

PRITARTA
 Panevėžio rajono savivaldybės tarybos
 2023 m. gruodžio 20 d. sprendimu Nr. T-277

VIETOS PLĖTROS STRATEGIJA

Vietos veiklos grupės pavadinimas:	Panevėžio rajono vietos veiklos grupė
Vietos plėtros strategijos pavadinimas:	Panevėžio rajono 2024–2029 m. vietos plėtros strategija
Vietos plėtros strategijos įgyvendinimo laikotarpis:	2024–2029 m.
Ar keičiasi VPS įgyvendinimo teritorija lyginant su 2014-2020 m.?	☐ Taip ☒ Ne
Teminė VPS	☒ Taip ☐ Ne
VPS tema	Tvarus vietos ekonomikos augimas
VPS data:	2023-05-25
VPS versija:	1

LIETUVOS
 RESPUBLIKOS
 ŽEMĖS ŪKIO
 MINISTERIJA

TURINYS

I SKYRIUS: KAS MES ESAME? (VVG TERITORIJOS SITUACIJOS ANALIZĖ IR POREIKIAI)	4
1. VVG TERITORIJOS SITUACIJOS IR POREIKIŲ ANALIZĖ	4
1.1. Trumpas VVG pristatymas.....	4
1.2. Pagrindiniai VVG teritorijos duomenys	4
1.3. VVG teritorijos išskirtinumas ir identitetas.....	5
1.4. VVG teritorijos gyventojų nuomonė apie VVG teritorijos situaciją ir poreikius.....	5
1.5. VVG teritorijos socialinė situacija (įskaitant informaciją apie skurdo riziką ir socialinę atskirtį patiriančius asmenis ir (arba) jų grupes)	6
1.6. VVG teritorijos ekonominė situacija.....	10
1.7. VVG teritorijos socialinė infrastruktūra ir kultūros išteklių	13
1.8. VVG teritorijos gamtos išteklių analizė	18
1.9. Papildoma informacija	21
2. VVG TERITORIJOS STIPRYBĖS, SILPNYBĖS, GALIMYBĖS IR GRĖSMĖS (SSGG)	22
3. VVG TERITORIJOS POREIKIAI IR JŲ PAGRINDIMAS	22
3.1. VVG teritorijos poreikių sąrašas.....	22
3.2. VVG teritorijos poreikių pagrindimas.....	22
4. VPS TEMOS PAGRINDIMAS (PILDOMA TEMINĖMS VPS).....	22
5. VVG PRISTATYMAS IR VERTYBĖS, VVG TERITORIJOS VIZIJA IKI 2030 M. IR VVG MISIJA	23
5.1. Apibendrinta informacija apie VVG.....	23
5.2. Apibendrinta informacija apie VVG kolegialaus valdymo organo sudėtį.....	23
5.3. Informacija apie VVG kolegialaus valdymo organo kompetencijų įvairovės užtikrinimą.....	23
5.4. VVG vertybės.....	24
5.5. VVG teritorijos vizija iki 2030 m.	24
5.6. VVG misija	25
II SKYRIUS: KO MES SIEKIAME? (VPS TIKSLAI, RODIKLIAI IR SIEKIAMAI POKYČIAI)	26
6. VVG TERITORIJAI AKTUALŪS BŽŪP TIKSLAI.....	26
7. KIEKYBINIAI VPS TIKSLAI	26
7.1. VPS produkto ir rezultato rodikliai iki 2029 m.	26
7.2. Metinės rodiklių reikšmės.....	26
8. POKYČIAI, KURIŲ SIEKIAMA VVG TERITORIJOJE (KIEKYBINE IŠRAIŠKA)	27
9. APIBENDRINTA INFORMACIJA APIE VPS.....	28
III SKYRIUS: KAIP MES PASIEKSIME UŽSIBRĖŽTUS TIKSLUS? (VPS PRIEMONĖS, FINANSINIS PLANAS, ĮGYVENDINIMO ORGANIZAVIMAS IR VALDYMAS)	29
10. VPS PRIEMONĖS	29
10.1. VPS priemonių sąrašas	29
10.2. VPS priemonių sąsajos su BŽŪP tikslais.....	29
10.3. VPS priemonių sąsajos su VVG teritorijos poreikiais	29
10.4. VPS priemonių aprašymas.....	29
10.5. VPS sąsaja su VVG teritorijos strateginiais dokumentais ir Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategija (ESBJRS).....	29
10.6. VPS priemonių rezultato rodikliai.....	29
11. PRELIMINARUS VPS ĮGYVENDINIMO PLANAS	30
12. VPS FINANSINIS PLANAS	30
12.1. VPS išlaidos pagal išlaidų kategorijas ir priemonių rūšis.....	30
12.2. Metinis VPS išlaidų planas.....	30
13. ES IR NACIONALINIŲ HORIZONTALIŲJŲ PRINCIPŲ IR PRIORITETŲ ĮGYVENDINIMAS	31
13.1. Subregioninės vietovės principas	31
13.2. „Iš apačios į viršų“ principas.....	33
13.3. Partnerystės principas.....	34
13.4. Bendradarbiavimo principas	35
13.5. Inovacijų principas.....	35
13.6. Jaunimas	37
13.7. Lyčių lygybė ir nediskriminavimas	37
14. VPS VIEŠINIMO IR VVG TERITORIJOS GYVENTOJŲ AKTYVUMO SKATINIMO VEIKSMAI	38
14.1. Informacija apie VPS viešinimą ir derinimą su visuomene VPS rengimo metu.....	38

14.2.	<i>VPS viešinimo ir VVG teritorijos gyventojų aktyvumo skatinimo strategija VPS įgyvendinimo metu ..</i>	38
15.	VPS ĮGYVENDINIMO VIDAUS VALDYMO, STEBĖSENOS IR VERTINIMO SISTEMA.....	40
15.1.	<i>VPS įgyvendinimo vidaus valdymo, stebėsenos ir vertinimo sistemos apibūdinimas.....</i>	40
15.2.	<i>VPS įgyvendinimo vidaus valdymo, stebėsenos ir vertinimo funkcijos pagal subjektus.....</i>	41
IV DALIS: VPS PRIEDAI		44

I skyrius: Kas mes esame? (VVG teritorijos situacijos analizė ir poreikiai)

1. VVG teritorijos situacijos ir poreikių analizė

1.1. Trumpas VVG pristatymas

Panevėžio rajono vietos veiklos grupė (toliau – PRVVG) Juridinių asmenų registre įregistruota 2004 m. birželio 4 d. PRVVG – tai Panevėžio rajono teritorijoje veikianti, partnerystės principu savo veiklą grindžianti organizacija, jungianti pilietinės visuomenės, verslo sektoriaus ir vietos valdžios institucijų atstovus. Nuo 2008 m. kovo mėn. PRVVG yra Vietos veiklos grupių tinklo narė.

PRVVG **narių skaičius** nuo 2014 m. iki 2023 m. pradžios padidėjo beveik 3 kartus, t. y. nuo 19 iki 56, iš jų 19 – pilietinės visuomenės (34,0 proc.), 11 – verslo (19,6 proc.), 15 – vietos valdžios atstovų (26,8 proc.), 11 – kitoms interesų grupėms atstovaujančių asmenų (19,6 proc.) (*žr. I priedą*).

PRVVG **valdybą** sudaro 12 narių, iš jų 2 (16,67 proc.) yra vietos valdžios atstovai, 4 (33,33 proc.) – verslo atstovai, 4 (33,33 proc.) – pilietinės visuomenės atstovai ir 2 (16,67 proc.) – kitoms interesų grupėms atstovaujantys asmenys. Valdyboje yra 7 moterys (58,33 proc.) ir 5 vyrai (41,67 proc.). Valdybą sudaro 2 (16,67 proc.) jauni asmenys iki 29 m., 4 (33,33 proc.) – 30–40 m., 6 (50 proc.) – 41 m. ir vyresni asmenys [1]. Valdybos nariai yra kompetentingi, išmanantys *Leader* metodo įgyvendinimo tikslus. Ankstesniais laikotarpiais valdybos nariai aktyviai įsitraukė į VPS įgyvendinimą.

PRVVG **valdymo sistemą** sudaro:

- ✓ visuotinis narių susirinkimas;
- ✓ kolegialus valdymo organas – valdyba;
- ✓ vienasmenis valdymo organas – pirmininkas.

1.2. Pagrindiniai VVG teritorijos duomenys

Geografinė padėtis

PRVVG veikia Panevėžio rajono savivaldybės teritorijoje, kuri sutampa su Panevėžio rajono administracinėmis ribomis **R 1**. Tai yra žiedinė savivaldybė, kurios centre – Panevėžio miestas, neįeinantis į PRVVG teritoriją [2]. Savivaldybės plotas sudaro 2 177 km² ir užima 27,63 proc. Panevėžio apskrities ploto, tai antra pagal plotą savivaldybė Lietuvoje **R 2**. Rajono teritorija ribojasi su Pasvalio, Biržų, Kupiškio, Anykščių, Ukmergės, Kėdainių, Radviliškio ir Pakruojo rajonais.

Savivaldybės **geografinė padėtis labai patogi R 3**, nes:

- ✓ yra apie 150 km atstumu nuo svarbiausių Baltijos regiono centrų – Rygos, Vilniaus ir Kauno;
- ✓ yra šalia magistralės, turinčios kelių tinklą, jungiantį Berlyną, Varšuvą, Kaliningradą, Klaipėdą, Liepoją, Rygą, Taliną. Tai leidžia patogiai ir greitai pasiekti rajoną iš skirtingų miestų ir šalių;
- ✓ 2026 m. planuojama baigti geležinkelio linija „Rail Baltica“, kuri bus tarptautinio transporto koridoriaus Šiaurės jūra–Baltijos jūra dalis, sujungianti Helsinkį, Taliną, Pernu, Rygą, Panevėžį, Kauną, Vilnių ir Varšuvą

Verta pažymėti, kad 2022 m. atliktos gyventojų apklausos duomenimis (apklausa atlikta rengiant 2023–2030 m. Panevėžio rajono strateginį plėtros planą), dauguma respondentų labiausiai vertino rajoną dėl patogios geografinės padėties (3,83 iš 5 balų) **R 4** [3].

Geografiniu požiūriu Panevėžio rajonas yra Nevėžio žemumoje, priklausančioje Vidurio Lietuvos žemumai. Kraštovaizdyje vyrauja lygumos. Per rajoną teka Lėvuo ir jo intakas Pyvesa, Nevėžis ir jo intakai Juoda, Upytė (kairieji), Juosta, Kiršinas (dešinieji), telkšo 12 ežerų ir 11 tvenkinių [3].

VVG teritorijos administracinis suskirstymas

PRVVG teritoriniu administraciniu požiūriu suskirstyta į 12 seniūnijų ir 66 seniūnaitijas: Panevėžio (8 seniūnaitijos), Velžio (9 seniūnaitijos), Krekenavos (7 seniūnaitijos), Ramygalos (7 seniūnaitijos), Karsakiškio (5 seniūnaitijos), Paįstrio (4 seniūnaitijos), Naujamiesčio (6 seniūnaitijos), Miežiškių (4 seniūnaitijos), Vadoklių (5 seniūnaitijos), Smilgių (4 seniūnaitijos), Upytės (3 seniūnaitijos), Raguvos (4 seniūnaitijos) R 5 [4]. Palyginti su 2014 m., seniūnijų skaičius nesikeitė, o seniūnaitijų skaičius sumažėjo 23,26 proc. (nuo 86 iki 66).

VVG teritorijos gyventojų skaičius pagal gyvenamąsias vietas

Visa VVG teritorija yra kaimo teritorija, į kurios sudėtį įeina ir Ramygalos miestas. Vis dėlto, 2021 m. duomenimis, Ramygala turėjo 1 271 gyventoją ir pagal gyventojų skaičių gali būti priskiriama kaimo vietai. Teritorijoje iš viso yra 548 gyvenamosios vietovės: 8 miesteliai (Geležiai, Krekenava, Miežiškiai, Naujamiestis, Raguva, Šilai, Smilgiai, Vadokliai), 488 kaimai ir 52 viensėdžiai. Didžiausios gyvenamosios vietovės pagal gyventojų skaičių: Dembavos k., Krekenavos mstl., Velžio k., Ramygalos m., Molainių k., Piniavos k., Vaivadų k. R 6 [15].

Palyginti su 2014–2020 m. laikotarpiu, VVG teritorija nepasikeitė.

1.3. VVG teritorijos išskirtinumas ir identitetas

PRVVG išskirtinumas:

- ✓ Panevėžio rajonas yra žiedinė savivaldybė, tad turi visus žiedinei savivaldybei būdingus plėtros pranašumus ir trūkumus, čia juntamas Panevėžio miesto ir Panevėžio r. gyventojų bendrumas ir artimi socialiniai santykiai.
- ✓ Panevėžio rajonas yra antras pagal dydį Lietuvos teritorijoje.
- ✓ Patogi rajono geografinė padėtis.
- ✓ 100 proc. PRVVG teritorijos yra kaimo teritorija.
- ✓ Rajone yra Krekenavos regioninis parkas, Žaliosios girios botaninis draustinis.
- ✓ Teritorija pasižymi derlingomis žemėmis ir dideliais žemdirbystės plotais.
- ✓ Gausus kultūros paveldas (piliakalniai, bažnyčios, dvarai) ir aktyvus kultūrinis gyvenimas.
- ✓ Puoselejamas Panevėžio krašto identitetas – aukštaičių daugiatautis paveldas (žydu, karaimų, lenkų ir kt.), knygnešių, 1863 m. sukilimo ir pokario partizanų atminimas.

1.4. VVG teritorijos gyventojų nuomonė apie VVG teritorijos situaciją ir poreikius

Siekiant išsiaiškinti gyventojų nuomonę apie PRVVG teritorijos situaciją ir poreikius, rengtos apklausos ir susitikimai su interesų grupių atstovais:

1. **Suorganizuoti susitikimai** su įvairių sektorių atstovais, valdymo organais: 2023 m. sausio 20 d. – susitikimas su NVO, verslo ir vietos valdžios atstovais (VVG valdybos nariai, Panevėžio rajono bendruomenių sąjunga, valdžia ir kt.); 2023 m. kovo 16 d. – susitikimas su Panevėžio rajono jaunimo organizacijų sąjunga „Apskritasis stalas“; 2023 m. kovo 27 d. – atliktų apklausų duomenų aptarimas (nuotolinis); 2023 m. balandžio 6 d. – VVG visuotinio narių susitikimo metu pristatyta VPS rengimo eiga ir tema; 2023 m. balandžio 11 d. – susitikimas su verslo atstovais; 2023 m. balandžio 11 d. – susitikimas su NVO, valdžios ir biudžetinių įstaigų atstovais.
2. **Atliktos 2 apklausos** (2023 m. kovo 7–24 d.):
  - 2.1. **Internetinė rajono gyventojų apklausa.** Respondentų skaičius – 405. Pagrindiniai rezultatai:

- ✓ Gyventojai išskyrė pagrindines socialines, kultūrines problemas: neigiami demografiniai procesai (43,5 proc.), viešosios infrastruktūros stoka (sporto, kultūros, laisvalaikio) (35,6 proc.), gyventojų laisvalaikio, užimtumo galimybių trūkumas (34,3 proc.), bendruomeniškumo stoka, visuomeninis ir pilietinis pasyvumas (30,9 proc.) R 7.
- ✓ Gyventojai išskyrė pagrindines ekonomines, aplinkosaugines problemas: gyventojų motyvacijos dirbti stoka (maži atlyginimai, nepasitikėjimas savimi, socialinės išmokos) (47,9 proc.), įsidarbinimo galimybių trūkumas (44,4 proc.), mažos vietos gyventojų pajamos (34,3 proc.), gyventojų aplinkosauginio sąmoningumo stoka (23,5 proc.) R 8.
- ✓ Gyventojai nurodė socialinių, kultūrinių sričių plėtros svarbą (maksimalus balas – 5): viešosios infrastruktūros (viešieji pastatai, viešosios erdvės, transporto infrastruktūra ir pan.) gerinimas (4,04), socialinių paslaugų ir sveikatos priežiūros prieinamumo didinimas ir kokybės gerinimas (4,03) ir švietimo, neformalaus ugdymo, laisvalaikio užimtumo paslaugų prieinamumo didinimas ir kokybės gerinimas (3,94) R 9.
- ✓ Gyventojai nurodė ekonomikos ir aplinkosaugos sričių plėtros svarbą (maksimalus balas – 5): parama darbo vietų kūrimui (4,22), verslo kūrimui ir plėtrai (4,22), kraštovaizdžio ir žaliosios aplinkos puoselėjimas (4,12) R 10.

2.2. Internetinė rajono organizacijų (verslo, NVO, biudžetinių įstaigų) apklausa. Respondentų skaičius – 68. Pagrindiniai rezultatai:

- ✓ Organizacijų atstovai nurodė aktualiausias su vietos socialine / kultūrine plėtra susijusias problemas, prie kurių sprendimo galėtų prisidėti rengiama VPS: neigiami demografiniai procesai, viešosios infrastruktūros stoka (sporto, kultūros, laisvalaikio), sveikatingumo paslaugų trūkumas (gyventojų sveikatingumo raštingumas, kokybiško maisto gamyba ir tiekimas, fizinio aktyvumo veiklos), socialinių paslaugų ir sveikatos priežiūros prieinamumo stoka ir kt. R 11.
- ✓ Organizacijų atstovai nurodė aktualiausias su vietos ekonomikos plėtra, aplinkosauga susijusias problemas, prie kurių sprendimo galėtų prisidėti rengiama VPS: gyventojų įsidarbinimo galimybių stoka, motyvacijos dirbti trūkumas (maži atlyginimai, nepasitikėjimas savimi, socialinės išmokos), į tvarumą orientuotų verslų stoka R 12.

1.5. VVG teritorijos socialinė situacija (įskaitant informaciją apie skurdo riziką ir socialinę atskirtį patiriančius asmenis ir (arba) jų grupes)

Gyventojų kaitos tendencijos

Gyventojų skaičiaus kaita priklauso nuo kelių demografinių rodiklių: gimstamumo, natūralios gyventojų kaitos, vidutinės gyvenimo trukmės, migracijos ir kt.

2014–2023 m. pradžioje **nuolatinių gyventojų skaičius PRVVG teritorijoje** (žr. 1.5.1 lentelę, 8 priedas) **sumažėjo 6,04 proc.** (nuo 37 488 iki 35 225), t. y. dvigubai daugiau nei visoje šalyje, kur skaičiuojamas 2,84 proc. sumažėjimas, tačiau kone dukart mažiau nei Panevėžio apskrityje – čia gyventojų sumažėjo 11,35 proc. R 13 [6]. Sparčiausias gyventojų mažėjimas fiksuojamas 2014–2017 m., tačiau nuo 2018 m. šis procesas sulėtėjo – tai lėmė stipriai sumažėjusi emigracija.

Lyginant 2014–2022 m. duomenis, galima matyti, kad **gimstamumo lygis** (žr. 1.5.2 lentelę, 8 priedas) mažėjo visoje šalyje: Lietuvoje – 27,70 proc., Panevėžio apskr. – net 39,90 proc., o Panevėžio r. – 28,34 proc. Panevėžio r. gimstamumo lygio rodiklis sumažėjo šiek tiek daugiau nei šalies, tačiau reikšmingai mažiau nei apskrities gimstamumo lygio rodiklis R 14 [6].

2014–2022 m. **natūrali gyventojų kaita** (žr. 1.5.3 lentelę, 8 priedas) visoje šalyje išlieka neigiama: PRVVG teritorijoje rodiklis didėjo nuo –138 iki –295 asm. R 15, Panevėžio apskrityje – nuo –1 374 iki –2 207, visoje šalyje – nuo –9 883 iki –18 368. Atkreiptinas dėmesys, kad 2020–2021 m. išsiskiria ženkliai rodiklio padidėjimu, tai nulėmė COVID-19 virusas [6].

2014–2022 m. **neto migracija** (žr. 1.5.4 lentelę, 8 priedas) **visoje šalyje iš neigiamos pasikeitė į teigiamą: VVG teritorijoje keitėsi nuo –177 iki 256**, Panevėžio apskr. – nuo –1 980 iki 1 145, visoje šalyje – nuo –12 327 iki 72 372 R 16 [6]. Pažymėtina, kad tiek visoje Lietuvoje, tiek VVG teritorijoje

esminis teigiamas migracijos pokytis įvyko 2019 m. Nuo 2020 m. prasidėjusiu pandeminiu laikotarpiu stipriai padidėjo atvykusiųjų skaičius, nes dalis žmonių grįžo iš užsienio, be to, įsitvirtino lankstesnės darbo sąlygos, kurios leido daliai gyventojų dirbti iš bet kurios Lietuvos vietos. Atkreiptinas dėmesys, kad Panevėžio apskrityje rodiklis iš neigiamo į teigiamą pasikeitė tik 2022 m.

Visuomenė senėja, o tai tiek valstybei, tiek savivaldybei sukelia iššūkių, siekiant užtikrinti tinkamą socialinę paramą ir apsaugą. **Medianinis (vidutinis) šalies gyventojų amžius** (žr. 1.5.5 lentelę, 8 priedas) 2022 m. buvo 44 m., Panevėžio apskr. – 48 m., Panevėžio r. – 45 m. Palyginti su 2014 m., šalyje vidutinis gyventojų amžius pailgėjo 2 metais, apskrityje – 3 m., Panevėžio r. – 1 metais. **Analizuojamu laikotarpiu rajono rodiklis visuomet buvo didesnis nei šalies**, tačiau mažesnis nei Panevėžio apskrities R 17 [6]. Lyginant 2014–2022 m. duomenis, galima matyti, kad **demografinės senatvės koeficientas** (žr. 1.5.6 lentelę, 8 priedas) tiek visoje šalyje, tiek Panevėžio apskrityje tendencingai augo: šalyje augo 6,35 proc. (nuo 126 iki 134), apskrityje – net 19,61 proc. (nuo 153 iki 183). Tuo tarpu **Panevėžio r. rodiklis tendencingai augo iki 2020 m., o nuo 2021 m. sumažėjo ir toks pats liko 2022 m. – 139**. Lyginant 2014–2022 m. duomenis, galima matyti, kad rodiklis išaugo 3,73 proc. – daugiau kaip pusantro karto daugiau nei visoje šalyje ir 5 kartus daugiau nei apskrityje R 18 [6].

VVG teritorijos gyventojai

2021 m. gyventojų surašymo duomenimis, **Panevėžio r.** (žr. 1.5.7 lentelę, 8 priedas) gyveno 4,1 proc. iki 4 m., 4,7 proc. – 5–9 m., 5 proc. – 10–14 m., 5,5 proc. – 15–19 m., 5,8 proc. – 20–24 m., 6 proc. – 25–29 m., 6,3 proc. – 30–34 m., 5,5 proc. – 35–39 m., 6 proc. – 40–44 m., 7,2 proc. – 45–49 m., 8,4 proc. – 50–54 m., 8,7 proc. – 55–59 m., 7,6 proc. – 60–64 m., 5,5 proc. – 65–69 m., 4,3 proc. – 70–74 m., 3,9 proc. – 75–79 m., 3 proc. – 80–84 m., 2,6 proc. – 85 m. ir vyresni žmonės. Palyginti su 2011 m., bendras gyventojų skaičius rajone sumažėjo 9,2 proc. **Panevėžio r. didžiausias gyventojų skaičiaus mažėjimas fiksuotas 15–19 m. amžiaus grupėje ir siekė 35,4 proc., 60–64 m. amžiaus grupėje gyventojų sumažėjo 33,4 proc., 40–44 m. grupėje – 29,2 proc.** Šalyje gyventojų skaičiaus mažėjimas pagal amžiaus grupes pasiskirstė kitaip: 85 m. ir vyresnių gyventojų skaičius sumažėjo 41,8 proc., 15–19 m. – sumažėjo 39,2 proc., 20–24 m. – sumažėjo 34,4 proc. R 19 [6].

Vyrų ir moterų santykis (žr. 1.5.8 lentelę, 8 priedas) šalyje, Panevėžio apskrityje ir Panevėžio rajone panašus – svyruoja nuo 52 iki 54 proc. R 20. Lyginant 2011–2021 m. duomenis, galima matyti, kad moterų dalis VVG teritorijoje sumažėjo 1 proc. (nuo 52 iki 51 proc.). Seniūnijose gyvenančių moterų procentas svyruoja nuo 51 iki 53 proc. [5].

2021 m. VVG teritorijoje didžioji dauguma, arba net 98,1 proc., gyventojų buvo **lietuvių tautybės**, t. y. daugiau nei Panevėžio apskrityje, kur lietuvių tautybės gyventojų dalis siekia 97,2 proc., ir gerokai daugiau nei visoje šalyje, kur lietuvių tautybės gyventojų dalis siekia 83,9 proc. R 21. Likusią gyventojų dalį sudaro rusų, lenkų, baltarusių, ukrainiečių ir kitų tautybių gyventojai [5].

2021 m. duomenimis, **didžiausia gyventojų dalis VVG teritorijoje turi vidurinę išsilavinimą** (žr. 1.5.9 lentelę, 8 priedas) – 32,8 proc., šis skaičius yra kiek aukštesnis nei šalies (31,8 proc.) ir Panevėžio apskr. (32,3 proc.) vidurkis R 22. Rajono gyventojų, turinčių **aukštąjį išsilavinimą, procentas reikšmingai skiriasi nuo šalies vidurkio ir sudaro 19,2 proc., o šalyje – 27 proc.** R 23. Panevėžio apskr. rodiklis yra šiek tiek didesnis – 20,6 proc. Tarp kitų išsilavinimo grupių reikšmingo skirtumo nepastebima: **aukštesnįjį išsilavinimą** turinčių asmenų dalis Panevėžio rajone – 17,1 proc., Panevėžio apskrityje – 18,8 proc., šalyje – 15,7 proc.; **pagrindinį išsilavinimą** įgijusių gyventojų dalis Panevėžio r. – 16,6 proc., Panevėžio apskr. – 15,7 proc., šalyje – 13,3 proc.; **pradinį išsilavinimą** įgijusių Panevėžio r. – 12,3 proc., Panevėžio apskr. – 10,9 proc., šalyje – 10,5 proc.; **neturinčiųjų pradinio išsilavinimo** Panevėžio r. – 2 proc., Panevėžio apskr. – 1,6 proc., šalyje – 1,7 proc. [5]. Pažymėtina, kad 2021 m., palyginti su 2011 m. duomenimis, didžiausias šuolis buvo **aukštąjį išsilavinimą** turinčių gyventojų grupėje: **Panevėžio r. rodiklis padidėjo net 30,3 proc., t. y. beveik dukart daugiau nei visoje šalyje** (16,9 proc.) ir Panevėžio apskr. (18 proc.) R 24. Analizuojamu laikotarpiu fiksuotas ženklus pradinį išsilavinimą turinčių gyventojų skaičiaus mažėjimas: Panevėžio r. – 38 proc., Panevėžio apskr. – 43,3 proc., šalyje – 35,7 proc. Akivaizdu, kad

vienas svarbiausių visuomenės išsivystymo lygį apibūdinančių rodiklių – gyventojų išsilavinimas – Panevėžio r. gerėja.

Gyventojų ekonominis aktyvumas

2021 m. duomenimis, **gyventojų pasiskirstymas pagal ekonominį aktyvumą** (žr. 1.5.10 lentelę, 8 priedas) šalyje, apskrityje ir rajone buvo panašus: darbo jėga šalyje sudarė 61,7 proc., apskrityje – 58,6 proc., rajone – 61,2 proc.; užimti gyventojai šalyje sudarė 52,9 proc., apskrityje – 49,2 proc., Panevėžio r. – 51,1 proc., bedarbiai šalyje sudarė 8,8 proc., apskrityje – 9,5 proc., Panevėžio r. – 10,1 proc.; neaktyvūs gyventojai šalyje sudarė 38,3 proc., apskrityje – 41,4 proc. Panevėžio r. – 38,8 proc. R 25. 2021 m., palyginti su 2011 m., bedarbių sumažėjo maždaug trečdaliu, neaktyvių gyventojų – maždaug penktadaliu. **Darbo jėgos didžiausias didėjimas fiksuojamas Panevėžio r. – 4,7 proc.**, tuo tarpu šalyje tik 0,7 proc., o apskrityje priešingai – darbo jėgos sumažėjo 3,9 proc. Užimtų gyventojų rajone daugėjo net 18,7 proc., o visoje šalyje – 7,7 proc., apskrityje – 5,4 proc. R 26 [5].

Vidutinis metinis ilgalaikių bedarbių skaičius 2014–2022 m. VVG teritorijoje sumažėjo dukart (nuo 970,2 iki 422,8). Šis pokytis yra kiek mažesnis nei apskrityje, kur stebimas 62 proc. sumažėjimas, bet didesnis nei šalyje – čia sumažėjo 33 proc. R 27 [7]. Šiam pokyčiui įtakos turėjo Užimtumo tarnybos taikomos priemonės ilgalaikiams bedarbiams.

Užimtumo tarnybos Panevėžio skyriuje bedarbio statusą įgijusių asmenų skaičius (žr. 1.5.11 lentelę, 8 priedas) 2014–2023 metų pradžioje mažėjo apie 30 proc. R 28 (nuo 2 793 iki 1 790 asm.), iš jų daugiau nei pusė – vyrai. **Vyresnių nei 50 m. amžiaus bedarbių procentas išaugo nuo 36,52 iki 42,68 proc. Jaunimo (16–29 m.) procentas, lyginant 2016–2023 metų pradžios duomenis, išaugo nuo 14,85 iki 18,10 proc.** (2021 m. pradžioje siekė net 24,89 proc.) R 29 [8].

Analizuojant 2023 m. pradžioje Užimtumo tarnyboje **bedarbio statusą įgijusių klientų skaičių** (žr. 1.5.12 lentelę, 8 priedas) pagal Panevėžio r. seniūnijas, didžiausias moterų procentas fiksuojamas Miežiškių seniūnijoje (53,85 proc.), o mažiausias – Upytės seniūnijoje (37,29 proc.). Jaunimo (16–29 m.) didžiausias procentas – Smilgių (30,26 proc.), Upytės (27,12 proc.) ir Krekenavos seniūnijose (23 proc.), o mažiausias – Raguvos seniūnijoje (10,71 proc.); vyresnių nei 50 m. amžiaus didžiausias procentas skaičiuojamas Raguvos seniūnijoje (52,38 proc.), o mažiausias – Krekenavos seniūnijoje (37 proc.) R 30 [8].

Skurdo rizika ir socialinė atskirtis

Analizuojant 2018–2022 metų pradžios duomenis apie **socialinę atskirtį patiriančius gyventojus** (žr. 1.5.13 lentelę, 8 priedas), pastebima, kad **1) sumažėjo:** neįgalių pensinio amžiaus gyventojų, kuriems nustatytas didelių specialiųjų poreikių lygis, skaičius – 41,38 proc. (nuo 696 iki 408 asm.); tėvų globos netekusių vaikų skaičius – 40,70 proc. (nuo 199 iki 118 asm.); specialiųjų poreikių vaikų skaičius – 28,10 proc. (nuo 961 iki 691 asm.); vaikų, turinčių negalią, skaičius – 26,24 proc. (nuo 202 iki 149 asm.); neįgalių pensinio amžiaus gyventojų skaičius – 20,37 proc. (nuo 1 993 iki 1 587 asm.); vaikų skaičius socialinę riziką patiriančiose šeimose – 9,70 proc. (nuo 505 iki 456 asm.); **2) padidėjo:** vaikų, turinčių sunkią negalią, skaičius – 66,67 proc. (nuo 12 iki 20 asm.); darbingo amžiaus gyventojų, turinčių sunkią negalią, skaičius – 21,78 proc. (nuo 101 iki 123 asm.); **3) nesikeitė:** socialinę riziką patiriančių šeimų skaičius – 224 R 31 [9].

Lyginant 2014–2021 m. duomenis, matyti, kad socialines pašalpas gaunančių šeimų skaičius (žr. 1.5.14 lentelę, 8 priedas) VVG teritorijoje sumažėjo 39 proc. (nuo 1 058 iki 646 šeimų), tai yra 10 proc. mažiau nei Panevėžio apskrities ir šalies rodiklis R 32 [6].

Skurstančių asmenų VVG teritorijoje 2017–2021 m. sumažėjo 12,9 proc. (nuo 9 484 iki 8 265 asm.), **skurdo rizikos lygis (proc.) sumažėjo 10,3 proc.** (nuo 26 iki 24 proc.), o šalies skurdo rizikos lygio rodiklis sumažėjo 20 proc. R 33 [10]. Lyginant 2017–2021 m. **dirbančių socialinių darbuotojų, jų padėjėjų ir užimtumo specialistų skaičius** (žr. 1.5.15 lentelę, 8 priedas), galima daryti išvadą, kad **Panevėžio r. socialinių darbuotojų skaičius, tenkantis 100 skurstančiųjų, analizuojamu laikotarpiu taip pat sumažėjo 40,5 proc.** R 34 [10].

2018–2021 m. **socialinės pašalpos gavėjų skaičius, tenkantis 1 tūkst. gyventojų, VVG teritorijoje mažėjo 6 proc.** (nuo 36 iki 34 asm.), tai atitinka bendrą šalies (8 proc.) ir apskrities (8 proc.) mažėjimo tendenciją R 35 [6].

Remiantis 2023 m. atliktos Panevėžio r. gyventojų apklausos duomenimis, **labiausiai socialinę atskirtį patiriančios grupės yra** vyresnio amžiaus žmonės (65 m. ir vyresni) – taip nurodė 51,4 proc. apklaustųjų; turintys negalią ir jų šeimų nariai – 37 proc. apklaustųjų; vaikai ir jaunimas – 30,6 proc. apklaustųjų R 36 [11].

Savivaldybės skiriamas finansavimas, Socialinės paramos veiksmingumo indeksas

Savivaldybės (taip pat ir valstybės) skiriamas finansavimas socialinei paramai teikti, socialinėms paslaugoms organizuoti ir finansuoti Panevėžio rajone didėja R 37: 2022 m. skirta 16 683,4 tūkst. Eur (2021 m. – 14 421,9 tūkst. Eur), t. y. 2 261,5 tūkst. Eur (**15,68 proc.**) daugiau negu 2021 m.:

- ✓ piniginei socialinei paramai teikti 2022 m. panaudota 13 589,10 tūkst. Eur, (2021 m. – 11 806,8 tūkst. Eur), t. y. 1 782,3 tūkst. Eur (**15,10 proc.**) daugiau nei 2021 m.;
- ✓ kompensacijoms išmokėti skirta 854,2 tūkst. Eur (2021 m. – 289,9 tūkst. Eur), t. y. 564,3 tūkst. Eur (**194,65 proc.**) daugiau negu 2021 m. [9].

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos skaičiuojamas **Socialinės paramos veiksmingumo indeksas 2017–2021 m. Panevėžio r. sumažėjo nuo 4,89 iki 4,86**, o šalyje jis buvo didesnis ir didėjo nuo 5,13 iki 5,24 R 38 [10].

Apibendrinant galima daryti išvadą, kad analizuojamu laikotarpiu socialinė situacija rajone palaipsniui gerėja – dalis rodiklių tendencingai mažėja, pvz., bendras bedarbių skaičius, tam tikrų socialinę atskirtį patiriančių asmenų skaičius, mažėja skurdo rizikos lygis. Tam įtakos turi tiek valstybės ir savivaldybės taikomos priemonės socialinei apsaugai užtikrinti, tiek nuosekliai gerėjanti ekonominė situacija rajone. Visgi rajone vyksta neigiami demografiniai procesai: gyventojų skaičiaus mažėjimas, visuomenės senėjimas, ryškėja vyresnio amžiaus ir jaunimo bedarbystė, tai rodo, kad būtinas tinkamas dėmesys socialinės apsaugos efektyvumo užtikrinimui ir gyventojų užimtumo galimybių didinimui.

Atitikimas VVG teritorijos vizijai

Vizija. Panevėžio rajonas – tai teritorija, kurios gerovę kuria atsakingi, kūrybingi ir atviri žmonės, kurioje skatinamos vietos žmonių iniciatyvos ir jaunimo įsitraukimas, palaikoma darna, lygybė, branginamos krašto tradicijos, siekiama kultūrinio, socialinio ir ekonominio tvarumo.

Siekiant vizijoje numatyto socialinio ir ekonominio tvarumo, atsižvelgiama į Panevėžio r. socialinius iššūkius ir kompleksines socialines problemas, skirtingus gyventojų poreikius, visuomenės senėjimu, sparčiu gyventojų mažėjimu pasireiškiančius neigiamus demografinius procesus ir socialinės paramos veiksmingumo indekso mažėjimą. Taip pat atsižvelgiama į gyventojų apklausoje įvardytas socialines problemas, tokias kaip viešosios infrastruktūros stoka, laisvalaikio ir užimtumo galimybių trūkumas, bendruomeniškumo stoka ir pilietinis pasyvumas. Siekiant vizijos, būtina priimti tvarius ir išmanius sprendimus, skatinančius socialinį ir ekonominį gyventojų užimtumą, bendruomeniškumą, taip pat plėtoti būtinas viešąsias paslaugas. Numatytais sprendimais siekiama užtikrinti aukštą gyvenimo kokybę, vietos gyventojų iniciatyvų plėtrą ir jaunimo įtraukimą. Šia vizija tikimasi sukurti gyvenamąją aplinką, kuri būtų sveika, saugi ir tvari.

1.6. VVG teritorijos ekonominė situacija

Bendra informacija apie ekonominę situaciją

2021 m. dirbančių asmenų skaičius (asmenys) pagal ekonomines veiklas (žr. 1.6.1 lentelę, 8 priedas) VVG teritorijoje pasiskirstė taip: pramonėje – 24 proc. (2011 m. – 19 proc.), didmeninėje ir mažmeninėje prekyboje – 19 proc. (2011 m. – 18 proc.), žemės ūkyje, miškininkystėje ir žuvininkystėje – 10 proc. (2011 m. – 16 proc.), švietime – 8 proc. (2011 m. – 10 proc.), statyboje – 7 proc. (2011 m. – 7 proc.), transporto ir saugojimo veikloje – 7 proc. (2011 m. – 6 proc.), žmonių sveikatos priežiūroje ir socialiniame darbe – 7 proc. (2011 m. – 6 proc.), viešajame valdyme ir gynyboje, privalomajame socialiniame draudime – 5 proc. (2011 m. – 5 proc.), administracinėje ir aptarnavimo veikloje – 4 proc. (2011 m. – 2 proc.), apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikloje, informacijos ir ryšių veikloje, kitose paslaugose – po 3 proc. (2011 m. – 3 proc.), profesinėje, mokslinėje ir techninėje veikloje – 3 proc. (2011 m. – 2 proc.), finansinėje ir draudimo veikloje, nekilnojamojo turto operacijose – 2 proc. (2011 m. 2 proc.) R 39 [5]. **2021 m., palyginti su 2011 m., didžiausi pokyčiai tarp dirbančių asmenų pagal ekonomines veiklas fiksuoti žemės ūkyje, miškininkystėje ir žuvininkystėje – sumažėjo 6 proc., o pramonėje padidėjo 3 proc.** Kiti sektoriai keitėsi nedaug arba nesikeitė.

Pažymėtina, kad, 2022 m. duomenimis, **registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis** (žr. 1.6.2 lentelę, 8 priedas) Panevėžio r. buvo geresnis nei šalyje ir Panevėžio apskr.: Panevėžio r. – 8,4 proc., Panevėžio apskr. – 9,3 proc., šalyje – 9 proc. R 40. Palyginti su 2014 m., rodiklis tendencingai mažėjo iki 2016 m. (nuo 10,8 proc. iki 8,2 proc.), 2018–2019 m. fiksuotas neženklaus kilimas iki 8,5 proc., o pandeminiams 2020–2021 m. viršijo 13 proc. Tokios pačios tendencijos vyravo visoje šalyje ir Panevėžio apskrityje.

2014–2022 m. **laisvų darbo vietų (naujų) skaičius** (žr. 1.6.3 lentelę, 8 priedas) **Panevėžio r. stipriai didėjo – net 4 kartus** (vidutiniškai 38 darbo vietomis per metus), o šalyje ir apskrityje tik daugiau kaip 80 proc. R 41 [7].

ES fondų pritraukimas į VVG teritoriją

Remiantis www.esinvesticijos.lt pateikta informacija, 2014–2022 m. laikotarpiu Panevėžio r. savivaldybė įgyvendino 118 projektų, kuriems finansuoti buvo išmokėta 46 862 772,72 Eur, t. y. **vidutiniškai investicijos 1 rajono gyventojui sudarė 1 376 Eur**, tuo tarpu Panevėžio apskr. rodiklis gerokai mažesnis – 971 Eur, o visos šalies didesnis – 1 940 Eur R 42 [12]. Akivaizdu, kad Panevėžio r. skiriamas didelis dėmesys investicijoms, vis dėlto investicijos yra mažesnės nei šalies vidurkis. Svarbu ir toliau aktyviai ieškoti finansavimo šaltinių ir pritraukti investicijas į rajoną.

Ne žemės ūkio sektorius (alternatyvios veiklos)

Šalyje stebimas veikiančių ūkio subjektų tendencingas augimas. 2014–2023 m. pradžioje veikiančių ūkio subjektų skaičius (žr. 1.6.4 lentelę, 8 priedas) **tendencingai augo** tiek šalyje (13,49 proc.), tiek Panevėžio apskrityje (11,88 proc.), tiek Panevėžio r. (14,05 proc.). VVG teritorijoje **veikiančių ūkio subjektų skaičius daugiausiai išaugo šiose ekonominės veiklos rūšyse:** informacijos ir ryšių veikloje – 43,33 proc., finansinėje ir draudimo veikloje – 40 proc., administracinėje ir aptarnavimo veikloje – 27,27 proc., statyboje – 26,98 proc., žmonių sveikatos priežiūroje ir socialiniame darbe – 20 proc., mažiausiai: vandens tiekimo, nuotekų valymo, atliekų tvarkymo ir regeneravimo veikloje – 2,5 proc. R 43 [6]. 2023 m. pradžioje daugiausiai **ūkio subjektų** VVG teritorijoje veikia **šiose ekonominės veiklos rūšyse:** didmeninėje ir mažmeninėje prekyboje; variklinių transporto priemonių ir motociklų remonte – 20,53 proc. (palyginti su 2014 m., sumažėjo 2,72 proc.), apdirbamojoje gamyboje – 14,50 proc. (palyginti su 2014 m., padidėjo 1,87 proc.), kitoje aptarnavimo veikloje – 12,13 proc. (palyginti su 2014 m., sumažėjo 5,99 proc.), transporte ir saugojime – 10,86 proc. (palyginti su 2014 m., padidėjo 1,80 proc.), statyboje – 9,84 proc. (palyginti su 2014 m., padidėjo 4,71 proc.) R 44 [6].

Lyginant 2016–2022 m. duomenis, galima matyti, kad **veikiančių mažų ir vidutinių įmonių skaičius** (žr. 1.6.5 lentelę, 8 priedas) pagal visas pajamų grupes Panevėžio r. išaugo 26,17 proc. (nuo

684 iki 863), šalyje – 16,55 proc., Panevėžio apskr. – 11,49 proc. Panevėžio r. daugiausiai mažų ir vidutinių įmonių skaičius išaugo šiose pajamų grupėse: 2 000 000–4 999 999 Eur – 107,69 proc., 500 000–999 999 Eur – 34,88 proc., 50 000–99 999 Eur – 31,87 proc. O šalyje daugiausiai mažų ir vidutinių įmonių skaičius augo: 5 000 000–9 999 999 Eur – 48,03 proc., 10 000 000–19 999 999 Eur – 45,77 proc., 20 000 000–49 999 999 Eur – 37,84 proc., Panevėžio apskr.: 50 000 000 Eur ir daugiau – 100 proc., 5 000 000–9 999 999 Eur – 56,52 proc., 10 000 000–19 999 999 Eur – 52,94 proc. Svarbu pažymėti, kad **Panevėžio r. vyrauja įmonės**, kurių pajamos: 100 000–499 999 EUR – 27,23 proc., 10 000–49 999 EUR – 24,56 proc., iki 9 999 EUR – 18,65 proc. **R 45**.

Darbuotojų skaičius veikiančiose mažose ir vidutinėse įmonėse (žr. 1.6.6 lentelę, 8 priedas) Panevėžio r. sav. 2014–2022 m. **augo 7,3 proc.** (nuo 5255 iki 5637), **ypač šis skaičiaus augo 0–4 darbuotojus turinčiose įmonėse ir sudaro 27,8 proc.**, o 5–9, 10–19, 20–49, 100–149 darbuotojų turinčiose įmonėse skaičius didėjo nuo 3,8 proc. iki 17,5 proc. Vienintelėse 50–99 darbuotojus turinčiose įmonėse darbuotojų skaičius mažėjo 15,3 proc. **R 46** [6].

Lyginant 2014–2021 m. duomenis, galima matyti, kad **įmonių apyvarta mln. Eur (iš viso pagal ekonominės veiklos rūšis)** (žr. 1.6.7 lentelę, 8 priedas) **rajone augo 109 proc. Esminis pokytis fiksuojamas informacijos ir ryšių (J) sektoriuje** – čia apyvarta išaugo 5 426 proc. Mažiausias apyvartos pokytis fiksuojamas apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veiklos (I) sektoriuje – tik 38 proc. 2021 m. duomenimis, **struktūriškai didžiausia įmonių apyvarta vyrauja** didmeninės ir mažmeninės prekybos sektoriuje (42 proc.) bei kasybos ir karjerų eksploatavimo; apdirbamosios gamybos sektoriuje – 39 proc. **R 47** [6].

Rajono turizmo sektoriuje didesnių progreso šuolių nefiksuojama. **Apyvendinimo įstaigų skaičius** (žr. 1.6.8 lentelę, 8 priedas) **VVG teritorijoje 2014–2022 m. didėjo tik 5 proc.** (nuo 19 iki 20), palyginti su šalies ir apskrities rodikliais, kurie didėjo daugiau nei dvigubai **R 48**. 2014–2022 m. **numerinių skaičių apgyvendinimo įstaigose** (žr. 1.6.9 lentelę, 8 priedas) **tendencingai mažėjo** visoje šalyje, tačiau Panevėžio r. rodiklis, kuris sudarė 58,14 proc., mažėjo daugiau nei šalies (44,77 proc.) ar Panevėžio apskr. rodiklis (54,95 proc.) **R 49** [6].

Lyginant 2014–2020 m. duomenis, galima matyti, kad **savarankiškai dirbančių fizinių asmenų (be ūkininkų) ir savininkų skaičius** (žr. 1.6.10 lentelę, 8 priedas) šalyje išaugo 31 proc., Panevėžio apskrityje – tik 9 proc., o **Panevėžio r. – 21 proc.**, t. y. mažiau nei šalies vidurkis, bet gerokai daugiau nei apskrities vidurkis **R 50** [6].

Analizuojant 2021 m. rajono **moterų ir vyrų mėnesinio bruto darbo užmokesčio** (šalies ūkyje su individualiosiomis įmonėmis) **skirtumą procentais** (žr. 1.6.11 lentelę, 8 priede), fiksuojamas stiprus atotrūkis nuo šalies ir Panevėžio apskr. rodiklio: Panevėžio r. – 2,6 proc., Panevėžio apskr. – 8,6 proc., šalyje – 9,9 proc. Palyginti su 2014 m. duomenimis, taip pat stebimas didesnis rodiklio mažėjimas Panevėžio r. – 69,05 proc., Panevėžio apskr. – 35,82 proc., šalyje – 34 proc. **R 51**. Panevėžio r. yra trečioje vietoje (1 vietoje – Biržų, 2 vietoje – Rokiškio savivaldybės) pagal moterų ir vyrų mėnesinio bruto darbo užmokesčio skirtumo procentą tarp Panevėžio apskrities savivaldybių [6].

Pramonė ir stambus ne žemės ūkio verslas

Rajone veikia pramonės ir stambaus ne žemės ūkio įmonių: UAB „Dominari“, UAB „Raguvos baldai ir Ko“, UAB „Baldlitas“, UAB „IF concept“, kurios užsiima medienos ir baldų gamyba, UAB „Krekenavos agrofirma“, užsiimanti mėsos perdirbimu, UAB PALINK Panevėžio kulinarijos centras ir logistikos centras **R 52**.

Ūkininkų ūkiai

Ūkininkų ūkių skaičius Lietuvoje tendencingai mažėja. Ūkininkų ūkių skaičius (žr. 1.6.12 lentelę, 8 priede) VVG teritorijoje 2014–2022 m. sumažėjo 17 proc., tačiau šis rodiklis yra gerokai mažesnis nei Panevėžio apskrities (–36 proc.) ir šalies (–29 proc.) **R 53** [13]. VVG teritorijoje daugiausiai **ūkininkų ūkių pagal dydį** (žr. 1.6.13 lentelę, 8 priede) skaičius 2014–2022 m. **mažėjo 20–50 ha – 35 proc.**, 5–20 ha – 31 proc., iki 5 ha – 5 proc., o **didėjo** daugiau kaip 100 ha – 75 proc., 50–100 ha – 16 proc. **R 54** [13].

2014–2022 m. ūkininkų ūkių skaičius (žr. 1.6.14 lentelę, 8 priede) nuo pensinio amžiaus mažėjo daugiausiai, t. y. 32 proc. (nuo 750 iki 512), ūkininkų iki 40 m. ūkių skaičius mažėjo 19 proc. (nuo 388 iki 315), ūkininkų nuo 40 m. iki pensinio amžiaus ūkių skaičius mažėjo 5 proc. (nuo 968 iki 916). Statistika rodo, kad tiek 2014 m., tiek 2022 m. daugiausiai ūkininkauja ūkininkų nuo 40 m. iki pensinio amžiaus. Ūkininkai iki 40 m. sudaro 18 proc., **nuo 40 m. iki pensinio amžiaus – 53 proc.**, nuo pensinio amžiaus – 29 proc. visų ūkininkų ūkių R 55 [13].

Ūkininkų ūkių skaičius pagal specializaciją (žr. 1.6.15 lentelę, 8 priede) 2014–2022 m. keitėsi: vienintelėje specializacijoje – miškininkystei būdingų paslaugų veikla – ūkių skaičius padidėjo dvigubai (nuo 1 iki 2), visose kitose specializacijose ūkių skaičius mažėjo: alternatyvi žemės ūkiui veikla – 80 proc., mišrus žemės ūkis – 58,7 proc., žemės ūkiui būdingų paslaugų veikla – 50 proc., miškininkystė – 42,9 proc., gyvulininkystė – 10,4 proc., augalininkystė – tik 3,7 proc. VVG teritorijoje iš visų ūkių daugiausiai yra ūkių, kurie specializuojasi augalininkystėje: 2014 m. – 63,29 proc., 2022 m. – 73,66 proc. R 56 [13].

2022 m. duomenimis, **stambiausios rajono žemės ūkio įmonės** – uždaroji akcinė bendrovė „Krekenava“, Panevėžio rajono Žibartonių žemės ūkio bendrovė, Panevėžio rajono Aukštadvario žemės ūkio bendrovė, Panevėžio rajono Ėriškių žemės ūkio bendrovė, Panevėžio rajono žemės ūkio bendrovė „JOTAINIAI“, Panevėžio rajono Daukniūnų žemės ūkio bendrovė R 57.

Ekologinių ūkių skaičius (žr. 1.6.16 lentelę, 8 priede) šalyje 2015–2022 m. sumažėjo nedaug – 0,3 proc. (nuo 2 655 iki 2 648), o VVG teritorijoje **stebimas 6 proc. mažėjimas** (nuo 50 iki 47). **Ekologiniai ūkiai sudaro tik 0,1 proc. visų ūkių** R 58 [14].

Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginiame plane ekologiniams ūkiams išskeltas siekis iki 2027-ųjų gamybos plotus išplėsti iki 13 proc., todėl, siekiant išnaudoti Panevėžio r. derlingų žemės plotų potencialą, skatintinas ekologinių ūkių kūrimas ir plėtra.

Socialinis ir bendruomeninis verslas

Per VPS įgyvendinimo laikotarpį (2016–2023 m.) buvo įkurti **3 socialiniai verslai** (du NVO ir vienas privataus sektoriaus) ir **6 NVO / bendruomeniniai verslai** R 59. Socialiniai verslai teikia trumpalaikės ar ilgalaikės socialinės globos paslaugas socialiai pažeidžiamoms grupėms: be tėvų likusiems vaikams, fizinę ir psichinę negalią turintiems asmenims, senjorams. NVO ir bendruomeninių verslų veikla susijusi su paslaugų teikimu: savijautos gerinimo, pramogų ir poilsio organizavimo, kultūrinio švietimo, turistų lankomų vietų eksploatavimu ir pan. Tik 2 bendruomenės ryžosi pradėti plėtoti verslą. Ruošiantis VPS 2016–2023 m. laikotarpiui, daug vilčių buvo dedama į bendruomenių verslumo skatinimą, todėl didžioji dalis lėšų buvo skirta bendruomeninio verslo projektams įgyvendinti. Jau VPS įgyvendinimo metu paaiškėjo, kad bendruomenės nėra pakankamai pajėgios įgyvendinti verslo projektus: baimė prisiimti su darbo vietų kūrimu ir išlaikymu susijusius išsipareigojimus; verslo kūrimas ir plėtojimas reikalauja daug atsakingo darbo ir laiko, turint galvoje, kad bendruomenės nariai paprastai būna užimti žmonės, o bendruomenine veikla užsiima laisvu nuo darbo metu; sudėtinga paskirstyti atsakomybes tarp bendruomenės narių, dažniausiai visa našta krenta ant pirmininko pečių.

Panevėžio rajone yra ir kitų bendruomeninio verslo pavyzdžių, tačiau jie nesusiję su darbo vietų kūrimu ir (ar) nuolatinės komercinės veiklos vykdymu: eglutės žaisliukų muziejus Miežiškiuose, Trakiškio žolininkės, Žibartonių šakų smulkinimo veikla, miškininkystės (medžio traukimo) veikla Naujamiestyje, Upytės linų sėmenų aliejaus spaudykla [15].

Paslaugų sektorius

Mažmeninės prekybos įmonių **parduotuvių skaičius** per 2014–2021 metus sumažėjo 27 proc. (nuo 126 iki 92), tai yra gerokai daugiau nei Panevėžio apskrityje, kur fiksuotas mažėjimas – 6 proc. O visoje šalyje rodiklis padidėjo 5 proc. R 60. Mažmeninės prekybos įmonių **parduotuvių skaičius 1 000 gyventojų** (žr. 1.6.17 lentelę, 8 priede) analizuojamu laikotarpiu nekito ir Panevėžio r. sudarė – 3, tai yra dukart mažiau ne apskrityje – 6. Šalies rodiklis padidėjo 20 proc. (nuo 5 iki 6) R 61. Duomenys rodo, kad gyventojams Panevėžio r. sunkiau pasiekti parduotuves, tačiau galima išvelgti potencialias galimybes kurti ir (ar) plėtoti prekybos verslą rajone, taip pat ir internetinį.

Viešojo susisiekimo sektorius per 2014–2021 m. traukėsi visoje šalyje. **Autobusų maršrutų skaičius** analizuojamu laikotarpiu rajone sumažėjo 67 proc. (nuo 9 iki 3), **keleivių vežimas autobusais** (žr. 1.6.18 lentelę, 8 priede) **sumažėjo** 79 proc. (nuo 78,4 iki 16,5) **R 62**. Tačiau atkreiptinas dėmesys, kad individualių lengvųjų automobilių 1 tūkst. gyventojų skaičius, lyginant 2019–2021 m. duomenis, kilo nuo 561 iki 618 **R 63**. Tai rodo, kad viešasis transportas yra nepatrauklus, žmonės geriau naudojami individualiomis transporto priemonėmis, o viešuoju transportu – kai nėra kitų alternatyvų ar galimybių.

Apibendrinant galima teigti, kad analizuojamu laikotarpiu rajone palaipsniui augo smulkusis ir vidutinis verslas, jo veiklos rodikliai, kurtas ir plėtotas socialinis ir bendruomeninis verslas, fiksuotas vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumo ženklus atotrūkis nuo šalies ir Panevėžio apskr. rodiklio, stambėjo ūkininkų ūkiai, didėjo ekologinio ūkininkavimo plotai. Visa tai rodo, kad rajonas ekonomiškai stiprėja ir turi potencialą toliau sėkmingai vystyti verslus, atitinkančius gyventojų poreikius.

Atitikimas VVG teritorijos vizijai

Siekiant vizijoje numatyto ekonominio tvarumo, jaunimo įsitraukimo, atsižvelgiama į Panevėžio r. ekonominius iššūkius, tokius kaip nedarbo lygį ir ūkininkų ūkių mažėjimą, bei potencialą – smulkiojo ir vidutinio verslo augimą, palaipsniui vystomą socialinį ir bendruomeninį verslą. Taip pat atsižvelgiama į gyventojų apklausoje įvardytas opiausias ekonomines problemas, tokias kaip gyventojų motyvacijos dirbti stoka (dėl mažų atlyginimų, nepasitikėjimo savimi, socialinių išmokų), gyventojų įsidarbinimo galimybių stoka ir mažos vietos gyventojų pajamos. Siekiant vizijos, būtina priimti tvirus ir inovatyvius sprendimus, skatinančius gyventojų verslumą, kuriant bendruomeninį ir socialinį verslą, taip prisidedant prie reikiamų paslaugų gyventojams ir svečiams kūrimo. Numatytais sprendimais siekiama užtikrinti aukštą gyvenimo kokybę, vietos gyventojų iniciatyvų plėtrą ir jaunimo įtraukimą. Šia vizija tikimasi sukurti gyvenamąją aplinką, kuri būtų patraukli dirbti, kurti ir vystyti verslą.

1.7. VVG teritorijos socialinė infrastruktūra ir kultūros ištekliai

Bendruomeninės organizacijos

2014–2022 m. VVG teritorijoje veikiančių bendruomenių skaičius išliko stabilus. Bendras 2022 m. veikiančių bendruomenių skaičius savivaldybėje – 58, iš jų Panevėžio seniūnijoje – 13, Velžio – 9, Karsakiškio, Naujamiesčio, Pajstrio – po 5, Smilgių, Ramygalos – po 4, Krekenavos, Raguvos, Miežiškių – po 3, Upytės, Vadoklių – 2 **R 64**. Bendruomenių organizacijų narių skaičius svyruoja nuo 20 iki 380 asm. [4].

VVG teritorijoje **aktyviai veikia 2 skėtinės NVO R 65**. **Panevėžio rajono bendruomenių sąjunga vienija** rajono bendruomenes ir atstovauja jų interesams savivaldos ir nacionalinių valdžios institucijų lygmenyje. 2021 m. sąjunga įgyvendino 5 projektus už 24,5 tūkst. Eur ir į kiekvieno jų veiklas įtraukė nuo 50 iki 300 dalyvių. Sąjunga taip pat suorganizavo 3 konkursus: „Žydintis kaimas 2021“, „Mūsų kaimo šviesuolis 2021“, „Ruduo mano kaime“. Dar viena skėtinė NVO – **Panevėžio rajono neįgaliųjų draugija**, atstovaujanti rajono neįgaliųjų interesams ir vienijanti 468 narius. 2021 m. draugija įgyvendino 2 projektus už beveik 30 tūkst. Eur ir į projekto veiklas įtraukė nuo 45 iki 236 asm.

Panevėžio r. savivaldybė remia bendruomenes. Lėšos bendruomenėms remti kiekvienais metais numatomos biudžeto programoje „Aktyvaus bendruomenės gyvenimo skatinimas“. Bendruomenių rėmimo tikslas – prisidėti prie vietinių iniciatyvų skatinimo įgyvendinant viešuosius interesus bei sudaryti sąlygas bendruomenės narių savišvietai ir turiningam laisvalaikio praleidimui. 2020 m. panaudota 4 947,4 tūkst. Eur (11,1 proc. savivaldybės biudžeto lėšų), 2021 m. – 4 291,8 tūkst. Eur (9,6 proc. savivaldybės biudžeto lėšų), 2022 m. – 4 847,9 tūkst. Eur (8,9 proc. savivaldybės biudžeto lėšų). **Vienai bendruomenei pagal šią programą skiriama maždaug nuo 300 iki 1 000 Eur per metus R 66** [16].

2020 m. Panevėžio rajono savivaldybės taryba patvirtino Bendruomenės iniciatyvų, skirtų viešųjų erdvių infrastruktūrai gerinti ir patrauklumui didinti, projektų idėjų atrankos ir finansavimo tvarkos aprašą, pagal kurį **2021 m.** skirta 47,6 tūkst. Eur (7 projektams po beveik 7 tūkst. Eur) savivaldybės biudžeto lėšų daugiausia balsų surinkusioms iniciatyvoms, o **2022 m.** skirta beveik 35 tūkst. Eur (5 projektams po 7 tūkst. Eur) R 67.

Rajono bendruomeninės organizacijos aktyviai dalyvauja projektinėje veikloje. Įgyvendinant projektą „Pažangaus kaimo tinklaveikos kūrimas“, finansuojamą pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos priemonės „LEADER“ veiklos sritį „VVG bendradarbiavimo projektų rengimas ir įgyvendinimas“, **buvo parengtos 8 bendruomeninių organizacijų strategijos 2023–2027 m.:** Pajstrio, Molainių, Jotainių, Šilų, Raguvos, Bernatonių, Ėriškių ir Pažagiėnių. Dar **6 bendruomeninių strategijos** buvo parengtos įgyvendinant projektą „LEADER idėjų tinklaveika“: Daukniūnų, Karsakiškio, Ramygalos, Tiltagalių, Upytės, Žibartonių R 68 [15]. Taigi, beveik ketvirtadalis bendruomeninių organizacijų turi strategijas, kurios numato pagrindines veiklos kryptis, tikslus ir priemones tikslams pasiekti.

Jaunimas

VVG teritorijoje veikia **6 jaunimo ir su jaunimu dirbančios organizacijos:** Panevėžio rajono jaunimo organizacijų taryba „Apskritasis stalas“ (PRAS), Lietuvos skautijos padalinys Panevėžio kraštas, Lietuvos moksleivių sąjungos Panevėžio mokinių savivaldų informavimo centras, Ramygalos jaunimo iniciatyvinė grupė „Mes galim“, Ramygalos atviras jaunimo centras, Panevėžio rajono Šilagalio kultūros centro atvira jaunimo erdvė R 69 [4]. Šios organizacijos atstovauja jaunimo interesams, rūpinasi jų užimtumu, ugdo ir šviečia jaunimą, plėtoja savanorystę ir įgyvendina įvairius projektus. 2023 m. sausio mėn. Jaunimo reikalų agentūros duomenimis, **VVG teritorijoje veikė 4 akredituotos savanorius priimančios organizacijos,** kurios sudaro galimybes savanoriauti R 70.

Panevėžio r. savivaldybė, siekdama jaunimo aktyvaus dalyvavimo sprendimų priėmimų procese ir įgalinimo, yra sudariusi **Panevėžio rajono savivaldybės jaunimo reikalų tarybą,** kuri, bendradarbiaudama su savivaldybės jaunimo reikalų koordinatoriumi (vyr. specialistu), padeda įgyvendinti jaunimo politikos įgyvendinimo funkciją savivaldybėje, užtikrinti jaunų žmonių dalyvavimą, sprendžiant su jaunimo politika savivaldybėje susijusius klausimus. Savivaldybė **įgyvendina įvairias programas ir konkursus,** skirtus jaunimo užimtumui skatinti: Panevėžio rajono savivaldybės jaunimo vasaros užimtumo žemės ūkyje ir verslo įmonėse programa, Jaunimo vasaros užimtumo ir integracijos į darbo rinką programa, Panevėžio rajono savivaldybės jaunimo veiklų ir iniciatyvų skatinimo programos projektų rėmimo konkursas, Panevėžio rajono savivaldybės jaunimo politikos įgyvendinimo programos iniciatyvos atrankos ir finansavimo konkursas R 71.

Remiantis 2022 m. Jaunimo reikalų agentūros parengta Jaunimo politikos apžvalga savivaldybėse, darbo su jaunimu srities įgyvendinimo srityje Panevėžio r. savivaldybė užima **44 vietą,** jaunimo interesų atstovavimo, jaunimo dalyvavimo ir įgalinimo skatinimo srityje – **21–22 vietą,** jaunimo savanoriškos veiklos srityje – **57 vietą,** jaunimo politikos veiklos sričių administravimo srityje – **3–6 vietą** R 72.

2022 metais Panevėžio rajono savivaldybėje buvo inicijuotas **jaunimo problematikos tyrimas,** kurio metu buvo apklausti 302 jaunuoliai nuo 14 iki 29 metų, tyrimo metu gyvenantys, besimokantys ar dirbantys Panevėžio rajono savivaldybės teritorijoje. Šio tyrimo duomenimis, **dauguma jaunų žmonių (77 proc.) yra patenkinti savo laisvalaikiu.** Tyrimo rezultatai rodo, kad savo laisvalaikiu labiau patenkinti yra tie jaunuoliai, kurių manymu, jie turi daug galimybių jį praleisti įdomiai bei turi pakankamai lėšų pasirinkti norimą laisvalaikio leidimo formą.

Dauguma respondentų (65 proc.) sportuoja ne mažiau kaip kartą per savaitę, o visai nesportuoja 35 proc. apklaustųjų. Sportavimui per dieną skiriama trukmė dažniausiai yra 30–60 min. ir 15–30 min. **Tyrimo rezultatai rodo, kad tiriamų jaunuolių fizinė sveikata ir psichologinė savijauta gali būti vertinama kaip vidutinė (48 proc.) ir gera (42 proc.).** Labai dažnai apklaustieji jaučiasi sudirgę ar nervingi, blogos nuotaikos ar nedarbingi. 43 proc. tyrimo dalyvių jaučiasi labai gerai ir su sveikata problemų neturi. 37 proc. būdingi trumpalaikiai sveikatos sutrikimai.

Daugiau nei pusę (55 proc.) Panevėžio rajono savivaldybės jaunimo galima priskirti žemai politinio-pilietinio aktyvumo kategorijai. Trijų ketvirtadalių (75 procentų) respondentų aplinkos politinio-pilietinio aktyvumo apraiškos yra vidutiniškos, o 24 proc. – žemos. Daugiau nei pusės (58 proc.) jaunuolių požiūrio į politiką negatyvumas yra vidutiniškas. **76 proc. apklaustųjų buvo nustatytas žemas pilietiškumo-labdaringumo lygis.** Tyrimo rezultatai rodo, kad žemo ar vidutinio politinio-pilietinio aktyvumo aplinkoje gyvenantys jaunuoliai taip pat yra neaktyvūs. Kad yra įsitraukę į nevyriausybinių organizacijų veiklas, nurodė vos 10 jaunuolių. Tyrimo rezultatai rodo **itin mažą motyvacijos lygį dalyvauti NVO veikloje.** Kokiai nors neformaliai grupei ar stiliui priklauso 15 procentų jaunimo R 73 [17].

NVO

Rajone veikiančios NVO domisi galimomis paramos priemonėmis, rengia ir teikia projektus Panevėžio rajono VVG. 2016–2022 m. NVO pateikė 35 vietas projektus, **įgyvendino 20** (4 dar vykdomi) R 74. Dalis projektų nebuvo įgyvendinti, kadangi vertinimo metu buvo atsiimti arba atmesti dėl kvietimo biudžeto lėšų trūkumo [15].

2023 m. atliktoje Panevėžio r. organizacijų apklausoje, kurioje 50 proc. respondentų buvo NVO atstovai, atsakant į klausimą „Kokie pagrindiniai veiklos trukdžiai?“, **67,6 proc. apklaustųjų nurodė, kad veiklai plėtoti trūksta finansinių išteklių, 30,9 proc. – kvalifikuotų ir motyvuotų darbuotojų bei vietos valdžios ir gyventojų bendradarbiavimo.** Apklaustieji nurodė, jog veiklos trukdžiams spręsti padėtų biurokratijos mažinimas, vietos institucijų pagalba, gyventojų sąmoningumas ir parama smulkiajam verslui R 75. 89,7 proc. apklaustųjų nurodė, kad bendradarbiauja su kitomis įmonėmis, organizacijomis, vietos valdžia [11].

2021 m. Panevėžio r. savivaldybė pateko tarp 10-ies Lietuvos savivaldybių pagal daugiausiai finansuotų NVO organizacijų / projektų skaičių (146) ir užėmė 9 vietą R 76 [18].

Sportas, sveikatingumas

VVG teritorijoje gyventojams yra sudarytos sąlygos sportuoti. 2022 m. VVG teritorijoje buvo 10 sporto aikštynų, 18 sporto salių, 21 krepšinio, 9 tinklinio aikštelės, 17 futbolo aikščių, 1 kartodromas, 6 universalios daugiafunkcės aikštelės, 1 automobilių trasa, 2 aerodromai R 77 [3]. 2022 m. kiekviena rajono seniūnija turėjo sporto metodininkus, dirbančius nuo 0,5 iki 2 etatų (iš viso 11,5 etato). Metodininkai rūpinasi seniūnijų gyventojų sveikatos stiprinimo ir sporto poreikiais ir pagal galimybes siekia kuo daugiau gyventojų įtraukti į sportinę veiklą [4].

2022 m. VVG teritorijoje veikė daugiau kaip 29 įvairių sporto šakų (futbolo, krepšinio, teniso, automobilių ir motociklų sporto ir kt.) sporto klubai R 78 [3]. VVG teritorijoje sporto varžybų ir sveikatingumo renginių **dalyvių skaičius 2014–2021 m. sumažėjo tik 13 proc.** (nuo 3 320 iki 2 887 asm.), Panevėžio apskrityje – 32,63 proc. (nuo 91 037 iki 61 331), o visoje šalyje – 48,24 proc. (nuo 987 630 iki 511 189) [6]. Tai rodo rajono gyventojų domėjimąsi ir norą aktyviai dalyvauti sporto ir sveikatingumo renginiuose.

Švietimo įstaigos

VVG teritorijoje yra šios **ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programos vykdančios įstaigos:** 5 lopšeliai-darželiai, 2 mokyklos-darželiai, 1 progimnazija, 2 pagrindinės mokyklos ir 4 gimnazijos. Mokinių, ugdomų pagal ikimokyklinio ugdymo programas, skaičius – 772, mokinių, ugdomų pagal priešmokyklinio ugdymo bendrąją programą, skaičius – 224. Iš viso – 996 mokiniai.

2022 m. rugsėjo mėn. VVG teritorijoje buvo **12 bendrojo ugdymo mokyklų** (6 gimnazijos, 1 progimnazija, 1 mokykla, 2 pagrindinės mokyklos, 2 mokyklos-darželiai), kuriose mokėsi 2 800 mokinių (2021 m. – 2 729, 2020 m. – 2 809, 2019 m. – 2 882, 2018 – 2 926). Daugiausia mokinių buvo Velžio gimnazijoje – 700 (2021 m. – 639, 2020 m. – 635, 2019 – 601) R 79 [16].

2022 m., palyginti su 2021 m., **į mokyklas buvo vežama daugiau mokinių: 2021 m. – 61 proc. visų mokinių (1 894), 2022 m. – 68 proc. visų mokinių (1 894).** Mokiniais vežti skiriama suma stipriai išaugo dėl pakilusių kainų: 2022 m. skirta 916,6 tūkst. Eur, o 2021 m. – 535,6 tūkst. Eur. 2022 m. vieno mokinio vežimas kainavo apie 484 Eur per metus (2021 m. – 296 Eur) R 80 [16].

2022 m., palyginti su 2021 m., neformaliojo švietimo veikloje dalyvavusių vaikų skaičius šiek tiek išaugo: 2021 m. dalyvavo 2 213 mokinių (81 proc. visų mokinių), 2022 m. – 2 302 mokiniai (82 proc. visų mokinių). Būrelių skaičius didėjo: 2021 m. veikė 264, 2022 m. – 282 būreliai. Mokyklose būrelius lankė 2 033 mokiniai (73 proc. visų mokinių). Kitose įstaigose būrelius lankė 839 mokiniai (30 proc. visų mokinių) R 81 [16].

Socialines paslaugas teikiančios įstaigos

Socialines paslaugas teikia socialine veikla užsiimančios įstaigos, viešosios įstaigos ir nevyriausybinės organizacijos R 82:

- 1. Socialinės globos namai:** Panevėžio rajono socialinių paslaugų centras, Panevėžio rajono socialinių paslaugų centro bendruomeniniai vaikų globos namai, Jotainių, Kupiškio, Skemų, Zarasų, Veisiejų, Linkuvos, Aknystos, Utenos, Ilguvos, Ventos, Vilijampolės, Lavėnų, Prūdiškių, Algimanto Bandzos socialinės globos namai, VšĮ „Vilties namai“, VšĮ Šv. Juozapo globos namai, VšĮ Gyvenimo namai sutrikusio intelekto asmenims, VšĮ Grupinio gyvenimo namai demencija ir Alzheimerio liga sergantiems asmenims, VšĮ Lietuvos reabilitacijos ir slaugos centras, VšĮ „Sveikatos metai“, Širvintų parapijos namai, VšĮ „Motinos Teresės šeimų namai“, Vilniaus arkivyskupijos „Carito“ Motinos ir vaiko namai, VšĮ Paparčių Šv. Juozapo šeimos namai, BĮ Skalvijos namai, VšĮ Miežiškių bendruomeniniai vaikų globos namai, Šeimyna „Stipruoliai“.
- 2. Dienos socialinės globos centrai:** Panevėžio specialioji mokykla-daugiafunkcis centras (dienos socialinė globa institucijoje), Panevėžio socialinių paslaugų centras, Algimanto Bandzos socialinių paslaugų namai, VšĮ „Vilties sodas“.
- 3. Akredituoti socialinės priežiūros centrai:** Panevėžio rajono socialinių paslaugų centro Vadoklių vaikų dienos centras, Panevėžio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos Gustonių, Žibartonių, Linkaučių bibliotekos vaikų dienos centrai, Labdaros ir paramos fondo „Tavo galimybė“ Krekenavos vaikų dienos centras, Lietuvos agentūros „SOS vaikai“ Panevėžio skyriaus vaikų dienos centras, Panevėžio socialinių paslaugų centro vaikų dienos centras, VšĮ „Debesų kiemas“, VšĮ Panevėžio vaikų dienos užimtumo centras, VšĮ „Juventa“.

Bendruomeninių ir privataus sektoriaus paslaugų tinklas rajone nėra išplėtotas. Rajono gyventojų socialinių paslaugų poreikiai tenkinami tik iš dalies. Ypač trūksta dienos užimtumo paslaugas teikiančių įstaigų: dienos centrų senyvo amžiaus asmenims, socialinės rizikos vaikams, asmenims, turintiems psichikos negalią R 83.

Savivaldybės gyventojams **labiausiai trūksta šių socialinių paslaugų:**

- ✓ dienos socialinės globos neįgaliems, sutrikusio intelekto jaunuoliams;
- ✓ dienos socialinės globos senyvo amžiaus, neįgaliems asmenims;
- ✓ dienos užimtumo paslaugų vaikams iš socialinę riziką patiriančių šeimų;
- ✓ psichologinio konsultavimo paslaugų socialinę riziką patiriančioms šeimoms ir jose augantiems vaikams;
- ✓ psichologinės pagalbos ir laikino apgyvendinimo įstaigose paslaugų motinoms ir vaikams [9].

Panevėžio r. **savivaldybės išlaidos socialinei apsaugai 2017–2021 m. didėjo kiek daugiau nei pusantro karto** (nuo 1 053 900 Eur iki 1 884 600 Eur) R 84. Tai rodo, kad socialinės apsaugos poreikis auga.

Nevyriausybinių organizacijų vaidmuo, teikiant socialines paslaugas rajone, didėja. Panevėžio r. **savivaldybės išlaidos NVO teikiamoms socialinėms paslaugoms 2017–2021 m. didėjo dešimt kartų** (nuo 25 600 Eur iki 274 000 Eur) ir 2021 m. sudarė 14,54 proc. visų socialinėms paslaugoms skiriamų lėšų R 85. Panevėžio r. iš esmės pasiekė 2021–2030 m. Nacionalinės pažangos plano 7.2 uždavinio „Didinti darbo vietų pasiekiamumą ir viešųjų paslaugų prieinamumą visiems“ rodiklį: „7.2.14. Savivaldybių viešųjų paslaugų, kurias teikia nevyriausybinės ir bendruomeninės organizacijos, dalis, 2025 m. – 15 proc., 2030 m. – 30 proc.“ [10].

Sveikatos priežiūros, visuomenės sveikatos priežiūros įstaigos

VVG teritorijoje savarankiška ir valstybinė asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas vykdo 2 sveikatos priežiūros įstaigos: viešoji įstaiga Panevėžio rajono savivaldybės poliklinika ir Panevėžio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras. Pirminės asmens sveikatos priežiūros paslaugos 2022 m. buvo teikiamos 3 slaugos ir palaikomojo gydymo ligoninėse, 4 ambulatorijose, 5 šeimos gydytojo kabinetuose, 12 medicinos punktų, poliklinikos Šeimos medicinos, Odontologijos, Greitosios medicinos pagalbos skyriuose ir Psichikos sveikatos centre. Antrinės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugos teikiamos Specializuotos medicinos, Diagnostikos, Fizinės medicinos ir reabilitacijos, Dantų protezavimo skyriuose, Klinikinės diagnostikos laboratorijoje ir profilaktiniame (darbo medicinos) kabinete R 86 [16].

Kultūros įstaigos, paveldas

VVG teritorijoje 2022 m. buvo 12 kultūros centrų ir jų padaliniuose veikė 135 mėgėjų meno kolektyvai (1 452 dalyviai), iš jų 34 vaikų ir jaunimo (424 dalyviai). Iš viso su studijomis, būreliais, klubais, meno kolektyvais – 201 (2 561 dalyviai). Kultūros centruose surengti 1 595 renginiai, iš jų 470 – vaikams ir jaunimui. Renginiuose dalyvavo ir lankėsi 190 853 dalyviai ir lankytojai. Surengti 43 nuotoliniai renginiai, kuriuose dalyvavo ir lankėsi 70 405 dalyviai ir nuotoliniai lankytojai R 87 [5].

2022 m. VVG teritorijoje veikė Panevėžio rajono savivaldybės viešoji biblioteka ir 35 kaimo bibliotekos. Prie Gustonių, Linkaučių, Žibartonių bibliotekų veikė akredituoti vaikų dienos centrai. Viešoji biblioteka turi tris literatūrinius muziejus (M. Grigonio, Ustronės J. Tumo-Vaižganto ir knygnešių, G. Petkevičaitės-Bitės gimtinės Puziniškyje). Bibliotekose rengiami įvairūs renginiai. 2022 m. surengti 1 870 didesni ar mažesni renginiai [16].

Panevėžio rajone yra **438 kultūros paveldo objektai**, įrašyti į kultūros vertybių registrą (piliakalniai, alkakalniai, kapinynai, dvarų sodybų kompleksai, koplytstulpiai, paminklai, žūties ir palaidojimų vietos, senosios kapinės ir kiti): 1) įtraukti į valstybės saugomų sąrašą – 93; 2) objektai, turintys paminklo statusą – 22; 3) objektai, įtraukti į kultūros vertybių registrą – 323. Panevėžio rajone yra 100 nacionalinės reikšmės objektų, 138 regioninio reikšmingumo, 100 vietinės reikšmės kultūros paveldo objektų R 88 [16].

2020 m. duomenimis, **Panevėžio r. savivaldybė pateko į savivaldybių dešimtuką, kuriose buvo didžiausias tradicinių amatininkų skaičius – 22 R 89**. 2020 m. duomenimis, **tradicinių amatininkų skaičius 10 000 gyventojų buvo 6,2, o tautinio paveldo produktų skaičius 10 000 gyventojų buvo 12,2: dėl šių rodiklių Panevėžio r. savivaldybė neužima aukštos pozicijos tarp šalies savivaldybių [19]**.

Lankytini objektai

Rajone gausu lankytinų vietų (gamtos, muziejų, koplyčių, paminklų ir kt.), kurias lanko tiek vietos gyventojai, tiek turistai. **2022 m. Lietuvos turistinių vietovių infrastruktūros vertinimo tyrimo duomenimis, bendras savivaldybės įvertintų objektų (30 objektų) infrastruktūros vertinimo vidurkis yra 2,50 (iš galimų 4)**, ir yra mažesnis už savivaldybių grupės vidurkį (2,62), taip pat yra mažesnis už nacionalinį vidurkį (2,71). Geriausiai buvo vertinti Krekenavos regioninio parko lankytojų centras ir jo ekspozicija. Prasčiausiai vertintas Ramygalos senasis malūnas ir J. Tumo–Vaižganto ir knygnešių muziejus. Panevėžio rajono savivaldybės skaitmeninis turistinių objektų išsivystymo lygis (0,26) yra mažesnis už šalies vidurkį (0,33) R 90.

Apibendrinant galima teigti, kad analizuojamu laikotarpiu stebimas stabilus aktyviai veikiančių bendruomeninių organizacijų skaičius, beveik ketvirtadalis jų yra pasirengusios savo veiklos ilgalaikės strategijas, o tai rodo potencialą jų tolimesniam vystymui. Stebima, kad darbo su jaunimu srities įgyvendinimo srityje ir jaunimo savanoriškos veiklos srityje būtinos didesnės pastangos, nes Jaunimo politikos apžvalgoje savivaldybė užima pakankamai žemas pozicijas. Be to, jaunimas pasižymi žemu pilietiniu aktyvumu. Rajone fiksuojamas nepakankamai išplėtotas bendruomeninių ir privataus sektoriaus paslaugų tinklas, taip pat nepakankamas rajono gyventojų socialinių paslaugų

poreikių patenkinimas. Tai rodo, kad būtina didinti viešųjų paslaugų, ypač socialinių, prieinamumą rajone.

Atitikimas VVG teritorijos vizijai

Nepakankamas rajono socialinės infrastruktūros išplėtojimas ir socialinių paslaugų stoka rodo gyventojų socialinio tvarumo poreikį, o tai atitinka teritorijos viziją. Siekiant vizijos, atsižvelgiama į gyventojų apklausoje sociokultūrinių sričių plėtrai numatytus prioritetus – viešosios infrastruktūros (viešųjų pastatų, viešųjų erdvių, transporto infrastruktūros ir kt.) gerinimą, socialinių paslaugų ir sveikatos priežiūros prieinamumo didinimą ir kokybės gerinimą, švietimo, neformaliojo ugdymo, laisvalaikio užimtumo paslaugų prieinamumo didinimą ir kokybės gerinimą.

Panevėžio r. išsiskiria išplėtotu kultūros centrų tinklu, kultūros paveldo objektų gausa, vietos amatininkais, organizuojamais kultūriniais renginiais, todėl neabejotinai galima teigti, kad gyventojai brangina ir puoselėja krašto tradicijas. Siekiant vizijos, būtina numatyti tvarius kultūrą puoselėjančius sprendimus, skatinančius gyventojų iniciatyvumą, pilietiškumą, bendruomeniškumą ir kūrybiškumą.

1.8. VVG teritorijos gamtos išteklių analizė

2023 m. duomenimis, Panevėžio rajono plotas yra 217 711,76 ha ir sudaro 27,6 proc. viso Panevėžio apskrities ploto. Bendrai apžvelgus Panevėžio rajono teritorijoje esančios žemės sudėtį, galima išskirti, kad rajone **žemės ūkio naudmenos užima 122 124,33 ha, arba 56,1 proc. viso ploto R 91**, iš kurios ariamoji žemė sudaro 114 449,99 ha (52,6 proc.), pievos ir natūralios ganyklos – 6 924,09 ha (3,2 proc.), sodai – 750,25 ha (0,3 proc.). Miškai (miško žemė) sudaro 75 013,31 ha (34,5 proc.), keliai – 3 088,34 ha (1,4 proc.), užstatytos teritorijos – 6 874,26 ha (3,2 proc.), vandens telkiniai – 4 348,52 ha (2 proc.), kita žemė – 6 263 ha (2,9 proc.).

Žemės ūkis

Panevėžio rajono savivaldybė yra žemės ūkio krypties rajonas, tad pasižymi **dideliu žemės ūkio derlingumu**. 2018 m. duomenimis, žemės našumo balas PRVVG teritorijos seniūnijose svyravo nuo 38,7 (Karsakiškio sen.) iki 49,3 (Upytės sen.), tuo tarpu šalies vidurkis siekė 39,83 R 92.

Ekologinio ūkininkavimo plotas (ha) (žr. 1.8.1 lentelę, 8 priede) tiek šalyje, tiek VVG teritorijoje **per 2015–2022 m. padidėjo**: šalyje – 12 proc. (nuo 216 921 iki 270 841 ha), VVG teritorijoje – 10 proc. (nuo 5 169 iki 6 504 ha). Ekologinio ūkininkavimo plotas sudaro 2,4 proc. viso teritorijos ūkininkavimo ploto R 59 [14]. 2022 m. **sertifikuotų ekologinių ūkių plotas sudarė 5 708,43 ha**. Tai yra mažesnė teritorija nei prieš metus (2021 m.), kai tokių ūkių plotas užėmė 6 115,21 ha, bet didesnė nei 2020 ir 2019 m., kai sertifikuotų ekologinių ūkių žemė sudarė 4 017,91 ha ir 5 461,24 ha. 2022 m. gyvulininkystės veikloje ekologinė gamyba sertifikuota 8 ūkiuose, taip pat sertifikuota 14 NKP (nacionalinės kokybės produktų) augintojų ūkių R 93.

Saugomos teritorijos

Pažymėtina, kad VVG teritorijoje gausu saugomų teritorijų, kurios pritraukia turistų srautus: Krekenavos regioninis parkas ir jame esantys 7 draustiniai, 1 hidrografinis draustinis, 2 botaniniai draustiniai, 2 botaniniai-zoologiniai draustiniai, 3 kraštovaizdžio draustiniai, 2 biosferos poligonai, 12 saugomų geologinių ir botaninių objektų, 2 paukščių apsaugai svarbios teritorijos, 13 gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų. R 94.

Gamtiniai ištekliai

Panevėžio rajone skaičiuojama 5 896,15 ha rekreacinio ploto R 95. Panevėžio rajonas yra dalis Vidurio Lietuvos regiono, kuris **nepasižymi gamtinių rekreacinių išteklių gausa**. Panevėžio rajono savivaldybė yra Mūšos–Nemunėlio ir Nevėžio žemumose, kraštovaizdyje vyrauja lygumos. Abipus Nevėžio slėnio, aprėpdamas dalį Krekenavos, Upytės, Naujamiesčio ir Ramygalos seniūnijų, įkurtas Krekenavos regioninis parkas. Parke vyrauja Vidurio Lietuvos žemumai būdingas kraštovaizdis, čia išlikęs raiškus Nevėžio senslėnis su daugybe intakų, senvagės liekanų, vešlios slėnio pievos, vaizdingi Liaudės, Linkavos, Upytės žemupiai, jų slėniai. Panevėžio rajono teritorijoje yra Žaliosios

grios botaninis-zoologinis draustinis. Taip pat rajone yra 4 piliakalniai: Baimainių, Kiūčių, Papušių, Upytės [2].

Per rajoną teka Nevėžis (upės ilgis rajone – 101,2 km), išsiskiriantis tėkmės lėtumu. Tėkmę nulemia geografinė padėtis, nes Nevėžis teka priešinga paviršiaus nuolydžiui kryptimi. Tokie pat nesraunūs ir mažai vandeningi yra ir Nevėžio intakai (Juosta, Kiršinas, Upytė, Šuoja, Molina, Juoda ir kt.). Antroji pagal dydį upė Panevėžio rajone ir didžiausias Mūšos intakas – Lėvuo (ilgis 145 km). Teritorijoje yra 12 nedidelių natūralių ežerų, 11 tvenkinių. Tinkamiausias poilsiui – Juodžio ežeras. Kadangi Panevėžio rajone ežerų nėra daug, didžiausią rekreacinį patrauklumą turi didesnių upių pakrantės ir prie gyvenamųjų vietovių esantys tvenkiniai. Dalis maudyklų bei poilsio zonų nepritaikytos žmonėms poilsiuoti: nesutvarkyti privažiavimo keliai, automobilių stovėjimo aikštelės, nėra būtinos infrastruktūros. Pagrindinė turizmo plėtros kryptis – poilsio gamtoje (stovyklaviečių) paslaugos.

Kaip minėta, Panevėžio rajono savivaldybėje miškai užima apie trečdalį jos ploto, didžiausias miškas – Žalioji giria. Poilsiuoti tinkamų miškų trūkumą iš dalies kompensuoja šio regiono miškų ypatumas, kuriuo jie nuo seno garsėja – gausūs medžiojamos faunos išteklių. Pastarieji yra patrauklūs ne tik vietiniams, bet ir atvykstantiems medžiotojams, kuriems organizuojamos komercinės medžioklės.

Biologinė įvairovė

Rajono teritorijos gyvūnija priskiriama Mūšos–Nevėžio lygumos zoogeografiniam rajonui. Jame vyrauja pietiniai faunos elementai – drugiai. Rečiau pasitaiko šiaurinės jų rūšys, vabalai. Teritorijoje aptinkamos įprastos žinduolių rūšys, kurios stebimos šalies gamtoje. Dažniausiai stebimi žvėreliai, kurie pamėgę miškus, laukus, vandens telkinius ir urbanistines teritorijas. Brandžiuose medynuose gyvena briedžiai, stirnos, šernai, lūšys, vilkai. Rajone sutinkami mangutai, lapės, kiškiai, kiaunės, voverės, barsukai, ūdros, gausu bebrų ir ondatrų. Panevėžio apylinkėse veisiasi antys, teterviniai, kurapkos, galima išvysti juodąjį gandrą. Žuvų išteklių nėra gausūs. Panevėžio rajone galima pamatyti didžiausią šiuo metu Lietuvoje gyvenantį laukinį gyvūną – stumbrą. Į Lietuvą (Krekenavos regioninį parką) pirmieji stumbrai atvežti 1969 m., dabar Pašilių stumbryste gyvena beveik 20 stumbrų, o dar 20 klajoja laisvėje. Rajone auga beveik visos šalyje sutinkamos medžių rūšys, miškuose vyrauja mišrūs medynai. Krekenavos regioninio parko teritorijoje esančiuose miškuose gausu plačialapiams miškams būdingų retų augalų rūšių. Biologinę įvairovę ir gausumą Panevėžio rajone neigiamai veikia šie pagrindiniai veiksniai: intensyvios žemdirbystės vystymas ir miškų ūkinis naudojimas, pelkių eksploatavimas ir durpių gavyba, vandens telkinių eksploatacija, rekreacija, urbanizacijos plėtra, privatūs ūkiniai interesai ir įvairi aplinkos tarša.

Geriamasis vanduo

2022 m. savivaldybės duomenimis, VšĮ „Velžio komunalinis ūkis“ vandenvietėse išgaunamo vandens kokybė gera bakteriologiniu požiūriu, bet padidėjęs geležies kiekis, todėl geros kokybės vanduo tiekiamas tik ten, kur yra nugeležinimo įrenginiai (vandens gerinimo įrenginiai yra Velžio, Liūdynės, Šilų, Raguvos, Naujarodžių, Užunevėžių, Katinų, Berniūnų, Daniūnų, Liberiškio, Mikėnų, Nevėžio, Smilgių, Vadoklių, Trakiškio, Upytės, Ėriškių, Žibartonių, Bernatonių, Sujetų, Vaišvilčių I, Tiltagalų vandenvietėse) [3].

Panevėžio rajonas pagal nusausinimo apimtį ir turimą melioracijos turtą yra didžiausias šalyje. Šis turtas yra išsidėstęs 115 416,3 ha drenažu nusausintame plote. 2021 m. įsisavinta 2,072 mln. Eur melioracijai skirtų lėšų. Pagal lėšų melioracijai įsisavinimą Panevėžio rajonas yra antroje vietoje šalyje.

Atsinaujinantys energijos ištekliai

Apibendrinančiame Lietuvos savivaldybių darnios energetikos plėtros vertinime 2021 m., palyginti su 2020 m., Panevėžio r. savivaldybės rodiklis sumažėjo nuo 31 iki 30,5. 2021 m. Panevėžio r. savivaldybė užėmė 50 vietą tarp visų savivaldybių R 96 [20].

2020 m. Panevėžio r. savivaldybėje **AIE dalis galutinės energijos suvartojimo balanse** sudarė 48,72 proc. Pagal Nacionalinę energetinės nepriklausomybės strategiją (NENS), Panevėžio r. savivaldybėje AIE dalis galutinės energijos suvartojimo balanse viršijo šalies užsibrėžtus tikslus – 2030 m. pasiekti 45 proc. AIE dalį galutinės energijos suvartojimo balanse. Nepaisant to, nevisuose sektoriuose reikiami rodikliai yra pasiekti. Transporto sektoriuje AIE dalis siekė apie 6,0 proc., pramonės sektoriuje, vertinant elektros energijos suvartojimą ir šilumą pastatams šildyti, AIE dalis siekė apie 54 proc., žemės ūkyje – apie 49 proc. Namų ūkiuose, tiek prijungtuose prie centrinio šilumos tiekimo (toliau – CŠT), tiek neprijungtuose prie CŠT, AIE dalis energijos vartojime siekė apie 68 proc., o paslaugų sektoriuje ši dalis sudarė apie 33 proc.

AIE naudojimo potencialas pagal atskiras AIE rūšis: biokuras, biodujos, komunalinės atliekos, saulės, vėjo, hidroenergijos, hidroterminės ir geoterminės energijos išteklių. Techninis potencialas siekia apie 855 ktne ir beveik dvidešimt kartų viršija savivaldybės metinius energijos poreikius (apie 38 ktne). Pagal prielaidas dėl gyventojų skaičiaus mažėjimo ir BVP augimo, prognozuojama, kad Panevėžio rajono savivaldybės energijos poreikiai iki 2030 m. padidės apie 0,6 proc. (iki 37 431,80 tne).

2020 m. Panevėžio r. savivaldybėje **elektros energiją gaminančių vartotojų įrenginių galia**, tenkanti 1 000 gyventojų, siekė 34,52 kW. Tarp šešiasdešimties Lietuvos savivaldybių Panevėžio r. savivaldybė užėmė 13 vietą R 97. O 2019 m. energiją gaminančių vartotojų įrenginių galia, tenkanti 1000 gyventojų, siekė tik 10,22 kW. Iki 2030 m. prognozuojamas didelis elektros energiją gaminančių vartotojų skaičiaus augimas, todėl tikėtina, kad elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių bus pagaminta iki 45 proc., kaip numatyta Nacionalinėje energetinės nepriklausomybės strategijoje.

2022 m. buvo parengti **vėjo elektrinių** išdėstymo Krekenavos, Miežiškių, Panevėžio, Raguvos, Ramygalos, Upytės, Vadoklių ir Velžio seniūnijose specialiojo plano sprendiniai. Planavimo tikslai ir uždaviniai: suformuoti ilgalaikes savivaldybės vėjo elektrinių plėtros kryptis, siekiant užtikrinti saugų ir patikimą gaunamos elektros tiekimą mažiausiomis sąnaudomis bei neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai; parengti infrastruktūros specialųjį planą, skirtą vėjo elektrinių parko bei inžinerinių komunikacijų statybai; numatyti galimą vėjo elektrinių įtaką gamtinei ir gyvenamajai aplinkai bei kompensacines priemones jai sumažinti; numatyti priemones, užtikrinančias gamtos išteklių racionalų naudojimą, kraštovaizdžio tvarkymą, ekologinę pusiausvyrą, gamtinio karkaso formavimą, gamtos ir kultūros paveldo objektų išsaugojimą [4].

2022 m. Panevėžio r. savivaldybėje pristatytas projektas, kuriame pateikiamas planuojamos Saulės šviesos energijos elektrinės planas Bliūdžių kaime. Statytojas – UAB „Elektrum Lietuva“, projektinius pasiūlymus parengė mažoji bendrija „Elterna“. Projekte nurodoma, kad Panevėžio rajono Bliūdžių kaime saulės šviesos energijos elektrinė bus 2 MW galios ir užims 38 052 m² žemės sklypo plotą [4].

Miežiškių seniūnijos teritorijoje sostinės UAB „Troškūnų vėjas“ planuoja ūkinę veiklą – vėjo elektrinių parką. Šis parkas turėtų užimti ne tik dalį Miežiškių seniūnijos, bet ir Anykščių rajono Traupio bei Troškūnų seniūnijas. Poveikio aplinkai vertinimo dokumentus rengia kauniečių UAB „Ekostruktūra“. Parko galia Miežiškių seniūnijos teritorijoje turėtų siekti iki 144 MW, o jėgainių aukštis – iki 260 m.

Apibendrinant galima teigti, kad Panevėžio rajono savivaldybė yra žemės ūkio krypties rajonas, pasižymintis dideliu žemės ūkio derlingumu, o tai rodo potencialą vystyti žemės ūkio verslą, taip pat ir ekologinį. Panevėžio r. savivaldybėje skiriamas **nepakankamas dėmesys aplinkosaugai**. Tai patvirtina 2022 m. Lietuvos savivaldybių aplinkosaugos reitingas, kuriame Panevėžio r. savivaldybė užima 56 vietą. Surinkti balai pagal kriterijus: atliekos ir žiediškas – 5,6 (26 vieta); energetika – 5,5 (53 vieta); statyba ir teritorijų planavimas – 2,2 (51 vieta), susisiekimas – 0,4 (48 vieta); klimato kaitos valdymas ir politika – 1,1 (35 vieta); aplinkos kokybė – 0,4 (59 vieta); vandens kokybė – 5,5 (37 vieta); biologinė įvairovė ir kraštovaizdis – 1,2 (45 vieta); aplinkosauginis sąmoningumas – 0,8 (29 vieta) R 98.

VVG teritorijos vizijos atitikimas

Siekiant vizijoje numatyto socialinio ir ekonominio tvarumo, atsižvelgiama į Panevėžio r. esančius gamtos išteklius, nepakankamą dėmesį aplinkosaugai, gyventojų poreikį didinti aplinkosauginį sąmoningumą ir tausų gamtos išteklių valdymą. Situacijos analizės rezultatai atitinka vizijoje iškeltą tikslą vystyti tvarumą. Siekiant vizijos, būtina numatyti tvarius ir išmanius sprendimus, kurie padėtų saugoti gamtos išteklius, juos tvariai naudoti ir pritaikyti turizmui. Taip pat reikia daugiau dėmesio skirti klimato kaitos neutraliam poveikiui plėtojant verslus ir kitas užimtumo veiklas rajone.

1.9. Papildoma informacija

Vilniaus politikos analizės instituto parengto **Savivaldybių gerovės indekso**, kurio pagalba galima palyginti Lietuvos savivaldybes pagal 5 komponentus (socialinis saugumas, fizinis saugumas, ekonomikos gyvybingumas, švietimo kokybė, demografija) duomenimis, Panevėžio rajono savivaldybė užima priešpaskutinę vietą tarp žiedinių savivaldybių ir siekia 3,2 balo, kai kitų žiedinių savivaldybių rezultatai svyruoja tarp 2,8 ir 5,1 balo [21].

Socialinio saugumo indeksas, kuris apskaičiuotas analizuojant socialinės paramos gavėjų skaičių, nemokamą maitinimą gaunančių vaikų skaičių, moterų / vyrų užimtumo santykį, skurdo rizikos lygį, Panevėžio rajone 2022 m. siekė 2 balus ir buvo vienas žemiausių tarp žiedinių Lietuvos savivaldybių rezultatų, kuris svyruoja nuo 1,7 Alytaus rajone iki 5 balų Vilniaus rajone.

Fizinis saugumas remiantis situacija, susijusia su saugumu keliuose, nusikalstamumu, medicinos pagalbos prieinamumu, mirštamumu nuo neužkrečiamų ligų, Panevėžio rajone 2022 m. siekė 2 balus ir kartu su Vilniaus rajonu dalijasi 4-5 vietomis tarp žiedinių Lietuvos savivaldybių, kuris svyruoja nuo 1,7 Alytaus rajone iki 3 balų Klaipėdos rajone.

Ekonominis gyvybingumas, kuris apskaičiuotas remiantis vidutiniu (NETO) atlyginimu, smulkių ir vidutinių įmonių skaičiumi, bendru veikiančių įmonių skaičiumi, tiesioginėmis užsienio investicijomis ir užimtumo lygiu, Panevėžio rajone 2022 m. siekė 2,4 balo ir buvo 4 vietoje.

Švietimo kokybė Panevėžio rajone, kuri nustatoma vertinant mokyklos nelankymo situaciją, ikimokykliniame ir priešmokykliniame ugdyme dalyvaujančių 3–5 metų vaikų dalį, dalyvaujančių NVŠ programose arba lankančius BUM būrelius, abitūros egzaminų balus, vertinama ganėtinai gerai – 6,4 balo ir yra 3 vietoje tarp žiedinių savivaldybių, kurių vertinimai svyruoja nuo 5,8 Vilniaus rajone iki 7,2 Kauno rajone.

Paskutinis komponentas – demografija paremta demografinės senatvės koeficientu ir NETO migracija Panevėžio rajone siekia 3 balus ir vertinama pakankamai prastai – užima priešpaskutinę vietą tarp žiedinių savivaldybių.

Kaip matyti iš savivaldybių gerovės indekso rezultatų, iš esmės visų komponentų vertinimai Panevėžio rajone ganėtinai žemi. Ypač prasta situacija socialinio saugumo ir demografijos srityse. Tad tikimasi, kad bent iš dalies prie situacijos rajone gerėjimo galėtų prisidėti parengta VPS strategija.

Kalbant apie PRVVG indėlį į vietos plėtrą, verta pažymėti, kad 2021 ir 2022 metais ypatingas dėmesys buvo skirtas sumanaus kaimo idėjų plėtočiai. 14 vietos bendruomeninių organizacijų, o taip pat ir vietos gyventojai dalyvavo strateginėse sesijose ir pasirengė bendruomenines strategijas, paremtas sumanaus kaimo komponentais tokiais kaip partnerystė ir bendradarbiavimas, viešo gėrio siekimas, paslaugų prieinamumas, tvarumas ir pažangūs sprendimai. Atsižvelgiant į organizacijų brandą ir galimybes bei atliepant vietos poreikius, parengtos strategijos didžia dalimi apima priemones, susijusias su aplinkos patrauklumo didinimu, įvairių paslaugų vietos gyventojams bei svečiams vystymu ir plėtra, o taip pat pačių organizacijų stiprinimu, orientuojantis į reikiamų gebėjimų augimą, savanorių pritraukimą, jaunimo ir vietos gyventojų aktyvinimą pasitelkiant naujoviškas priemones ir metodus.

2. VVG teritorijos stiprybės, silpnybės, galimybės ir grėsmės (SSGG)

Žr. VPS II dalies (Excel) 2 lapą.

3. VVG teritorijos poreikiai ir jų pagrindimas

3.1. VVG teritorijos poreikių sąrašas

Žr. VPS II dalies (Excel) 3 lapą.

3.2. VVG teritorijos poreikių pagrindimas

Žr. VPS II dalies (Excel) 4.1 lapą.

4. VPS temos pagrindimas (pildoma teminėms VPS)

Pasirinkta VPS tema – **tvarus vietos ekonomikos augimas**. Temos pasirinkimą pagrindžia:

1. Atlikta VVG teritorijos socialinės, ekonominės situacijos analizė ir SSGG atskleidė potencialą tvariai ekonominei plėtrai:
  - ✓ Stiprybės: sėkmingai plėtojamas tiek smulkusis ir vidutinis verslas, tiek socialinis / bendruomeninis verslas; gausu lankytojų ir turizmo plėtrai patrauklių objektų; rajone gausu bendruomeninių organizacijų, kitų NVO, veikiančių įvairiose srityse.
  - ✓ Silpnybės: nepakankamai plėtojamos ekologiškos, alternatyvios žemės ūkio veiklos; palaiptumui augantis vyresnių žmonių ir jaunimo nedarbo lygis, įsidarbinimo galimybių, kvalifikuotos ir motyvuotos darbo jėgos stoka.
2. VPS suformuluoti poreikiai:
  - ✓ Plėtoti įsidarbinimo galimybes gyventojams ir skatinti jų ekonominę užimtumą.
  - ✓ Didinti viešųjų ir kitų paslaugų skirtingoms gyventojų grupėms prieinamumą ir kokybę.
  - ✓ Stiprinti NVO gyvybingumą, siekiant socialinės ir ekonominės įtraukties didinimo.
  - ✓ Skatinti gyventojų bendruomeniškumą, veiklumą ir ugdyti sąmoningumą.
3. Gyventojų ir organizacijų nuomonės tyrimai:

Gyventojai nurodė ekonomikos ir aplinkosaugos sričių plėtros svarbą (maksimalus balas – 5):

- ✓ Parama darbo vietų kūrimui (4,22).
- ✓ Parama verslo kūrimui ir plėtrai (4,22).

Organizacijų atstovai nurodė aktualiausias su vietos ekonomikos plėtra, aplinkosauga susijusias problemas, prie kurių sprendimo galėtų prisidėti rengiama VPS:

- ✓ gyventojų įsidarbinimo galimybių stoka,
- ✓ gyventojų motyvacijos dirbti stoka (maži atlyginimai, nepasitikėjimas savimi, socialinės išmokos),
- ✓ į tvarumą orientuotų verslų stoka.

4. Atitikimas Panevėžio rajono savivaldybės strateginiame plėtros plane iki 2030 m. numatyto prioriteto – Konkurencingas ūkis ir šiam prioritetui įgyvendinti numatyti tikslai.

Siekiant išlaikyti VPS logiką ir pasirinktos temos įgyvendinimą, visos numatytos VPS priemonės savo tikslais, siekiamais rezultatais ir/ar laukiamu pokyčiu prisidės prie tvaraus vietos ekonomikos augimo VVG teritorijoje.

VVG teritorijos gyventojų ir organizacijos pritarimas VPS temai išreikštas jiems dalyvaujant nuomonės tyrimuose ir išsakant savo nuomonę dėl ekonomikos ir aplinkosaugos sričių plėtros svarbos. VPS tema taip pat buvo aptarta ir patvirtinta VVG visuotiniame narių susirinkime, teritorijos gyventojų nuomonės dėl temos teirautasi *Facebook* paskyroje.

5. VVG pristatymas ir vertybės, VVG teritorijos vizija iki 2030 m. ir VVG misija

5.1. Apibendrinta informacija apie VVG

5.1.1. VVG įsteigimo data	2004-06-04
5.1.2. VVG būstinės adresas	J. Žemglio g. 46 (106 kab.), Panevėžys, Panevėžio m. sav.
5.1.3. VVG narių skaičius	56 VVG narių sąrašas pateiktas 1 priede.
5.1.4. VVG kolegialaus valdymo organo narių skaičius	12 VVG kolegialaus valdymo organo narių sąrašas pateiktas 2 priede.
5.1.5. VPS administracijos darbuotojų ir etatų skaičius	Darbuotojų skaičius: 5 Etatų skaičius: 4,25 VPS administracijos darbuotojų sąrašas pateiktas 3 priede.
5.1.6. VVG pirmininkas	Vilma Juodagalvytė-Baranovskaja
5.1.7. VVG kolegialaus valdymo organo pirmininkas	Elena Stanienė
5.1.8. VPS administravimo vadovas	Vilma Juodagalvytė-Baranovskaja

5.2. Apibendrinta informacija apie VVG kolegialaus valdymo organo sudėtį

Žr. VPS II dalies (Excel) 18 lapą.

5.3. Informacija apie VVG kolegialaus valdymo organo kompetencijų įvairovės užtikrinimą

VVG kolegialaus valdymo organo kompetencijų įvairovės užtikrinimo būdas(-ai)	Pasirinkto būdo pagrindimas ir detalizuojanti informacija
☐ VVG kolegialaus organo nariai turi mokslo ar ekspertinių žinių žaliosios pertvarkos, sumanių kaimų ir (ar) miestų srityse; ☐ VVG sudarė patariamąją novatorių darbo grupę, pasitelkdama mokslo ar ekspertinių žinių žaliosios pertvarkos, sumanių kaimų ir (ar) miestų srityse turinčius ekspertus; ☐ VVG sudarė bendradarbiavimo sutartį su mokslo įstaiga(-omis), turinčiomis žinių žaliosios pertvarkos, sumanių kaimų ir (ar) miestų srityse; ☒ Netaikoma.	Norėdami įvesti tekstą, spustelėkite arba bakstelėkite čia.

5.4. VVG vertybės

PRVVG 2016–2023 m. VPS buvo įvardijusi pagrindines savo organizacijos vertybes, kurios naujosios VPS rengimo laikotarpiu dar labiau išryškėjo ir buvo papildytos. Siekdama Panevėžio rajono teritorijos vizijos ir įgyvendindama savo misiją, VVG remiasi šiomis pagrindinėmis vertybėmis:

- ✓ **Bendradarbiavimas.** Veikiame partnerystės pagrindu. Suprantame, kad tik bendru darbu galime pasiekti visuomenei naudingų rezultatų, įgyvendinti išsikeltus tikslus, kurti ir stiprinti ryšius su kitomis organizacijomis. Tik priimdami skirtingas nuostatas, nuomones, įsitikinimus galime surasti bendrą kalbą, priimti kūrybiškus sprendimus, tinkamai valdyti sudėtingas situacijas.
- ✓ **Atsakingumas.** Atsakingumą suvokiame kaip sąžiningą tarpusavio įsipareigojimų laikymąsi ir atskaitingumą, pasitikėjimu paremtą bendradarbiavimą su partneriais, socialinę atsakomybę: pagarbą žmogui, visuomenei ir gamtai.
- ✓ **Skaidrumas, viešumas.** Savo skaidriu ir viešu elgesiu siekiame, kad mūsų organizacijos veikla būtų atvira ir visiems prieinama, o mūsų partneriai tiek su mumis, tiek su kitais elgtųsi vadovaudamiesi tais pačiais principais, užtikrinant lygias galimybes visiems. Gerbiame įstatymus ir mūsų veiklai keliamus reikalavimus.
- ✓ **Veiklos tvarumas ir rezultatyvumas.** Mums tikslas yra bet kokios veiklos pagrindas. Konkretūs tikslai padeda pasiekti norimų rezultatų, tiksliai numatyti, ką būtina atlikti ir įpareigoja prisiimti socialinę ir moralinę atsakomybę tiek už savo elgesį, veiklos rezultatus, tiek už bendrą organizacijos sėkmę. Siekiame veikti sėkmingai, burti kompetentingą ir motyvuotą komandą, nuosekliai ir aktyviai dirbančią teigiamų pokyčių link ir galinčią prisidėti prie VVG teritorijos konkurencingumo didinimo.
- ✓ **Kūrybiškumas ir novatoriškumas.** Vadovaujamės principu, kad viskas, kas nauja ir neišmėginta šiandien, rytoj gali tapti mūsų kasdienybe. Todėl siekiame problemas spręsti novatoriškais metodais.
- ✓ **Lyderystė ir iniciatyvumas.** Siekiame savo rajone ugdyti aktyvias asmenybes, kurios galėtų aplink save burti kitus rajono gyventojus bendrai kultūrinei, socialinei ir ekonominei veiklai. Skatiname ir palaikome jų iniciatyvas.

Šios vertybės – mūsų veiklos pagrindas, padedantis siekti užsibrėžtų tikslų. Jomis remiamės ir dirbdami su klientais bei partneriais, ir bendraudami tarpusavyje.

5.5. VVG teritorijos vizija iki 2030 m.

VVG teritorijos vizija iki 2030 m.

Siekiame, kad įgyvendinant Panevėžio rajono vietos plėtros 2024–2027 m. strategiją ir panaudojant turimus vietos išteklius bei stiprybes rajono gyventojams būtų sukurtos galimybės socialinei ir ekonominei įtraukčiai, kūrybinei ir kultūrinei raiškai, sveikai gyvensenai ir bendrystei. Dirbame tam, kad mūsų rajone būtų kuriama ir puoselėjama darni, saugi ir ekologiška aplinka, kurioje aktyviai veiktų bendradarbiaujančios ir kartu gyvenimo kokybę kaime kuriančios organizacijos. Siekiame, kad turtingame žemės, kultūros išteklių rajone gyventų motyvuotas, norintis tobulėti, naujas užimtumo ir savirealizacijos galimybes kuriantis, krašto tradicijas ir aplinką puoselėjantis, gyvenimu kaime besidžiaugiantis žmogus.

VVG teritorijos vizija

Panevėžio rajonas – tai teritorija, kurios gerovę kuria atsakingi, kūrybingi ir atviri žmonės, kurioje skatinamos vietos žmonių iniciatyvos ir jaunimo įsitraukimas, palaikoma darna, lygybė, branginamos krašto tradicijos, siekiama kultūrinio, socialinio ir ekonominio tvarumo.

5.6. VVG misija

VVG misija

Panevėžio rajono VVG misija apibrėžiama kaip nuoseklių, rezultatyvių ir aiškių siekių kokybiškai įgyvendinant Vietos plėtros strategiją visuma. Jos pagrindinis tikslas – efektyvus ir įvairiapusis Panevėžio rajono ekonominės, socialinės bei kultūrinės sričių vystymas.

Panevėžio rajono VVG misijoje akcentuojama įvairių rajone veikiančių organizacijų, atstovaujančių skirtingų sričių sektoriams (vietos valdžios, verslo ir pilietinės visuomenės), bendradarbiavimo svarba, tarpusavio ryšių skatinimas, jaunų žmonių įtraukimas bei teritorinio ir tarptautinio bendradarbiavimo nauda. Įgyvendinant misiją ir siekius, vadovaujamosi veiklos viešumo, skaidrumo ir lygybės principais. Tikimasi, kad tik tinkamai ir sumaniai panaudojus Panevėžio rajono materialius ir žmogiškuosius išteklius bus kuriamas ir išsaugomas rajono gyvenamosios aplinkos patrauklumas bei darna, ugdomas vietos gyventojų kūrybiškumas, aktyvi lyderystė, pagarba vienas kitam, skatinamas ekonomikos augimas. Rajono gyventojų užimtumas ir veiklos inovatyvumas – išskirtinė misijos įgyvendinimo kryptis.

Panevėžio rajono VVG misija – stiprinti Panevėžio rajono konkurencingumą, skatinant vietos gyventojų ir organizacijų aktyvumą, sąmoningumą ir lyderystę, teritorinį ir tarptautinį bendradarbiavimą, sudarant palankią aplinką inovacijoms plėtoti, jauniems žmonėms įsitraukti, kultūrai puoselėti ir socialinei gerovei kurti.

II skyrius: Ko mes siekiame? (VPS tikslai, rodikliai ir siekiami pokyčiai)

6. VVG teritorijai aktualūs BŽŪP tikslai

Žr. VPS II dalies (Excel) 5 lapą.

7. Kiekybiniai VPS tikslai

7.1. VPS produkto ir rezultato rodikliai iki 2029 m.

Žr. VPS II dalies (Excel) 6 lapą.

7.2. Metinės rodiklių reikšmės

1. **ES bendrieji rezultato rodikliai:**

Žr. VPS II dalies (Excel) 11.1 lapą (2 lentelė).

2. **VPS rodikliai (produkto, rezultato):**

Netaikoma

Taikoma

Jei taikoma, žr. VPS II dalies 11.1 lapą (4 lentelė).

8. Pokyčiai, kurių siekiama VVG teritorijoje (kiekybine išraiška)

Žr. VPS II dalies (Excel) 14 lapą.

9. Apibendrinta informacija apie VPS

Žr. VPS II dalies (Excel) 1 lapą.

III skyrius: Kaip mes pasieksime užsibrėžtus tikslus? (VPS priemonės, finansinis planas, įgyvendinimo organizavimas ir valdymas)

10. VPS priemonės

10.1. VPS priemonių sąrašas

Žr. VPS II dalies (Excel) 7 lapą.

10.2. VPS priemonių sąsajos su BŽŪP tikslais

Žr. VPS II dalies (Excel) 8 lapą.

10.3. VPS priemonių sąsajos su VVG teritorijos poreikiais

Žr. VPS II dalies (Excel) 9 lapą.

10.4. VPS priemonių aprašymas

Žr. VPS II dalies (Excel) 10 lapą.

10.5. VPS sąsaja su VVG teritorijos strateginiais dokumentais ir Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategija (ESBJRS)

VPS sąsaja su VVG teritorijos strateginiais dokumentais ir Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategija (ESBJRS) aprašyta **5 priede**.

10.6. VPS priemonių rezultato rodikliai

VPS priemonių rezultato rodikliai, jų reikšmių pagrindimas ir planuojamų sukurti darbo vietų paskirstymas pagal amžių ir lytį pateikti **4 priede**.

11. Preliminarus VPS įgyvendinimo planas

Žr. VPS II dalies (Excel) 15 lapą.

12. VPS finansinis planas

12.1. VPS išlaidos pagal išlaidų kategorijas ir priemonių rūšis

Žr. VPS II dalies (Excel) 16 lapą.

12.2. Metinis VPS išlaidų planas

Žr. VPS II dalies (Excel) 17 lapą.

13. ES ir nacionalinių horizontaliųjų principų ir prioritetų įgyvendinimas

VPS priemonių indėlis į ES ir nacionalinių horizontaliųjų principų ir prioritetų įgyvendinimą aprašytas VPS priemonių aprašymo D dalyje (VPS 9 dalis). Duomenys apie VPS priemonių, prisidedančių prie konkrečių horizontaliųjų principų, skaičių apibendrinti lentelėje.

1	2
VPS priemonių skaičius, iš viso	6
Subregioninės vietovės principas:	
VPS priemonių, pagal kurias siekiama, kad finansuojami projektai apimtų visas VVG teritorijos seniūnijas, skaičius	0
Partnerystės principas:	
VPS priemonių, pagal kurias finansuojami projektai turi būti PRIVALOMAI vykdomi su partneriais, skaičius	1
VPS priemonių, pagal kurias finansuojami projektai gali būti PASIRINKTINAI vykdomi su partneriais, skaičius	4
Inovacijų principas:	
VPS priemonių, pagal kurias finansuojami projektai turi būti PRIVALOMAI skirti inovacijoms vietos lygiu diegti, skaičius	0
VPS priemonių, pagal kurias finansuojami projektai gali būti PASIRINKTINAI skirti inovacijoms vietos lygiu diegti, skaičius	0
Planuojama paremti projektų, iš viso (rodiklis L700)	24
Planuojama paremti projektų, skirtų inovacijoms vietos lygiu diegti (rodiklis L710)	0
Projektų, skirtų inovacijoms vietos lygiu diegti, dalis, proc.	0
Lyčių lygybė ir nediskriminavimas:	
VPS priemonių, pagal kurias finansuojami projektai, skirti moterų ir vyrų lygių galimybių skatinimui ir nediskriminavimui, skaičius	0
Jaunimas:	
VPS priemonių, pagal kurias finansuojami projektai, skirti jaunimui, skaičius	2

13.1. Subregioninės vietovės principas

Principo laikymasis rengiant VPS:

PRVVG taikė subregioninės vietovės principą, kad galėtų ištirti Panevėžio rajono kaimiškas vietas kaip visumą ir nustatyti VPS plėtros tikslus. Rengdama VPS, VVG siekė nustatyti struktūrines vietas plėtros problemas, kad galėtų pasiūlyti galimus sprendimus ilgam laikotarpiui. PRVVG gyvai ir nuotoliu bendravo su Panevėžio rajono bendruomenėmis, kitomis NVO, verslo, valdžios ir kitais subjektais, siekdama geriau suprasti gyventojų ir juos atstovaujančių organizacijų interesus, patirtį ir ateities siekius. Šie susitikimai atskleidė ryšius ir galimybes bendrai veiklai teritorijoje.

Atliekant gyventojų ir organizacijų poreikių apklausą, nuoroda elektroninėje erdvėje buvo platinama įvairiais kanalais, siekiant, kad kuo daugiau gyventojų ir organizacijų atstovų iš visų seniūnijų pateiktų atsakymus į klausimus apie problemas ir VPS plėtrą. Gyventojų buvo prašoma pateikti atsakymus į klausimus: „Kokios opiausios socialinės / kultūrinės problemos Jūsų gyvenamojoje vietovėje?“, „Kokios opiausios ekonominės, aplinkosauginės problemos Jūsų gyvenamojoje vietovėje?“, siekiant išsiaiškinti konkrečių vietovių problematiką. Klausimynuose

buvo galimybė parašyti, kas gyventojams yra aktualu ir svarbu, jei klausimyne nebuvo atitinkamų klausimų.

Atlikta bendra visą Panevėžio rajono teritoriją apibūdinanti SSSG analizė. Dalis rodiklių apima ne tik visą rajoną, bet ir atskirai seniūnijas, tokiu būdu identifikuojant situaciją konkrečiose seniūnijose. VVG teritorijos plėtrai svarbūs sprendimai buvo priimami remiantis apibendrintais visų seniūnijų duomenimis. Kompleksiška VVG teritorijos situacijos apžvalga leido numatyti vietovės stipriąsias ir silpnąsias puses ir atsižvelgti į bendrus lūkesčius. Vietos bendruomenių sutelktumas, socialinių ryšių palaikymas, bendravimo ir bendradarbiavimo kultūra padėjo struktūrizuoti vietos gyventojų ir organizacijų lūkesčius, o tai yra ypač svarbu siekiant ilgalaikės VVG teritorijos vietos plėtros.

Informacija apie VPS rengimą ir kvietimai teikti pasiūlymus buvo skelbiami viešai Panevėžio rajono interneto puslapyje www.panvvg.lt ir *Facebook* paskyroje, todėl visos teritorijos gyventojai ir organizacijų atstovai turėjo galimybę prisidėti prie VPS rengimo.

Principo laikymasis įgyvendinant VPS:

Įgyvendinant vietos plėtros strategiją, bus laikomasi subregioninės vietovės principo, užtikrinant jau anksčiau minėtų vietos interesų grupių bendradarbiavimą ir veikimą kartu, siekiant įgyvendinti išskirtus poreikius ir užtikrinant integruotą VVG teritorijos plėtrą.

Numatomos vykdyti veiklos:

- ✓ Panevėžio rajono VVG toliau vykdys potencialių pareiškėjų informavimą atskirai skatindama kiekvieną teritoriją (seniūnijas) ir palaikydama savotišką vietovių konkuravimą projekcinėje veikloje, kuriant didesnę pridėtinę vertę ir teritorijos išskirtinumą.
- ✓ Numatomų renginių sklaida sudarys sąlygas užtikrinti informacijos apie vietos plėtros strategiją sklaidą ir numatomus įgyvendinimo veiksmus bei galimybes visiems galimiems kaimo plėtros dalyviams prisidėti įgyvendinant vietos plėtros strategijos tikslus. Tokiu būdu siekiama užtikrinti Panevėžio rajono VVG vietos plėtros strategijos lėšų naudojimo tolygumą bei racionalumą, priartėti prie vietos gyventojų poreikių ir galimybių juos įgyvendinti.
- ✓ Renginiai, susitikimai vietos bendruomenėms, kitoms nevyriausybinėms organizacijoms, gyventojams, ūkininkams ir vietos verslininkams, kurių metu bus konkretizuotos vietos projektų idėjos ir aptartos jų įgyvendinimo galimybės, bus organizuojami gyvai arba nuotoliniu būdu. Renginių metu daugiausiai dėmesio bus skiriama skirtingų sektorių partnerystei bei pasikeitimui skirtinga patirtimi, tokio pobūdžio renginiai gali turėti įtakos bendroms projektų idėjoms bei bendradarbiavimui tarp sektorių ateityje. Bendros partnerių idėjos sudarys sąlygas formuoti projekto idėjoms, darysiančioms įtaką veiksams, orientuotiems į Panevėžio rajono kaimo vietovių identiteto puoselėjimą, išskirtinumą bei inovatyvumą. Tokie projektai numato galimybę sukurti šios teritorijos pridėtinę vertę.
- ✓ Vietos organizacijų, gyventojų ir vietos verslininkų apklausa jiems aktualiomis konsultacijų, informacinių renginių temomis bus organizuojama pagal poreikį kuo platesniam teritorijoje veikiančių organizacijų, įmonių ir vietos gyventojų ratui. Apklausa, apimanti visą Panevėžio rajono savivaldybės VVG teritoriją, leis ištirti, kokių žinių ir kompetencijų trūksta, kad galimi projektų vykdytojai jaustųsi tvirtai, o jų inicijuoti vietos projektai būtų įgyvendinami sklandžiai bei teiktų didesnę naudą ir kurtų pridėtinę vertę.
- ✓ Net penkios VPS suplanuotos priemonės sudarys galimybę įvairių interesų grupių bendradarbiavimui, gebėjimui veikti kartu, o tai didins VVG teritorijos gyvybingumą, stiprins vietos gyventojų atsakomybę už ilgalaikę ir nenutrūkstamą teritorijos plėtrą. Bendromis žiniomis ir bendru sutarimu bus sukuriamas pagrindas, leidžiantis tos vietovės gyventojams atrasti savo aplinkos privalumus bei aktyviai plėtoti išteklius. Vietos išteklių tinkamas panaudojimas, apspręstas vietos interesų grupių glaudaus bendradarbiavimo, taps tvaraus vietovės ekonomikos augimo pagrindu bei sukurs didesnę pridėtinę vertę siekiant VPS įgyvendinimo tikslų.

13.2. „Iš apačios į viršų“ principas

Principo laikymasis rengiant VPS:

Igyvendinant iš apačios į viršų principą, didelis dėmesys buvo skiriamas vietos gyventojų telkimui, informavimui ir dalyvavimui nustatant vietovės privalumus ir trūkumus (analizė) bei įvairių interesų grupių dalyvavimui rengiant VPS. Pilietinės visuomenės, verslo ir vietos valdžios atstovai buvo įtraukti į visus vietos plėtros strategijos rengimo etapus: atliekant VVG teritorijos situacijos ir SSGG analizę, nustatant VVG teritorijos poreikius, pasirenkant VPS temą, pasirenkant VVG teritorijai aktualius BŽŪP tikslus ir pasirenkant VPS priemones ir planuojant finansinius išteklius VPS įgyvendinti.

Įvairios vietos valdžios institucijos (Panevėžio rajono savivaldybės administracija ir jai pavaldžios institucijos, Užimtumo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir kt.) reikšmingai prisidėjo atliekant VVG teritorijos situacijos ir SSGG analizę suteikdamos visą reikalingą statistinę informaciją. Organizuotų gyvų ir nuotolinių susitikimų su rajono gyventojais ir organizacijomis metu buvo registruojamos potencialios projektinės idėjos, kurios galėtų būti įgyvendinamos naujuoju VPS laikotarpiu. Analizuojant ir vertinant užregistruotas idėjas, gauta informacija buvo naudojama nustatant VPS priemones ir remiamas veiklas, planuojant VPS įgyvendinimo etapus bei finansinius išteklius.

VVG organizavo VPS rengimo susitikimus, kurių metu buvo apibendrinama VPS rengimo etapų metu gauta informacija ir turimi duomenys.

VVG atliko 2 internetines apklausas: vietos gyventojų ir vietos organizacijų, kurių tikslas – nustatyti gyventojų ir organizacijų poreikius bei plėtros kryptis. Anketų duomenys buvo apibendrinti ir naudojami nustatant VVG teritorijos pagrindines problemas, plėtros poreikius ir VPS temą. VPS tema taip pat buvo aptarta ir patvirtinta VVG visuotiniame narių susirinkime, teritorijos gyventojų nuomonės dėl temos teirautasi *Facebook* paskyroje.

Rengiant VPS, buvo atliekama VVG teritorijos gyventojų poreikių analizė, socialinės, ekonominės situacijos, socialinės infrastruktūros, kultūros, gamtinių išteklių analizė, nustatomos teritorijos stiprybės, silpnybės, galimybės ir grėsmės, teritorijos plėtros poreikiai.

Principo laikymasis įgyvendinant VPS:

Panevėžio rajono VVG, vadovaudamasi nešališkumo, objektyvumo ir skaidrumo principais, įgyvendindama VPS, sieks sukurti sąžiningą ir skaidrią aktyvaus bendradarbiavimo su plačiąja visuomene ir ekonominių bei socialinių interesų grupėmis aplinką.

Kvietimų teikti vietos projektus dokumentaciją VVG administracijos darbuotojai parengs, o ją apsvarstys ir tvirtins VVG valdyba, sudaryta iš VVG narių išrinktų atstovų, kurie atstovauja pilietinės visuomenės, verslo, vietos valdžios ir kitų interesų grupių sektorius, todėl rengiant bei tvirtinant kvietimų teikti vietos projektų paraiškas dokumentaciją, vykdant projektų atranką bus atsižvelgiama į visų VVG teritorijos atstovų poreikius. Kvietimų dokumentacija, reikalavimai pareiškėjams ir projektams bus pristatomi vykdant VVG teritorijos aktyvinimo veiklas, pvz., informacinius renginius.

Kvietimai teikti paraiškas bus skelbiami VVG interneto tinklapyje ir (ar) *Facebook* paskyroje, NMA interneto tinklapyje. Kviečiant teikti vietos projektus, informacijos sklaida bus vykdoma taip pat ir VVG partnerių tinkluose (pvz., Panevėžio rajono savivaldybės tinklapyje). Siekiant kuo plačiau rajono gyventojams ir rajone veikiančioms organizacijoms paskleisti informaciją apie galimybes pasinaudoti VPS parama, bus naudojami asmeninės sklaidos kanalai: asmeniniai kreipimaisi į vietos bendruomenių lyderius ir vietos verslininkus, informacijos persiuntimas turimais elektroninio pašto adresais. Vietos projektų paraiškų rinkimo trukmė bus nustatoma atsižvelgiant į bendruomenių, kitų NVO, verslo, vietos valdžios atstovų poreikius ir galimybes, kad laikotarpis pateikti paraiškas būtų racionalus ir pakankamas.

Visiems aktyviai dalyvaujantiems įgyvendinant VPS bus sudaryta galimybė teikti VVG valdybai pastabas ir pasiūlymus dėl vietos projektų atrankos kriterijų ar projektų tvirtinimo procedūrų. Esant galimybėms, prieš tvirtinant vietos projektus bus siekiama, kad VVG valdyba būtų

susipažinusi su pareiškėjais ir jų planuojamomis veiklomis bei aplinka. Informacija apie tvirtinamus projektus, projektų atrankos rezultatai atskirais vertinimo etapais bus viešai skelbiami VVG interneto tinklapyje.

Pristatydama VPS įgyvendinimo rezultatus ir vykdydama stebėseną, VVG reguliariai atnaujins informaciją interneto svetainėje. VPS rezultatai ir pasiekimai bus nuolat viešinami vietos ar regioninėje spaudoje ir susitikimų su vietos gyventojais metu. Per visą VPS įgyvendinimo laikotarpį bus nuolat stebimi vietos projektų tarpiniai rezultatai, prašoma vietos projektų vykdytojų ir vietos gyventojų teikti pastebėjimus ir siūlymus tolimesnėms projektinėms veikloms. VVG nariai ir valdyba vykdys įgyvendintų projektų lankymą vietose, bus prašoma vietos ir bendruomenių lyderių inicijuoti ar padėti organizuoti tokius susitikimus. VPS įgyvendinimo metu pagal poreikį ketinama organizuoti specializuotas vietos plėtros dalyvių apklausas, kuriomis remiantis būtų galima daryti reikšmingas išvadas apie VPS įgyvendinimo eigą, naudą, poveikį, įgyvendinimo progresą ir jo korekcijų būtinumą.

Aktyvinant VVG teritorijos gyventojus ir organizacijas VVG valdyba ir administracija bus atsakingos už tai, kad vietos projektų vykdytojams būtų suteikta visokeriopa pagalba įgyvendinant planuojamus projektus: konsultacijos iškilus problemoms, teminiai mokymai, atstovavimas pokalbiuose ir derybose. VVG pagal poreikį rengs atskiras metodines rekomendacijas ar temines instrukcijas vietos projektų vykdytojams.

Siekiant aktyvesnio visų sektorių atstovų įsitraukimo VPS įgyvendinimo laikotarpiu, VVG organizuos susitikimus su Lietuvos VVG partneriais bei dalyvaus teritorinių projektų įgyvendinime.

13.3. Partnerystės principas

Principo laikymasis rengiant VPS:

VPS rengimo metu buvo laikomasi partnerystės principo, viešųjų ir privačiųjų vietos socialinių ir ekonominių interesų grupių atstovų tarpusavio nuomonių ir interesų suderinamumo. Susitikimuose su gyventojais ir organizacijomis bei VPS rengimo susitikimuose buvo atsižvelgiama į dalyvių išsakytą nuomonę siekiant kurti visų interesų pusiausvyrą savyje turinčią VPS, suteikiančią galimybes tarpusavyje bendradarbiauti ir kurti tvarią VVG teritorijos plėtrą.

VVG yra atvira naujiems nariams, t. y. užtikrina lanksčią, atvirą ir nediskriminuojančią naujų narių priėmimo tvarką, veikia partnerystės, grindžiamos keturių sektorių (pilietinės visuomenės, verslo, vietos valdžios ir kitų interesų grupių), principu. Vietos veiklos grupei šiuo metu priklauso 56 nariai, atstovaujantys visiems keturiems sektoriams. Tai juridiniai ir fiziniai asmenys: Panevėžio rajono bendruomeninės organizacijos ir kitos NVO, verslo įmonės, ūkininkai, vietos valdžios atstovai ir kitų interesų grupių atstovai.

VVG valdyba sudaryta iš 12 narių, renkamų visuotiniame narių susirinkime pagal skaidrią ir demokratinę procedūrą, nepažeidžiant partnerystės principo, atstovauja skirtingiems sektoriams (partneriams): 33 proc. valdybos narių (4 valdybos nariai) atstovauja verslo sektoriui, 16,67 proc. valdybos narių (2 valdybos nariai) atstovauja vietos valdžios sektoriui, 33,33 proc. valdybos narių (4 valdybos nariai) atstovauja pilietinės visuomenės sektoriui. 16,67 proc. valdybos narių atstovauja kitoms interesų grupėms (2 valdybos nariai).

VVG nariai ir administracijos darbuotojai, dalyvaudami bendruomeninių organizacijų visuotinių narių susirinkimuose beikituose rajono renginiuose, pristato galimybes prisijungti prie VVG veiklos.

VVG strategijoje numato galimybes:

- ✓ sutelkti ir sujungti esamus vietos valdžios, verslo, pilietinės visuomenės ir kitų sektorių žmogiškuosius ir materialius išteklius;
- ✓ suburti vietos subjektus į projektus, remiantis partneryste ir bendradarbiavimu, partneryste tarp skirtingų sektorių (valdžios, verslo ir pilietinės visuomenės ir kt.). Partnerystės ir bendradarbiavimo principu paremti projektai VPS sukuria pridėtinę vertę, taip pat yra daug efektyvesni. Tokios partnerystės skatinimui ir yra parengta Panevėžio rajono VPS.

Principo laikymasis įgyvendinant VPS:

Įgyvendinant VPS bus išlaikomos tokios pačios Panevėžio rajono vietos veiklos grupės ir sprendimų priėmimo organų struktūros. VVG užtikrins, kad valdymo organo išlaikytų proporcingą pilietinės visuomenės, verslo ir vietos valdžios atstovavimą. Valdymo organo narių rotacija užtikrins atvirą ir nediskriminuojančią VVG veiklą. Bus siekiama skaidriai dirbti ir bendradarbiauti su visų sektorių partneriais taip stiprinant tarpusavio pasitikėjimą.

Siekiant palengvinti sprendimų priėmimo procesus dėl projektų finansavimo ir sumažinti konfliktų tikimybę, VVG organizuos susitikimus su potencialiais projektų pareiškėjais ir vykdytojais, vietos verslininkais ir ūkininkais. Susitikimų metu bus aptariamose projektų idėjos, ieškoma bendrų plėtros kryptių ir galimybių panaudoti jau turimus išteklius ir infrastruktūrą. Dar vienas svarbus šių susitikimų uždavinys – įgyvendinant partnerystės principą kartu įgyvendinti ir teritorinį principą, t. y. siekti, kad VPS lėšos bendru sutarimu būtų paskirstytos tolygiai ir tikslingai visoje VVG teritorijoje.

Į gyventojų aktyvinimo veiklas (informaciniai renginiai ir kt.) bei VPS įgyvendinimo stebėseną ir kontrolę (vietos projektų lankymas ir kt.) bus įtraukiami pilietinės visuomenės, verslo, vietos valdžios ir kitų interesų grupių atstovai.

13.4. Bendradarbiavimo principas

Principo laikymasis rengiant VPS:

VVG bendradarbiauja su visomis vietos veiklos grupėmis, dalyvaudama VVG tinkle (VVG valdybos narys, darbo grupių narys), taip pat apskrities VVG (iniciatorius ir dalyvis).

VVG įgyvendino 2 teritorinius projektus su kitomis vietos veiklos grupėmis:

1. Projektas „Pažangaus kaimo tinklaveikos kūrimas“ Nr. 44TT-KK-20-2-08177-PR001. Projekto koordinatorius – Kauno rajono vietos veiklos grupė. Partneriai: Druskininkų vietos veiklos grupė, Dzūkijos kaimo plėtros partnerių asociacija (Dzūkijos VVG), Panevėžio rajono vietos veiklos grupė (mes – partneriai). Projekto įgyvendinimo veiklų metu atrinktos 28 bendruomeninės organizacijos turėjo unikalią galimybę susikurti pažangaus kaimo strategijas. Duomenys iš šių strategijų buvo naudojami kiekvienos VVG partnerės VPS rengimui.
2. Projektas „LEADER idėjų tinklaveika“ Nr. 44TT-KP-20-3-09736-PR001. Projekto koordinatorius – Panevėžio rajono vietos veiklos grupė. Projekto partneriai – Kauno rajono vietos veiklos grupė, Druskininkų vietos veiklos grupė, Dzūkijos kaimo plėtros partnerių asociacija (Dzūkijos VVG). Projekto įgyvendinimo metu buvo organizuoti mokymai „Idėjų generavimo specialistų rengimo dirbtuvės“, kurių metu buvo įgytos specialios žinios, kurias visos partnerės VVG galėjo panaudoti naujos VPS rengimui, taip pat buvo organizuoti renginiai bendruomeninėms organizacijoms „Idėjų laboratorijos vietos gyventojams“, kurių metu organizacijos susikūrė savo veiklos idėjas, jas taip pat partnerės VVG galėjo panaudoti savo VPS rengime. Projekto metu sukurtoje platformoje „Idėjų bankas“ talpinamos visos bendruomeninių organizacijų sukurtos idėjos.

2021 m. rugsėjį VVG atstovai dalyvavo tarptautiniame seminare Graikijoje „Vietos veiklos grupių geroji patirtis įgyvendinant vietos plėtros strategijas LEADER metodu: Graikijos patirtis“. Taip pat dalyvauta VVG tinklo organizuotose tarptautinėse konferencijose.

Rengiant VPS, bendradarbiauta su socialiniais partneriais (nuotoliniai ir gyvi susitikimai) – Panevėžio rajono savivaldybės administracija, Panevėžio rajono bendruomenių sąjunga ir ją vienijančiomis bendruomeninėmis organizacijomis, Panevėžio rajono jaunimo organizacijų sąjunga „Apskritasis stalas“, neįgaliųjų dienos centru VšĮ „Vilties sodas“.

Principo laikymasis įgyvendinant VPS:

Įgyvendinant VPS, numatoma:

- ✓ parengti ir įgyvendinti teritorinio bendradarbiavimo projektą (-us) su panašia VPS temą įgyvendinančia VVG. Įgyvendinant teritorinio bendradarbiavimo projektą (-us) bus siekiama inicijuoti veiklas su tais potencialiais partneriais, kurie gali pasidalinti savo patirtimi ir žiniomis apie tai, kaip spręsti aktualias problemas, pvz., klimato kaitos, atliekų tvarkymo, biologinės įvairovės išsaugojimo ir kt. Teritorinio bendradarbiavimo priemonė plėtojant bendradarbiavimo ir partnerystės ryšius su kitomis VVG įgalins jas mokytis vieni iš kitų ir kartu prisidėti prie tvarios vietos plėtros, atliepančios ekonominius bei aplinkosauginius tikslus;
- ✓ inicijuoti ir/arba dalyvauti apskrities VVG darbinuose susitikimuose;
- ✓ dalyvauti VVG tinklo veikloje: darbinuose susitikimuose, darbo grupėse, įvairiuose organizuojamuose renginiuose.

Net penkios iš šešių VPS suplanuotų priemonių sudarys galimybę įvairių interesų grupių bendradarbiavimui, gebėjimui veikti kartu, o tai didins VVG teritorijos gyvybingumą, stiprins vietos gyventojų atsakomybę už ilgalaikę ir nenutrūkstamą teritorijos plėtrą. Bendromis žiniomis ir bendru sutarimu bus sukuriamas pagrindas, leidžiantis tos vietovės gyventojams atrasti savo aplinkos privalumus bei aktyviai plėtoti išteklius.

Bendradarbiaujant didelis dėmesys bus skiriamas VPS temos vystymui. Tvarus vietos ekonomikos augimas reiškia, kad vietos bendruomenė (tiek pilietinės visuomenės, tiek verslo bendruomenė) sugeba išnaudoti savo potencialą ir privalumus, kurti ir plėtoti savo verslą ir darbo vietas, prisidėti prie nacionalinio ir regioninio vystymosi, taip pat saugoti ir gerinti savo aplinką bei gyvenimo kokybę. Tvarus vietos ekonomikos augimas yra susijęs su vietos inovacijomis, bendradarbiavimu, mokymusi ir prisitaikymu prie pokyčių. Taip pat reikalauja atsakingo ir skaidraus vietos valdymo, kuris užtikrina visų suinteresuotųjų šalių dalyvavimą ir įtraukimą į sprendimų priėmimą.

13.5. Inovacijų principas

Principo laikymasis rengiant VPS:

VVG, įgyvendindama 2017–2023 m. vietos plėtros strategiją, taikė įvairias inovacijas. Per šį laikotarpį, tiksliau nuo 2020 m., didžiausia inovacija, kuri buvo naudota VVG veikloje – nuotolinis darbas su visomis įmanomomis nuotolinių pokalbių ir vaizdo platformomis (*Zoom, Skype, Viber, Teams* ir pan.). Taip pat pradėta konsultuoti potencialius pareiškėjus nuotoliu. Iš pradžių skambučiais, vėliau visomis įmanomomis priemonėmis. Vykdamas nuotolines konsultacijas, sutaupytos administravimo lėšos, skirtos potencialiems pareiškėjams aktyvinti.

Kita inovacija – nuo 2018 m. duomenys ir informacija perkelti į debesis. Pradėta naudoti debesų kompiuterija, įsigyta MS „One Drive“, „Google Drive“. Vėliau įsigyta ne pelno siekiančioms organizacijoms skirta paramos programos MS „Non profit“ narystė. Šiuo metu VVG yra prieinamos visos „Microsoft 365 Business Premium“ skirtos naudos nemokamai.

Nuo 2016 m. iki šiol VVG naudoja specialiai VVG kurtą projektų valdymo programą „VPS administravimas“. Programoje yra stebimi VPS rodikliai, vykdomų ir įvykdytų projektų informacija ir būklė. Programa veikia debesyje.

Dar viena ryškesnė inovacija yra ta, kad VVG potencialius pareiškėjus ir projektų vykdytojus 2020 m. pradėjo mokytis ne atskirais mokymais, o organizavo 2 nuotolinius 5 mokymų ciklus apie projektų valdymą („Projektinės veiklos vykdymas – esminiai motyvacijos ir įsitraukimo principai“).

Analizuojamu laikotarpiu įgyvendinti verslo projektai, skatinantys ir diegiantys inovacijas, pvz., lekalų skaitmenizavimo paslauga; į vykdomą aromatinių žolelių džiovavimo (gamybos) ir apdirbimo technologinį procesą integruotas tvarus alternatyvių atsinaujinančių energijos šaltinių naudojimas; įdiegta moderni uogų saugojimo stelažuose technologija, leisianti sumažinti energijos sąnaudas, padidinti darbo našumą ir pagerinti produkcijos kokybines savybes ir kt.

Rengiant 2024–2029 m. VPS, VVG gyventojų ir organizacijų apklausas vykdė internetu, vyko nuotoliniai susitikimai su įvairių sektorių atstovais.

Principo laikymasis įgyvendinant VPS:

Siekiant tinkamai įgyvendinti inovatyvumo principą, įgyvendinant VPS, VVG sieks rasti novatoriškas bendradarbiavimo formas, diegti inovatyvius sprendimus, skirti ypatingą dėmesį šių inovacijų viešinimui ar imtis kitų veiksmų, kurie skatintų inovacijų kūrimą, panaudojimą ir sklaidą:

- ✓ VVG konsultuos potencialius pareiškėjus dėl inovacijų taikymo vietos projektuose;
- ✓ VVG įvairiais sklaidos kanalais viešins informaciją apie įgyvendinamas inovacijas;
- ✓ VVG savo veikloje ir toliau sieks diegti inovacijas;
- ✓ VVG bendradarbiaudama su VVGT dalinsis informacija apie inovacijas;
- ✓ VVG įgyvendindama teritorinio bendradarbiavimo projektus susipažins su gerąja inovacijų taikymo praktika.

13.6. Jaunimas

Principo laikymasis rengiant VPS:

VVG, siekdama įtraukti jaunimą į VPS rengimą, organizavo susitikimą su Panevėžio rajono jaunimo organizacijų sąjunga „Apskritasis stalas“, norėdama išsiaiškinti jaunimo poreikius ir plėtros galimybes VPS. Taip pat kvietė jaunimą dalyvauti gyventojų poreikių apklausoje. Šioje apklausoje jaunimo atstovai sudarė 10 proc. visų respondentų. Jaunimas išreiškė savo nuomonę dėl jų gyvenamojoje vietovėje esančių socialinių ir ekonominių problemų, nustatė VPS plėtros kryptis.

Atsižvelgiant į anketinės apklausos duomenis ir įvairių susitikimų metu gautą informaciją, atlikus SSSG analizę nustatyta silpnybė – „Žemas gyventojų, ypač jaunimo, visuomeninis ir pilietinis aktyvumas“. Šiuo pagrindu buvo suformuluota priemonė „NVO stiprinimas ir vietos gyventojų bendruomeniškumo skatinimas“, kurioje bus skatinamas ir jaunimo aktyvumas, bendruomeniškumas ir veiklumas. Siekiant įtraukti jaunimą į ekonominį užimtumą, priemonėje „Ne žemės ūkio verslo kūrimas ir plėtra“ nustatytas prioritetas jaunų žmonių įgyvendinamiems vietos projektams .

VVG, sudarydama valdybą, atsižvelgė į jaunimo principą: valdyboje yra 2 nariai, kuriems šiuo metu yra 29 m.

Principo laikymasis įgyvendinant VPS:

Įgyvendindama VPS, VVG sieks išlaikyti jaunus žmones VVG valdymo organo veikloje, kvies teikti vietos projektų paraiškas, pristatys VPS įgyvendinimo rezultatus, vykdys VPS įgyvendinimo stebėseną ir VVG teritorijos gyventojų aktyvumo skatinimo veiklas.

Vykdydamas VVG teritorijos gyventojų aktyvumo skatinimo veiklas, ypatingas dėmesys bus skiriamas tam, kad jose būtų užtikrintas aktyvus jaunimo atstovų dalyvavimas. Potencialiems pareiškėjams VVG vykdys grupines arba individualias konsultacijas rengiant ir inicijuojant vietos projektus, kurie bus orientuoti į jaunų asmenų poreikius.

Rajono bendruomenės ir kitos NVO bus skatinamos inicijuoti tokias projektines veiklas, kuriomis būtų sprendžiamos ir jaunimo užimtumo problemos.

VVG valdyboje yra 2 jauni žmonės iki 29 m., todėl jų atstovavimas valdyboje užtikrins, kad jaunimo interesai būtų atstovaujami konstruktyviai, svarbiausiuose VPS administravimo ir įgyvendinimo procesuose.

13.7. Lyčių lygybė ir nediskriminavimas

Principo laikymasis rengiant VPS:

Rengiant VPS, buvo laikomasi lyčių lygybės ir nediskriminavimo principo. VVG, tiek organizuodama susitikimus su skirtingų sektorių visuomenės atstovais, tiek atlikdama gyventojų ir organizacijų apklausas, sudarė lygias teises dalyvauti bet kurios lyties atstovams, nepriklausomai nuo tautinės kilmės, religinių įsitikinimų, negalios, socialinės padėties, amžiaus ar lytinės orientacijos, kviesdama atvirai išsakyti savo ar atstovaujamos grupės nuomonę, poreikius, siūlymus, pastabas.

Organizuotose vietos gyventojų ir organizacijų anketinėse apklausose dalyvavo skirtingos lyties, įvairių amžiaus ir socialinių grupių, išsilavinimo, ekonominės padėties ir užimtumo bei profesijų

respondentai. Apklausų ir organizuotų susitikimų su tikslinėmis grupėmis metu papildomos pastangos buvo skirtos analizuojant įvairių socialinių grupių (jaunimo, ūkininkų, vietos verslininkų, vienišų, vyresnio amžiaus asmenų, bedarbių, neįgaliųjų, jaunų šeimų ir kt.) situaciją ir poreikius.

Į VPS rengimą buvo kryptingai įtraukti socialinės atskirties atstovai – neįgalieji: vykdant anketinę apklausą ir atlikus SSGG analizę nustatytas poreikis „Didinti viešųjų ir kitų paslaugų skirtingoms gyventojų grupėms prieinamumą ir kokybę“. Atsižvelgiant į tai VPS buvo suformuotos tokios priemonės: „Socialinio verslo kūrimas ir plėtra“ ir „Kokybiškų viešųjų paslaugų prieinamumo didinimas“.

VVG valdyboje išlaikyta lyčių proporcija, į valdybos sudėtį įtraukta Panevėžio rajone veikiančios asmenų, turinčių negalią, organizacijos VšĮ „Vilties sodas“, kuri veikia pažeidžiamų ir atskirtų visuomenės grupių teisių ir gerovės užtikrinimo srityse, atstovė.

Principo laikymasis įgyvendinant VPS:

Įgyvendinant VPS bus užtikrinamas lyčių lygybės ir nediskriminavimo principo laikymasis, t. y. sudaromos lygios teisės dalyvauti bet kurios lyties atstovams, nepriklausomai nuo tautinės kilmės, religinių įsitikinimų, negalios, socialinės padėties, amžiaus ar lytinės orientacijos:

- ✓ sudarant VVG kolegialų valdymo organą (VVG sudarys kolegialų valdymo organą taip, kad būtų laikomasi moterų ir vyrų dalyvavimo pusiausvyros, kad būtų atstovaujami pažeidžiamų ir atskirtų visuomenės grupių teisių atstovai, kad būtų atstovaujami jaunų žmonių interesai);
- ✓ organizuojant VPS administracijos darbą, t. y. darbuotojai bus atrenkami pagal VPS taisyklėse nustatytus reikalavimus (jei taikoma), kitus kvalifikacinius reikalavimus;
- ✓ rengiant kvietimų dokumentaciją bus numatyta, kad planuojamose vykdyti vietos projektuose nebūtų skatinama diskriminacinė veikla;
- ✓ pristatant VPS įgyvendinimo rezultatus (vietos projektus) bus viešinami ir pateikiami gerosios praktikos pavyzdžiai, kuriuose buvo prisidedama prie moterų ir vyrų lygių galimybių ir nediskriminavimo skatinimo principo įgyvendinimo. Organizuojant įvairius VPS įgyvendinimą pristatančius renginius, į juos bus kviečiami asmenys, laikantis moterų ir vyrų lygių galimybių bei nediskriminavimo horizontalaus principo;
- ✓ vykdant VVG teritorijos gyventojų aktyvumo skatinimo veiklas, potencialūs pareiškėjai ir vykdytojai bus informuojami apie moterų ir vyrų lygių galimybių ir nediskriminavimo skatinimo horizontaliojo principo laikymąsi bei prevenciją planuojamose projektinėse veiklose. Visi potencialūs pareiškėjai ir vykdytojai galės dalyvauti organizuojamuose renginiuose, jų nediskriminuojant. Esant būtinybei, potencialiems pareiškėjams bus teikiama kita speciali metodinė pagalba.

14. VPS viešinimo ir VVG teritorijos gyventojų aktyvumo skatinimo veiksmai

14.1. Informacija apie VPS viešinimą ir derinimą su visuomene VPS rengimo metu

VPS rengimo metu gautos pastabų ir veiksnių, kurių buvo imtasi reaguojant į pastabas, suvestinė pateikta **6 priede**.

14.2. VPS viešinimo ir VVG teritorijos gyventojų aktyvumo skatinimo strategija VPS įgyvendinimo metu

PRVVG reguliariai informuoja gyventojus, projektų vykdytojus ir potencialius pareiškėjus apie VVG veiklą PRVVG interneto puslapyje (www.panvvg.lt) (pagrindinis ir svarbiausias VVG informacijos šaltinis) ir *Facebook* paskyroje (www.facebook.com/panvvg.lt). Interneto puslapyje ir *Facebook* skelbiama informacija tiek apie VVG, tiek ir apie kitų organizacijų, susijusių su kaimo plėtra, planuojamus renginius ir kita aktuali informacija. Informacija apie kvietimus ir VVG veiklą

dažnai yra platinama VVG partnerių sklaidos kanaluose tokiuose, kaip Panevėžio rajono savivaldybės administracijos svetainė (www.panrs.lt).

Efektyviausios 2016–2023 m. VPS įgyvendinimo informavimo priemonės – dalyvavimas įvairiuose bendruomenių susirinkimuose (visuotiniuose, eiliniuose), dalyvavimas Panevėžio rajono bendruomenių sąjungos tarybos susirinkimuose ar kituose bendruomenių organizacijų renginiuose, renginių dalyvius tiesiogiai informuojant apie VVG veiklą, VPS rezultatus, planuojamus kvietimus ir artimiausius darbus. 2016–2023 m. VPS įgyvendinimo laikotarpiu ypač aktyviai buvo taikomos daug išlaidų neapimančios (projektų lankymas vietoje, kvietimų teikti paraiškas informaciniai renginiai, teminiai potencialių pareiškėjų ir projektų vykdytojų mokymai) arba nemokamos (nuotoliniai informaciniai renginiai, nuotoliniai susitikimai, seminarai ar tiksliniai kitų organizacijų vykdomi mokymai, sklaida socialiniuose tinkluose, interneto svetainėje, kitų organizacijų informaciniuose portaluose) viešinimo ir gyventojų aktyvinimo priemonės. Šios priemonės pasiteisino, nes dauguma iš jų buvo realizuotos nereikalaujant papildomų finansinių išteklių ir pasiekiant maksimalų VVG veiklos sklaidos rezultatą: potencialūs pareiškėjai informuoti apie VVG vykdomus kvietimus teikti paraiškas, suteiktos metodinės rekomendacijos paraiškų teikėjams ir projektų vykdytojams, iškomunikuoti VVG rezultatų ir pasiekimų rodikliai, sukaupta reikšminga potencialių pareiškėjų ir projektų vykdytojų kontaktų bei juos dominančių interesų sričių duomenų bazė, kuri ateityje bus naudojama platinant kvietimus teikti paraiškas, kvietimus į VVG organizuojamus renginius bei susitikimus ir inicijuojant naujas kaimo plėtros projektines idėjas bei veiklas.

PRVVG kartu su Panevėžio rajono bendruomenių sąjunga įgyvendina įvairias VVG veiklos informavimo kampanijas kasmetinių bendruomenių sąskrydžių ir kitų svarbesnių susitikimų metu. VVG iniciatyva rajono bendruomeninės organizacijos raginamos stiprinti vykdomus projektus ar kitą reikšmingesnę vietos bendruomeninę veiklą. Įvairių vykstančių bendruomeninių renginių metu VVG dalyvaujančias tikslines grupes (verslo, NVO ir bendruomeninių organizacijų ar tiesiog pilietinės visuomenės (pavienius fizinius asmenis) atstovus) stengiasi informuoti apie vykdoma veikla, artimiausius veiklos planus bei prioritetus, teikiamos paramos galimybes, siekiamus VPS rezultatus, pasiekimus ir pan.

2023–2027 m. VPS viešinimo ir gyventojų aktyvumo skatinimo strategijos **tikslas** – skatinti VVG teritorijos gyventojus aktyviai dalyvauti įgyvendinant VPS, siekiant geresnės gyvenimo kokybės kaimo vietovėse.

Strategijos **uždaviniai**:

- ✓ informuoti potencialius pareiškėjus ir naudos gavėjus apie galimybes dalyvauti įgyvendinant VPS;
- ✓ konsultuoti potencialius pareiškėjus, vietos projektų vykdytojus, naudos gavėjus rengiant ir įgyvendinant projektus;
- ✓ vykdyti įgyvendinamų vietos projektų sklaidą.

Strategijos **tikslinės grupės**: 1) VVG teritorijos gyventojai, organizacijos, įstaigos ir verslo subjektai; 2) VVG teritorijos partneriai, svečiai ar turistai.

Viešinimo kanalai:

- ✓ VVG interneto svetainė (www.panvvg.lt);
- ✓ *Facebook* paskyra (www.facebook.com/panvvg.lt);
- ✓ VVG teritorijoje veikiančių organizacijų, įstaigų, verslo subjektų interneto svetainės, socialiniai tinklai;
- ✓ vietinė spauda ir portalai (pagal poreikį ir galimybes);
- ✓ susitikimai su tikslinėmis grupėmis (pagal poreikį ir galimybes);
- ✓ įvairūs vietos renginiai;
- ✓ pažintiniai projektų lankymai;
- ✓ viešinimo plakatai VPS ir vietos projektų įgyvendinimo vietose.

Potencialiems pareiškėjams ir projektų vykdytojams bus reguliariai vykdomos šios viešinio veiklos:

- ✓ informavimas apie VPS įgyvendinamas priemones ir planuojamus kvietimus (pagal esamą situaciją nuotoliu arba gyvai, interneto puslapyje ir socialiniuose tinkluose);
- ✓ konsultavimas ir (ar) mokymai dėl vietos projektų rengimo ir jų įgyvendinimo (pagal susidariusi poreikį nuotoliu arba gyvai);
- ✓ vykdomas įgyvendinamos VPS vietos projektų viešinimas ir informacijos sklaida (internetu puslapyje bei socialiniuose tinkluose).

15. VPS įgyvendinimo vidaus valdymo, stebėsenos ir vertinimo sistema

15.1. VPS įgyvendinimo vidaus valdymo, stebėsenos ir vertinimo sistemos apibūdinimas

Trumpas VPS įgyvendinimo vidaus valdymo, stebėsenos ir vertinimo sistemos apibūdinimas

Siekiant užtikrinti sklandų VPS įgyvendinimą sukurta jos įgyvendinimo vidaus valdymo ir stebėsenos sistema, kuri leis nuolatos stebėti ir periodiškai vertinti VPS įgyvendinimo pažangą. VPS įgyvendinimo stebėseną yra sistemingas ir kompleksingas priemonių, susietų su VPS įgyvendinimu, kokybinių ir kiekybinių kaimo vietovių pokyčių stebėjimo, vertinimo ir pasiūlymų dėl VPS įgyvendinimo tobulinimo procesas. VPS įgyvendinimo valdymo ir stebėsenos tikslas – sukurti patikimą ir objektyvią VVG atstovaujamos teritorijos plėtros koordinavimo, VPS įgyvendinimo ir stebėsenos tvarką, užtikrinti racionalų ES ir nacionalinės paramos lėšų paskirstymą ir savalaikį jų panaudojimą, VVG valdymo organų, VVG administracijos darbuotojų funkcijas, atskaitomybę ir jų atsakomybę, tenkančią įgyvendinant VPS. VPS įgyvendinimo valdymo ir stebėsenos vidaus sistema sudarys tinkamas prielaidas ne tik tinkamai koordinuoti, periodiškai vertinti VPS įgyvendinimo eigą, bet ir vertinti VPS įgyvendinimo rezultatyvumą, efektyvumą ir poveikį VVG atstovaujamai teritorijai, o prireikus papildyti ar keisti pačią VPS. VPS įgyvendinimo valdymo ir stebėsenos sistema yra skirta VVG nariams, VVG valdymo organams ir VVG administracijos darbuotojams, atsakingiems už VPS įgyvendinimo administravimą.

VPS įgyvendinančių VVG subjektų vaidmuo VPS įgyvendinimo valdymo ir stebėsenos vidaus sistemoje

Svarbiausias vaidmuo užtikrinant VPS įgyvendinimo valdymą ir stebėseną tenka VVG valdybai, kuri pagal jai visuotinio VVG narių susirinkimo suteiktą kompetenciją svarsto ir tvirtina VPS įgyvendinimo valdymo ir stebėsenos tvarką, jos pakeitimus ir VPS įgyvendinimo ataskaitą bei VPS pakeitimus. VPS administravimo vadovas, administratorius, VPS finansininkas ir kiti darbuotojai, susiję su VPS administravimu, vykdys nuolatinį VPS įgyvendinimo valdymą ir stebėseną pagal pareigines funkcijas ir kompetenciją.

Informacijos apie VPS įgyvendinimo eigą teikimo tvarka

Svarbi sėkmingo VPS įgyvendinimo sąlyga yra tinkamai organizuotas reikalingos informacijos ir duomenų rinkimas, sisteminimas ir analizė bei esant poreikiui papildomas ekspertavimas apie VPS numatytų tikslų, uždavinių, priemonių įgyvendinimą. Už informacijos, reikalingos VPS įgyvendinimui užtikrinti ir stebėsenai atlikti bei ataskaitai parengti rinkimo, sisteminimo ir analizės ar papildomų tyrimų, susijusių su VPS įgyvendinimu, organizavimą bus atsakingas VPS administravimo vadovas, o už reikalingos informacijos surinkimą – VPS administratorius, finansininkas, viešųjų ryšių specialistas. Informacija apie VPS įgyvendinimo pažangą ir susidariusias VPS įgyvendinimo problemas bus gaunama iš vietos projektų vertinimo/įgyvendinimo ataskaitų, VVG administracijos darbuotojų vizitų (patikrų) į vietos projektų įgyvendinimo vietas ataskaitų, atliktų tyrimų ataskaitų ar galimybių studijų, susijusių su VPS įgyvendinimu, ir kitų informacijos šaltinių. VVG administracija pagal šiuos duomenis rengia ataskaitas. VPS įgyvendinimo metinė

ataskaita rengiama pagal Vietos plėtros strategijų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo taisyklių nustatytą formą ir reikalavimus. VPS įgyvendinimo metinė ataskaita pateikiama VVG valdybai ne vėliau kaip per vieną mėnesį, pasibaigus ataskaitiniams metams, o galiausiai ataskaita bus pristatoma VVG narių visuotiniam susirinkimui, kuris VPS įgyvendinimo ataskaitą viešai apsvarstys. Ataskaita taip pat bus viešai skelbiama VVG interneto svetainėje (<http://www.panvvg.lt>).

VPS įgyvendinimo stebėsenos veiksmai ir rodikliai pateikiami VPS metinėje ataskaitoje. Ataskaita bus rengiama kasmet (apims laikotarpį nuo ataskaitinių metų sausio 1 d. iki gruodžio 31 d.). Už ataskaitos parengimą atsakingas VPS administravimo vadovas, o už pateikimą VVG valdybai bus atsakingas VVG pirmininkas. VVG valdybai nepritarus metinei ataskaitai, ji grąžinama VVG administracijai tobulinti.

Atskaitomybės tarp atskirų VVG subjektų, dalyvaujančių įgyvendinant VPS, sistema

Pagal VPS įgyvendinimo valdymo ir stebėsenos vidaus tvarkos aprašą, visi VVG darbuotojai, susiję su VPS administravimu, bus tiesiogiai pavaldūs ir atskaitingi VPS administravimo vadovui. VPS administravimo vadovas su savo veikla susijusią informaciją teiks VVG valdybai. VVG administracijos veiklą kontroliuos VVG pirmininkas. VVG valdyba kartu su VVG pirmininku už savo veiklą atsiskaito visuotiniam VVG narių susirinkimui, kaip aukščiausiam VVG valdymo organui. Detalesnė atskaitomybė (pavaldumas) tarp atskirų VVG subjektų, dalyvaujančių įgyvendinant VPS, bus aprašyta VPS įgyvendinimo valdymo ir stebėsenos tvarkoje, kuri tvirtinama VVG valdybos sprendimu.

Atsakomybės sistema, taikoma įgyvendinant VPS

Pastebėjus ar nustačius VVG administracijos darbuotojų piktnaudžiavimo (neteisėto veikimo arba neveikimo) atvejį, VVG valdyba priima sprendimus dėl šių darbuotojų atsakomybės arba laikino nušalinimo nuo pareigų. Nustačius ar įtarus dėl teisės aktų pažeidimų, VVG pirmininkas kreipiasi į kompetentingas institucijas (ŽŪM, NMA, Viešųjų pirkimų tarnybą, Specialiųjų tyrimų tarnybą ir pan.) dėl tyrimų pradėjimo ir atsakomybės nustatymo VVG administracijos darbuotojams. Dėl VVG valdybos narių veiksmų (neteisėto veikimo arba neveikimo) sprendimus priima VVG narių visuotinis susirinkimas. Iškilus tam tikriems VPS įgyvendinimo sunkumams (pvz., atsilikimas nuo VPS įgyvendinimo plano), VVG valdybos sprendimu gali būti rengiama ir jai teikiama svarstyti tarpinė, pvz., ketvirčio ar pusmečio, VPS įgyvendinimo ataskaita. Esant poreikiui arba iškilus sunkumams įgyvendinant VPS, VVG valdybos sprendimu gali būti pasitelkiami ekspertai ar VVG nariai, kuruosiantys sritis, kuriose susiduriama su sunkumais įgyvendinant vietos projektus ir siekiant VPS tikslų. Detalesnė atsakomybės sistema, taikoma atskiriems VVG subjektams, dalyvaujantiems įgyvendinant VPS, bus aprašyta VPS įgyvendinimo valdymo ir stebėsenos tvarkoje, kuri tvirtinama VVG valdybos sprendimu.

15.2. VPS įgyvendinimo vidaus valdymo, stebėsenos ir vertinimo funkcijos pagal subjektus

15.2.1.	VVG nariai	Aukščiausiasis organas - visuotinis narių susirinkimas: tvirtina parengtą VPS; svarsto VPS įgyvendinimo ataskaitas; skleidžia informaciją apie VPS galimybes; teikia rekomendacijas/siūlymus VVG valdybai dėl VPS įgyvendinimo proceso tobulinimo; vykdo VVG darbo skaidrumo, viešumo, tinkamo finansų panaudojimo užtikrinimą ir priežiūrą; atlieka kitas funkcijas, numatytas VVG įstatuose.
15.2.2.	VVG kolegialaus valdymo organo nariai	Svarsto ir tvirtina VPS įgyvendinimo valdymo ir stebėsenos tvarką ir jos pakeitimus; svarsto ir tvirtina VPS įgyvendinimo ataskaitas ir VPS pakeitimus; priima sprendimus dėl VPS įgyvendinimo; svarsto ir tvirtina kvietimų teikti vietos projektų paraiškas dokumentaciją; priima sprendimus dėl vietos projektų; priima sprendimus dėl VVG administracijos veiklos, atlieka kitas funkcijas, numatytas VVG įstatuose.
15.2.3.	VPS administravimo vadovas	Organizuoja VPS įgyvendinimą ir stebėseną; rengia VPS įgyvendinimo ataskaitas, VPS pakeitimų projektus bei kitus su VPS įgyvendinimu susijusius dokumentus; organizuoja kvietimų teikti vietos projektų paraiškas dokumentacijos rengimą; organizuoja vietos projektų vertinimą, vietos projektų įgyvendinimo stebėseną; esant poreikiui organizuoja ekspertavimo susijusio su VPS įgyvendinimu ir stebėseną, atlikimą; organizuoja ir kontroliuoja VVG administracijos darbuotojų veiklą; teikia pasiūlymus VVG valdybai dėl VPS įgyvendinimo valdymo ir stebėsenos tvarkos, jos keitimo arba papildymo, VPS įgyvendinimo ir pan.; informuoja NMA ir (arba) ŽŪM apie VPS įgyvendinimo problemas, o taip pat pateikia siūlymus dėl jų sprendimo; vykdo kitas funkcijas, nurodytas pareiginėse instrukcijose.
15.2.4.	VPS finansininkas ir (arba) buhalteris	Renka, sistemina, analizuoja finansinę informaciją iš įvairių šaltinių apie VPS įgyvendinimo pažangą bei problemas ir ją teikia VPS administravimo vadovui; tvarko VPS įgyvendinimo projekto buhalterinę apskaitą; konsultuoja potencialius vietos projektų pareiškėjus ir vykdytojus finansiniais klausimais, susijusiais su vietos projektų rengimu ir vykdymu; formuoja ir kaupia finansinius dokumentus; rengia VPS įgyvendinimo projekto mokėjimo prašymų finansinius dokumentus ir teikia informaciją VVG administravimo vadovui apie lėšų panaudojimą; rengiant metinės VPS įgyvendinimo ataskaitos finansinę dalį; rengia VPS administravimo išlaidų poreikio pagrindimą; saugo su VPS įgyvendinimu susijusius finansinius dokumentus; vykdo kitas funkcijas, nurodytas pareiginėse instrukcijose.
15.2.5.	VPS administratorius (-iai)	Konsultuoja potencialius vietos projektų pareiškėjus ir vykdytojus klausimais, susijusiais su vietos projektų rengimu ir vykdymu; vykdo vietos projektų paraiškų surinkimą ir vertinimą; rengia kvietimų teikti vietos projektų paraiškas dokumentaciją, koordinuoja vietos projektų įgyvendinimą; identifikuoja VPS įgyvendinimo problemas, renka, sistemina, analizuoja informaciją iš įvairių šaltinių apie VPS įgyvendinimo pažangą ir ją teikia VPS administravimo vadovui; saugo su VPS įgyvendinimo vidaus valdymu, stebėseną ir vertinimu susijusius dokumentus; atlieka nuolatinius vietos projektų paraiškų administravimo veiksmus, pagal poreikį inicijuoja vietos projektų

		vizitus ar patikras, vykdo kitas funkcijas, nurodytas pareiginėse instrukcijose.
15.2.6.	VPS viešųjų ryšių specialistas (-ai)	Skatina VVG teritorijos gyventojų aktyvumą – viešina VPS įgyvendinimo eigą; bendrauja su vietos projektų teikėjais ir pilietinės visuomenės, verslo bei vietos valdžios sektorių atstovais, konsultuoja, informuoja, teikia metodinę pagalbą, kaupia ir sistemina informaciją apie kaimo plėtros situaciją ir galimybes, bendradarbiavimo partnerius ir jų veiklą, organizuoja gyventojų aktyvinimo renginius, užtikrina VVG ir VPS viešumo didinimo veiksmus, administruoja VVG internetinę svetainę ir/arba socialinius tinklus, palaiko glaudžius ryšius su vietos ir nacionaliniais kaimo plėtros dalyviais, rajono savivalda, bendruomenėmis ir kitomis organizacijomis bei verslininkais; parenka ir įgyvendina viešinimo priemones pagal viešinimo strategiją; teikia informaciją apie atliktus VVG teritorijos gyventojų aktyvinimo veiksmus rengiant VPS įgyvendinimo ataskaitas; vykdo kitas funkcijas, nurodytas pareiginėse instrukcijose.

IV dalis: VPS priedai

Priedas	Priedo pavadinimas
1 priedas	VVG narių sąrašas
2 priedas	VVG kolegialaus valdymo organo narių sąrašas
3 priedas	VVG administracijos darbuotojų pareigybės ir funkcijos
4 priedas	VPS priemonių rezultato rodikliai ir jų reikšmių pagrindimas
5 priedas	VPS sąsaja su VVG teritorijos strateginiais dokumentais ir Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategija (ESBJRS)
6 priedas	VPS rengimo metu gautų pastabų suvestinė
7 priedas	Informacijos šaltiniai
8 priedas	Lentelių sąrašas
9 priedas	Gyventojų apklausos ataskaita
10 priedas	Organizacijų apklausų ataskaita
11 priedas	Norėdami įvesti tekstą, spustelėkite arba bakstelėkite čia.
12 priedas	Norėdami įvesti tekstą, spustelėkite arba bakstelėkite čia.
13 priedas	Norėdami įvesti tekstą, spustelėkite arba bakstelėkite čia.
14 priedas	Norėdami įvesti tekstą, spustelėkite arba bakstelėkite čia.
15 priedas	Norėdami įvesti tekstą, spustelėkite arba bakstelėkite čia.

1 priedas. VVG narių sąrašas

Eil. Nr.	Organizacijos pavadinimas	Atstovo vardas ir pavardė	Atstovaujamas sektorius	Atstovaujama VVG teritorijos savivaldybė (jei aktualu) ir seniūnija	Papildoma informacija
1	2	3	4	5	6
1.	Fizinis asmuo	Eugenijus Lunskis	Viešojo administravimo (valdžios) sektorius	Panevėžio seniūnija	
2.	Fizinis asmuo	Marijona Povilonienė	Kita	Naujamiesčio seniūnija	
3.	Fizinis asmuo	Virginija Petrauskienė	Viešojo administravimo (valdžios) sektorius	Panevėžio seniūnija	VVG valdybos narė
4.	Fizinis asmuo	Antanas Pocius	Viešojo administravimo (valdžios) sektorius	Ramygalos seniūnija	
5.	Fizinis asmuo	Dalius Dirsė	Viešojo administravimo (valdžios) sektorius	Naujamiesčio seniūnija	
6.	Fizinis asmuo	Daiva Adamkevičienė	Viešojo administravimo (valdžios) sektorius	Krekenavos seniūnija	
7.	Fizinis asmuo	Asta Sakalauskienė	Kita	Panevėžio seniūnija	
8.	Fizinis asmuo	Kazimieras Binkis	Kita	Naujamiesčio seniūnija	
9.	Fizinis asmuo, ūkininkas	Vygantas Keturakis	Verslo sektorius (privatūs ekonominiai interesai)	Krekenavos seniūnija	
10.	Fizinis asmuo	Renata Kopūstienė	Viešojo administravimo (valdžios) sektorius	Karsakiškio seniūnija	
11.	Fizinis asmuo	Virginijus Šležas	Viešojo administravimo (valdžios) sektorius	Pajstrio seniūnija	
12.	Fizinis asmuo	Milda Tamokaitienė	Viešojo administravimo (valdžios) sektorius	Vadoklių seniūnija	
13.	Panevėžio rajono savivaldybė		Viešojo administravimo (valdžios) sektorius		
14.	Fizinis asmuo	Daiva Adašiūnienė	Kita	Ramygalos seniūnija	
15.	Fizinis asmuo	Gintaras Raškauskas	Kita	Pajstrio seniūnija	
16.	Fizinis asmuo, ūkininkas	Valdas Vaičiulis	Verslo sektorius (privatūs ekonominiai interesai)	Raguvos seniūnija	VVG valdybos narys

Eil. Nr.	Organizacijos pavadinimas	Atstovo vardas ir pavardė	Atstovaujamas sektorius	Atstovaujama VVG teritorijos savivaldybė (jei aktualu) ir seniūnija	Papildoma informacija
17.	Fizinis asmuo	Audrius Zalatoris	Viešojo administravimo (valdžios) sektorius	Upytės seniūnija	
18.	Panevėžio rajono Jotainių kaimo bendruomenė	Liana Ramanauskienė	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Vadoklių seniūnija	
19.	Bernatonių bendruomenė	Stasė Jodinskienė	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Panevėžio seniūnija	
20.	Panevėžio rajono Sujetų bendruomenės centras „Liepa“	Kęstutis Simonavičius	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Smilgių seniūnija	
21.	Naujamiesčio piliečių draugija	Saulius Valčiukas	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Naujamiesčio seniūnija	
22.	Panevėžio rajono Uliūnų kaimo bendruomenė	Giedrius Aleliūnas	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Ramygalos seniūnija	
23.	Trakiškio gyventojų bendruomenė	Jolanta Silgienė	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Miežiškių seniūnija	
24.	Miežiškių gyventojų bendruomenė	Jūratė Kuzminienė	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Miežiškių seniūnija	
25.	Panevėžio rajono gyventojų bendruomenė „Upytės žemė“	Audrius Zalatoris	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Upytės seniūnija	Deleguotas asmuo - Odeta Baltramiejūnienė, VVG pirmininko pavaduotoja
26.	Panevėžio rajono Smilgių bendruomenės centras „Bitė“	Asta Kačerauskienė	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Smilgių seniūnija	

Eil. Nr.	Organizacijos pavadinimas	Atstovo vardas ir pavardė	Atstovaujamas sektorius	Atstovaujama VVG teritorijos savivaldybė (jei aktualu) ir seniūnija	Papildoma informacija
27.	Nevėžio gyventojų bendruomenė	Virgilijus Buzas	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Miežiškių seniūnija	
28.	Ramygalos miesto – Garuckų kaimo bendruomenė	Rasa Marozienė	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Ramygalos seniūnija	
29.	Gyventojų bendruomenė „Piniava“	Zigmantas Babilas	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Panevėžio seniūnija	
30.	Uždaroji akcinė bendrovė Dembavos medelynas	Gytis Kuliešius	Verslo sektorius (privatūs ekonominiai interesai)	Velžio seniūnija	
31.	Dainos Dambrauskienės įmonė	Daina Dambrauskienė	Verslo sektorius (privatūs ekonominiai interesai)	Ramygalos seniūnija	
32.	Fizinis asmuo, ūkininkas	Mikas Pačekajus	Verslo sektorius (privatūs ekonominiai interesai)	Pajstrio seniūnija	VVG valdybos narys
33.	UAB „Mototecha“	Arūnas Juškys	Verslo sektorius (privatūs ekonominiai interesai)	Naujamiesčio seniūnija	Deleguotas asmuo - Kristina Juškienė
34.	Fizinis asmuo	Donatas Tumas	Viešojo administravimo (valdžios) sektorius	Smilgių seniūnija	
35.	VšĮ Gerų naujienų televizija	Vilhelmantas Sereika	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Krekenavos seniūnija	
36.	Šilų bendruomenė	Regina Turulienė	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Raguvos seniūnija	
37.	Fizinis asmuo	Vilma Juodagalvytė-Baranovskaja	Kita		
38.	UAB „Verslo kodas“	Akvilė Žiaunienė	Verslo sektorius (privatūs ekonominiai interesai)	Karsakiškio seniūnija	

Eil. Nr.	Organizacijos pavadinimas	Atstovo vardas ir pavardė	Atstovaujamas sektorius	Atstovaujama VVG teritorijos savivaldybė (jei aktualu) ir seniūnija	Papildoma informacija
39.	Raguvos bendruomenė	Liubovė Kepalinskienė	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai) sektorius	Raguvos seniūnija	
40.	Panevėžio rajono Ėriškių kaimo bendruomenė		Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai) sektorius	Upytės seniūnija	Deleguotas asmuo - Birutė Bronislava Grabauskienė, VVG valdybos narė
41.	Panevėžio rajono kaimo bendruomenė „Pažagieniai“	Elena Stanienė	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai) sektorius	Panevėžio seniūnija	VVG valdybos narė (valdybos pirmininkė)
42.	Fizinis asmuo	Ina Kulikauskienė	Viešojo administravimo (valdžios) sektorius	Panevėžio seniūnija	
43.	Fizinis asmuo	Sandra Budreikienė	Viešojo administravimo (valdžios) sektorius		VVG valdybos narė
44.	Fizinis asmuo	Antanas Kaminskas	Viešojo administravimo (valdžios) sektorius	Velžio seniūnija	
45.	Fizinis asmuo	Karolina Raziūnienė	Viešojo administravimo (valdžios) sektorius	Velžio seniūnija	
46.	Fizinis asmuo	Lina Petrikonienė	Kita	Raguvos seniūnija	
47.	Fizinis asmuo, vykdamas individualią veiklą	Deimantė Zinkevičė	Verslo sektorius (privatūs ekonominiai interesai)	Raguvos seniūnija	
48.	Panevėžio rajono Vadoklių ir Mikėnų kaimų bendruomenė	Justas Vasiliauskas	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai) sektorius	Vadoklių seniūnija	Deleguotas asmuo - Andrius Skauda, VVG valdybos narys
49.	MB „Mechaninis apdirbimas“	Rūta Markevičienė	Verslo sektorius (privatūs ekonominiai interesai)	Panevėžio seniūnija	
50.	Fizinis asmuo	Povilas Žagunis	Kita	Velžio seniūnija	
51.	VšĮ „Vilties sodas“	Rasa Remeikienė	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai) sektorius	Miežiškių seniūnija	VVG valdybos narė,
52.	Fizinis asmuo	Lina Juozaitienė	Kita	Ramygalos seniūnija	

Eil. Nr.	Organizacijos pavadinimas	Atstovo vardas ir pavardė	Atstovaujamas sektorius	Atstovaujama VVG teritorijos savivaldybė (jei aktualu) ir seniūnija	Papildoma informacija
53.	UAB „Martyno paslauga“	Martynas Kazokas	Verslo sektorius (privatūs ekonominiai interesai)	Panevėžio seniūnija	Deleguotas asmuo - Vaida Kazokienė, VVG valdybos narė
54.	Fizinis asmuo, vykdamas individualią veiklą	Saulius Kronis	Verslo sektorius (privatūs ekonominiai interesai)	Velžio seniūnija	VVG valdybos narys
55.	Fizinis asmuo	Kotryna Juškaitė	Kita	Raguvos seniūnija	VVG valdybos narė (valdybos pirmininko pavaduotoja), atstovaujanti Panevėžio rajono jaunimą ir jo interesus
56.	Fizinis asmuo	Dominykas Židonis	Kita	Naujamiesčio seniūnija	VVG valdybos narys, atstovaujantis Panevėžio rajono jaunimą ir jo interesus

2 priedas. VVG kolegialaus valdymo organo (KVO) narių sąrašas

Eil. Nr.	Organizacijos pavadinimas	Atstovo vardas ir pavardė	Atstovaujamas sektorius	Atstovaujama VVG teritorijos savivaldybė (jei aktualu) ir seniūnija	KVO narys nuo	Papildoma informacija
1	2	3	4	5	6	7
1.	Fizinis asmuo	Virginija Petrauskienė	Viešojo administravimo (valdžios) sektorius	Panevėžio seniūnija	2023-05-18	VVG valdybos narė
2.	Fizinis asmuo	Sandra Budreikienė	Viešojo administravimo (valdžios) sektorius		2023-05-18	VVG valdybos narė
3.	Fizinis asmuo, ūkininkas	Mikas Pačekajus	Verslo sektorius (privatūs ekonominiai interesai)	Pajstrio seniūnija	2023-05-18	VVG valdybos narys
4.	Fizinis asmuo, ūkininkas	Valdas Vaičiulis	Verslo sektorius (privatūs ekonominiai interesai)	Raguvos seniūnija	2023-05-18	VVG valdybos narys
5.	UAB „Martyno paslauga“	Vaida Kazokienė	Verslo sektorius (privatūs ekonominiai interesai)	Panevėžio seniūnija	2023-05-18	VVG valdybos narė
6.	Fizinis asmuo, vykdomasis individualią veiklą	Saulius Kronis	Verslo sektorius (privatūs ekonominiai interesai)	Velžio seniūnija	2023-05-18	VVG valdybos narys
7.	Panevėžio rajono kaimo bendruomenė „Pažagieniai“	Elena Stanienė	Pilietinės visuomenės sektorius (socialiniai interesai)	Panevėžio seniūnija	2023-05-18	VVG valdybos narė (valdybos pirmininkė)
8.	Panevėžio rajono Ėriškių kaimo bendruomenė	Birutė Bronislava Grabauskienė	Pilietinės visuomenės sektorius (socialiniai interesai)	Upytės seniūnija	2023-05-18	VVG valdybos narė
9.	Panevėžio rajono Vadoklių ir Mikėnų kaimų bendruomenė	Andrius Skauda	Pilietinės visuomenės sektorius (socialiniai interesai)	Vadoklių seniūnija	2023-05-18	VVG valdybos narys

Eil. Nr.	Organizacijos pavadinimas	Atstovo vardas ir pavardė	Atstovaujamas sektorius	Atstovaujama VVG teritorijos savivaldybė (jei aktualu) ir seniūnija	KVO narys nuo	Papildoma informacija
10.	VšĮ „Vilties sodas“	Rasa Remeikienė	Pilietinės visuomenės sektorius (socialiniai interesai)	Miežiškių seniūnija	2023-05-18	VVG valdybos narė, Panevėžio rajone veikiančios asmenų, turinčių negalią, organizacijos (VšĮ „Vilties sodas“, kodas 304829948), kuri veikia pažeidžiamų ir atskirtų visuomenės grupių teisių ir gerovės užtikrinimo srityse, teikia socialinės globos paslaugas neįgaliesiems, atstovė
11.	Fizinis asmuo	Dominykas Židonis	Kita	Naujamiesčio seniūnija	2023-05-18	VVG valdybos narys
12.	Fizinis asmuo	Kotryna Juškaitė	Kita	Raguvos seniūnija	2023-05-18	VVG valdybos narė (valdybos pirmininko pavaduotoja)

3 priedas. VVG administracijos darbuotojai

Eil. Nr.	Pareigybė	Reikalavimai išsilavinimui ir kvalifikacijai	Funkcijos	Darbuotojo vardas ir pavardė
1	2	3	4	5
1.	VPS administravimo vadovas	Turi atitikti reikalavimus, nustatytus Vietos plėtros strategijų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, įgyvendinimo taisyklių 12.5.1. p. (2023 m. sausio 6 d. Žemės ūkio ministro įsakymas Nr. 3D-4).	<ul style="list-style-type: none"> • Organizuoja VPS įgyvendinimą ir stebėseną; • rengia ir teikia VPS įgyvendinimo ataskaitas ir informaciją apie VPS įgyvendinimo eigą, VPS pakeitimų projektus bei kitus su VPS įgyvendinimu susijusius dokumentus; • rengia kvietimų teikti vietos projektų paraiškas dokumentacijos projektus; • organizuoja vietos projektų lankymą ar patikrų vietoje atlikimą; • kontroliuoja kitų VVG administracijos darbuotojų veiklą; • teikia pasiūlymus VVG valdybai dėl VPS įgyvendinimo valdymo ir stebėsenos tvarkos, jos keitimo arba papildymo, VPS įgyvendinimo ir pan.; • informuoja NMA ir (arba) ŽŪM apie VPS įgyvendinimo problemas, o taip pat pateikia siūlymus dėl jų sprendimo; • vykdo kitas funkcijas, nurodytas pareiginėse instrukcijose. 	Vilma Juodagalvytė-Baranovskaja
2.	VPS finansininkas ir (arba) buhalteris	Turi atitikti reikalavimus, nustatytus Vietos plėtros strategijų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, įgyvendinimo taisyklių 12.5.2. p. (2023 m. sausio 6 d. Žemės ūkio ministro įsakymas Nr. 3D-4).	<ul style="list-style-type: none"> • renka, sistemina, analizuoja finansinę informaciją iš įvairių šaltinių apie VPS įgyvendinimo pažangą bei problemas ir ją teikia VPS administravimo vadovui; • tvarko VPS įgyvendinimo projekto buhalterinę apskaitą; • konsultuoja potencialius vietos projektų pareiškėjus ir vykdytojus finansiniais 	Lina Repšienė

Eil. Nr.	Pareigybė	Reikalavimai išsilavinimui ir kvalifikacijai	Funkcijos	Darbuotojo vardas ir pavardė
1	2	3	4	5
			<p>klausimais, susijusiais su vietos projektų rengimu ir vykdymu;</p> <ul style="list-style-type: none"> • formuoja ir kaupia finansinius dokumentus; • rengia VPS įgyvendinimo projekto mokėjimo prašymų finansinius dokumentus ir teikia informaciją VVG administravimo vadovui apie lėšų panaudojimą; • rengia metinės VPS įgyvendinimo ataskaitos finansinę dalį; • rengia VPS administravimo išlaidų poreikio pagrindimą; • saugo su VPS įgyvendinimu susijusius finansinius dokumentus; • vykdo kitas funkcijas, nurodytas pareiginėse instrukcijose. 	
3.	VPS administratorius	Turi atitikti reikalavimus, nustatytus Vietos plėtros strategijų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, įgyvendinimo taisyklių 12.5.3. p. (2023 m. sausio 6 d. Žemės ūkio ministro įsakymas Nr. 3D-4).	<ul style="list-style-type: none"> • konsultuoja potencialius vietos projektų pareiškėjus ir vykdytojus klausimais, susijusiais su vietos projektų rengimu ir vykdymu; • vykdo vietos projektų paraiškų surinkimą ir vertinimą; • vykdo VPS įgyvendinimo projekto viešuosius pirkimus; • identifikuoja VPS įgyvendinimo problemas, renka, sistemina, analizuoja informaciją iš įvairių šaltinių apie VPS įgyvendinimo pažangą ir ją teikia VPS administravimo vadovui; • saugo su VPS įgyvendinimo vidaus valdymu, stebėseną ir vertinimu susijusius dokumentus; • vykdo kitas funkcijas, nurodytas pareiginėse instrukcijose. 	Reda Majauskienė; Ernesta Bulovienė

Eil. Nr.	Pareigybė	Reikalavimai išsilavinimui ir kvalifikacijai	Funkcijos	Darbuotojo vardas ir pavardė
1	2	3	4	5
4.	VPS viešųjų ryšių specialistas	Turi atitikti reikalavimus, nustatytus Vietos plėtros strategijų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, įgyvendinimo taisyklių 12.5.4. p. (2023 m. sausio 6 d. Žemės ūkio ministro įsakymas Nr. 3D-4).	<ul style="list-style-type: none"> • skatina VVG teritorijos gyventojų aktyvumą; • viešina VPS įgyvendinimo eigą; • prižiūri VVG internetinę svetainę; • parenka ir įgyvendina viešinimo priemones; • organizuoja mokymus ir konferencijas; • teikia informaciją apie atliktus VVG teritorijos gyventojų aktyvinimo veiksmus rengiant metinę VPS įgyvendinimo ataskaitą; • vykdo kitas funkcijas, nurodytas pareiginėse instrukcijose. 	Dainius Grižas

4 priedas. VPS priemonių rezultato rodikliai ir jų reikšmių pagrindimas**1. VPS priemonių rezultato rodikliai (ES bendrieji):**

Žr. VPS II dalies (Excel) 11.1 lapą (1 lentelė).

2. VPS rodikliai (produkto, rezultato) VPS priemonių lygiu:

Netaikoma

Taikoma

Jei taikoma, žr. VPS II dalies (Excel) 11.1 lapą (3 lentelė).

3. VPS priemonių rezultato rodiklių reikšmių pagrindimas:

Žr. VPS II dalies (Excel) 12 lapą.

4. Įgyvendinant VPS planuojamų sukurti darbo vietų paskirstymas pagal amžių ir lytį:

Netaikoma

Taikoma

Jei taikoma, žr. VPS II dalies (Excel) 13 lapą.

5 priedas. VPS sąsaja su VVG teritorijos strateginiais dokumentais ir Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategija (ESBJRS)

Eil. Nr.	Strateginis dokumentas	VPS sąsajos pagrindimas																														
1.	VVG teritorijos savivaldybės plėtros strateginis planas	<p>VPS sąsajos su Panevėžio rajono savivaldybės 2023–2030 metų strateginio plėtros planu</p> <p>Priemonės „Ne žemės ūkio verslo kūrimas ir plėtra“, „Bendruomeninio verslo kūrimas ir plėtra“, „Socialinio verslo kūrimas ir plėtra“ siejasi su žemiau nurodytais uždaviniais, kadangi bus skatinamas rajono investicinis patrauklumas, verslų plėtra ir gyventojų užimtumas:</p> <table border="1" data-bbox="815 488 2112 983"> <tbody> <tr> <td data-bbox="815 488 976 571">1.3.2.</td> <td data-bbox="976 488 2112 571">Uždavinys. Vystyti kultūrinius, paveldo ir turizmo traukos objektus, jų paslaugų kokybę ir prieinamumą</td> </tr> <tr> <td data-bbox="815 571 976 619">1.3.2.2.</td> <td data-bbox="976 571 2112 619">Priemonė. Palankios aplinkos turizmo paslaugoms plėtra</td> </tr> <tr> <td data-bbox="815 619 976 667">1.3.2.3.</td> <td data-bbox="976 619 2112 667">Priemonė. Verslaus turizmo plėtojimas – ekonominis naudingumas rajonui</td> </tr> <tr> <td data-bbox="815 667 976 715">3.2.1.</td> <td data-bbox="976 667 2112 715">Uždavinys. Remti smulkiojo ir vidutinio verslo kūrimą bei plėtrą</td> </tr> <tr> <td data-bbox="815 715 976 762">3.2.1.2.</td> <td data-bbox="976 715 2112 762">Priemonė. Paslaugų verslo skatinimas</td> </tr> <tr> <td data-bbox="815 762 976 810">3.2.1.3.</td> <td data-bbox="976 762 2112 810">Priemonė. Rekreacijos, turizmo, paveldosaugos objektų verslumo vystymas</td> </tr> <tr> <td data-bbox="815 810 976 858">3.2.1.4.</td> <td data-bbox="976 810 2112 858">Priemonė. Parama smulkiesiems ir vidutiniams ūkio subjektams</td> </tr> <tr> <td data-bbox="815 858 976 906">3.2.2.</td> <td data-bbox="976 858 2112 906">Uždavinys. Stiprinti gyventojų verslumą</td> </tr> <tr> <td data-bbox="815 906 976 954">3.2.2.1.</td> <td data-bbox="976 906 2112 954">Priemonė. Jaunų žmonių verslumo skatinimo programa</td> </tr> <tr> <td data-bbox="815 954 976 983">3.2.2.2.</td> <td data-bbox="976 954 2112 983">Priemonė. Naujų verslų kūrimosi skatinimas</td> </tr> </tbody> </table> <p>Priemonė „Kokybiškų viešųjų paslaugų prieinamumo didinimas“ siejasi su žemiau nurodytais uždaviniais, kadangi bus didinamas viešųjų paslaugų prieinamumas:</p> <table border="1" data-bbox="815 1094 2112 1401"> <tbody> <tr> <td data-bbox="815 1094 976 1142">2.3.1.</td> <td data-bbox="976 1094 2112 1142">Uždavinys. Gerinti socialinių paslaugų prieinamumą ir kokybę rajono gyventojams</td> </tr> <tr> <td data-bbox="815 1142 976 1225">2.3.1.1.</td> <td data-bbox="976 1142 2112 1225">Priemonė. Gyventojų poreikius atitinkančių socialinių paslaugų prieinamumo gerinimas</td> </tr> <tr> <td data-bbox="815 1225 976 1273">2.3.1.2.</td> <td data-bbox="976 1225 2112 1273">Priemonė. Socialinių paslaugų infrastruktūros plėtra</td> </tr> <tr> <td data-bbox="815 1273 976 1321">2.3.1.3.</td> <td data-bbox="976 1273 2112 1321">Priemonė. Žmogiškųjų išteklių plėtra</td> </tr> <tr> <td data-bbox="815 1321 976 1401">2.3.2.</td> <td data-bbox="976 1321 2112 1401">Uždavinys. Integruoti socialinę atskirtį patiriančius ir specialiųjų poreikių turinčius asmenis į visavertį gyvenimą</td> </tr> </tbody> </table>	1.3.2.	Uždavinys. Vystyti kultūrinius, paveldo ir turizmo traukos objektus, jų paslaugų kokybę ir prieinamumą	1.3.2.2.	Priemonė. Palankios aplinkos turizmo paslaugoms plėtra	1.3.2.3.	Priemonė. Verslaus turizmo plėtojimas – ekonominis naudingumas rajonui	3.2.1.	Uždavinys. Remti smulkiojo ir vidutinio verslo kūrimą bei plėtrą	3.2.1.2.	Priemonė. Paslaugų verslo skatinimas	3.2.1.3.	Priemonė. Rekreacijos, turizmo, paveldosaugos objektų verslumo vystymas	3.2.1.4.	Priemonė. Parama smulkiesiems ir vidutiniams ūkio subjektams	3.2.2.	Uždavinys. Stiprinti gyventojų verslumą	3.2.2.1.	Priemonė. Jaunų žmonių verslumo skatinimo programa	3.2.2.2.	Priemonė. Naujų verslų kūrimosi skatinimas	2.3.1.	Uždavinys. Gerinti socialinių paslaugų prieinamumą ir kokybę rajono gyventojams	2.3.1.1.	Priemonė. Gyventojų poreikius atitinkančių socialinių paslaugų prieinamumo gerinimas	2.3.1.2.	Priemonė. Socialinių paslaugų infrastruktūros plėtra	2.3.1.3.	Priemonė. Žmogiškųjų išteklių plėtra	2.3.2.	Uždavinys. Integruoti socialinę atskirtį patiriančius ir specialiųjų poreikių turinčius asmenis į visavertį gyvenimą
1.3.2.	Uždavinys. Vystyti kultūrinius, paveldo ir turizmo traukos objektus, jų paslaugų kokybę ir prieinamumą																															
1.3.2.2.	Priemonė. Palankios aplinkos turizmo paslaugoms plėtra																															
1.3.2.3.	Priemonė. Verslaus turizmo plėtojimas – ekonominis naudingumas rajonui																															
3.2.1.	Uždavinys. Remti smulkiojo ir vidutinio verslo kūrimą bei plėtrą																															
3.2.1.2.	Priemonė. Paslaugų verslo skatinimas																															
3.2.1.3.	Priemonė. Rekreacijos, turizmo, paveldosaugos objektų verslumo vystymas																															
3.2.1.4.	Priemonė. Parama smulkiesiems ir vidutiniams ūkio subjektams																															
3.2.2.	Uždavinys. Stiprinti gyventojų verslumą																															
3.2.2.1.	Priemonė. Jaunų žmonių verslumo skatinimo programa																															
3.2.2.2.	Priemonė. Naujų verslų kūrimosi skatinimas																															
2.3.1.	Uždavinys. Gerinti socialinių paslaugų prieinamumą ir kokybę rajono gyventojams																															
2.3.1.1.	Priemonė. Gyventojų poreikius atitinkančių socialinių paslaugų prieinamumo gerinimas																															
2.3.1.2.	Priemonė. Socialinių paslaugų infrastruktūros plėtra																															
2.3.1.3.	Priemonė. Žmogiškųjų išteklių plėtra																															
2.3.2.	Uždavinys. Integruoti socialinę atskirtį patiriančius ir specialiųjų poreikių turinčius asmenis į visavertį gyvenimą																															

		2.3.2.1.	Priemonė. Socialinės atskirties šeimų ir jos narių integracijos bendruomenėje stiprinimas
		2.3.2.2.	Priemonė. Gyventojų skurdo ir socialinės atskirties mažinimas
		<p>Priemonė „NVO stiprinimas ir vietos gyventojų bendruomeniškumo skatinimas“ siejasi su šiais uždaviniais, kadangi bus skatinamas bendruomenių aktyvumas:</p>	
		1.2.2.	Uždavinys. Užtikrinti vaikų, jaunimo ir suaugusiųjų socializacijos bei saviraiškos kokybę ir plėtrą
		1.2.2.3.	Priemonė. Neformaliojo suaugusiųjų švietimo prieinamumo didinimas
		1.2.2.4.	Priemonė. Jaunimo socializacijos ir paslaugų prieinamumo didinimas
		1.3.1.	Uždavinys. Stiprinti rajono kultūrinį identitetą ir tolygiai didinti kokybišką kultūrinę raidą
		1.3.1.2.	Priemonė. Kultūros ir meno rėmimas bei skatinimas
		2.1.2.	Uždavinys. Uždavinys. Skatinti bendruomenių iniciatyvas ir įsitraukimą į savivaldą
		2.1.2.1.	Priemonė. Nevyriausybių organizacijų ir bendruomenių veiklos skatinimas bei rėmimas
2.	VVG teritorijoje patvirtintas regiono plėtros planas	<p>Sąsajos su Panevėžio regiono 2022 - 2030 m. plėtros planu</p> <p>Priemonės „Ne žemės ūkio verslo kūrimas ir plėtra“, „Bendruomeninio verslo kūrimas ir plėtra“ ir „Socialinio verslo kūrimas ir plėtra“ siejasi su žemiau nurodytais tikslais, kadangi bus skatinamas rajono investicinis patrauklumas, verslų plėtra ir gyventojų užimtumas:</p> <p>1 tikslas. Didinti regiono investicinį patrauklumą aukštesnę pridėtinę vertę kuriančio verslo plėtrai. 2 tikslas. Didinti regiono turistinį bei kultūrinio gyvenimo patrauklumą.</p> <p>Priemonė „Kokybiškų viešųjų paslaugų prieinamumo didinimas“ siejasi su žemiau nurodytais tikslais, kadangi bus didinamas viešųjų paslaugų prieinamumas:</p> <p>4 tikslas. Didinti kokybiškų ir inovatyvių sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą. 7 tikslas. Didinti socialinių paslaugų ir infrastruktūros prieinamumą.</p> <p>Priemonė „NVO stiprinimas ir vietos gyventojų bendruomeniškumo skatinimas“ siejasi su šiuo tikslu, kadangi bus skatinamas bendruomenių aktyvumas:</p> <p>2 tikslas. Didinti regiono turistinį bei kultūrinio gyvenimo patrauklumą.</p>	

3.	Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategija (ESBJRS)	<p>Sąsajos su Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategija (ESBJRS)</p> <p>VPS numatytos priemonės siejasi su ES BJRS prioritetinio tikslu Padidinti gyventojų gerovę, kadangi priemonėmis bus remiamas verslas, kuriama gyventojų ekonominė gerovė bei didinamas užimtumas, skatinamas gyventojų bendruomeniškumas, aktyvumas ir viešųjų paslaugų plėtra.</p>
4.	Viensektorės žuvininkystės VVG VPS (taikoma, kai tokia VPS yra patvirtinta VVG teritorijoje)	Netaikoma.

6 priedas. VPS rengimo metu gautų pastabų suvestinė

Eil. Nr.	Pastabos autorius (vardas, pavardė, organizacija), gavimo būdas (žodžiu, raštu, VPS pristatymo, susitikimo metu ar pan.)	Pastabos gavimo data	Pastaba	VVG atsakymas ir veiksmai reaguojant į pastabą
1	2	3	4	5
1.	Domantas Mileris	2023-05-22	Strategijoje yra numatyta paramos priemonė „Socialinių paslaugų plėtra kaimo vietovėse“. Ar pagal šią paramos priemonę bus remiamas tik tas socialinis verslas, kuris kurs ar teiks kokias nors paslaugas. Ar bus galima gauti paramą socialiniam verslui, kuris neteikia jokių paslaugų (gamina, kuria ir pan.). Ar bus remiamas tik tas socialinis verslas, kuris kuria paslaugas. Pavyzdžiui, prekiauja savo gamybos medžio dirbiniais ar pan.	Atsižvelgta, patikslintas priemonės pavadinimas

7 priedas. Informacijos šaltiniai

- [1] Panevėžio rajono vietos veiklos grupė interneto svetainė [žiūrėta 2023-04-03] Prieiga internete <http://www.panvvg.lt>
- [2] Panevėžio rajono 2016-2023 m. vietos plėtros strategija [žiūrėta 2023-03-08] Prieiga internete <http://www.panvvg.lt/?portfolio=panevezio-rajono-2016-2023-m-vietos-pletros-strategija>
- [3] Panevėžio rajono savivaldybės 2023-2030 m. strateginis plėtros planas [žiūrėta 2023-03-08] Prieiga internete <https://www.panrs.lt/wp-content/uploads/2022/12/Panevezio-Raj.-SPP2030-galut..pdf>
- [4] Panevėžio rajono savivaldybės interneto svetainė [žiūrėta 2023-03-08] Prieiga internete <https://www.panrs.lt/seniunijos-2/>
- [5] Lietuvos statistikos departamentas, 2011 ir 2021 m. gyventojų surašymo duomenys [žiūrėta 2023-04-03] Prieiga <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize#/>
- [6] Valstybės duomenų agentūra, [žiūrėta 2023-04-03] Prieiga <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize#/>
- [7] Užimtumo tarnyba [žiūrėta 2023-04-03] Prieiga internete <https://uzt.lt/darbo-rinka/statistiniai-rodikliai/88>
- [8] Užimtumo tarnybos Panevėžio skyriaus el.p. gauti duomenys
- [9] Panevėžio rajono savivaldybės 2022 m. socialinių paslaugų planas [žiūrėta 2023-03-08] Prieiga internete https://www.panrs.lt/wp-content/uploads/2022/10/20220331_T-68.pdf
- [10] Socialinės paramos veiksmingumo indeksas. [žiūrėta 2023-03-08] Prieiga internete <https://qlik-public.socmin.lt/sense/app/3b7d2f59-5a02-4f21-87aa-e92332d457d7/sheet/4dc8db21-cd1c-4e1e-80e4-adc10f1be814/state/analysis>
- [11] 2023 m. atlikta Panevėžio r. gyventojų ir organizacijų apklausa
- [12] 2014-2020 m. programos svetainė [žiūrėta 2023-03-08] Prieiga internete <https://2014.esinvesticijos.lt/>
- [13] Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras
- [14] EkoAgros duomenys
- [15] Panevėžio rajono vietos veiklos grupės informacija
- [16] Panevėžio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus ataskaitos 2020-2022 m. [žiūrėta 2023-04-03] Prieiga internete <https://www.panrs.lt/veiklos-sritys/veiklos-ataskaitos/>
- [17] Panevėžio rajono savivaldybės jaunimo problematikos tyrimo ataskaita. [žiūrėta 2023-04-03] Prieiga internete <https://www.panrs.lt/wp-content/uploads/2023/03/Panevezio-JPT-Final.pdf>

- [18] Savivaldybių NVO finansavimo 2021 m. apžvalga [žiūrėta 2023-03-15] Prieiga internete https://socmin.lrv.lt/uploads/socmin/documents/files/NVO/Savivaldybi%C5%B3%20finansavimo%20ap%C5%BEvalga%202021%20m_%20.pdf
- [19] 2021 m. atlikta studija „Tautinio paveldo produktų apsaugos, jų rinkos ir amatų plėtros 2012–2020 m. programos įgyvendinimo analizė, pamokos ir išvalgos ateičiai“ [žiūrėta 2023-03-08] Prieiga internete https://www.tautinispaveldas.lt/wp-content/uploads/2022/09/ESTEP_TPP-programos-vertinimas_galutine-ataskaita_v3_FINAL.pdf
- [20] Savivaldybių darnios energetikos plėtros pažangos vertinimas [žiūrėta 2023-03-08] Prieiga internete <https://www.ena.lt/uploads/PDF-AEI/Savivaldybiu-2021-pazangos-apzvalga-www~01.pdf>
- [21] Savivaldybių gerovės indeksas [žiūrėta 2023-04-10] https://vilniusinstitute.lt/wp-content/uploads/2022/12/Indeksas_2022.pdf

8 priedas. Lentelių sąrašas

1.5. skyrius

	Nuolatinių gyventojų skaičius metų pradžioje asmenys										Pokytis , proc.
	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	
Lietuvos Respublika	2860002	2805998	2810761	2794090	2794184	2808901	2847904	2888558	2921262	2943472	- 2,84
Panevėžio apskritis	211652	212714	216233	211189	214617	218726	225033	231001	235394	238748	- 11,35
Panevėžio r. sav.	35225	35264	35426	35328	35445	35734	36417	36705	37173	37488	- 6,04

*1.5.1 lentelė. Nuolatinių gyventojų skaičius metų pradžioje
Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra*

	Gimusiaji asmenys										Pokytis
	Vyrai ir moterys										
	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014		
Lietuvos Respublika	21957	23330	25144	27393	28149	28696	30623	31475	30369	- 27,70%	
Panevėžio apskritis	1306	1389	1574	1743	1789	1937	2018	2224	2173	- 39,90%	
Panevėžio r. sav.	263	236	303	323	317	320	347	341	367	- 28,34%	

*1.5.2. Gimstamumas
Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra*

		Natūrali gyventojų kaita asmenys									
		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Lietuvos Respublika	Vyrai ir moterys	- 9883	- 10301	- 10483	- 11446	- 11425	- 10888	- 18403	- 24416	- 18368	
	Vyrai	- 4545	- 4328	- 4481	- 4511	- 4662	- 4407	- 8288	- 10998	- 7975	
	Moterys	- 5338	- 5973	- 6002	- 6935	- 6763	- 6481	- 10115	- 13418	- 10393	
Panevėžio apskritis	Vyrai ir moterys	- 1374	- 1524	- 1701	- 1693	- 1672	- 1620	- 2275	- 2775	- 2207	
	Vyrai	- 687	- 714	- 727	- 804	- 752	- 708	- 1097	- 1278	- 1038	
	Moterys	- 687	- 810	- 974	- 889	- 920	- 912	- 1178	- 1497	- 1169	
Panevėžio r. sav.	Vyrai ir moterys	- 138	- 228	- 227	- 259	- 204	- 201	- 276	- 452	- 295	
	Vyrai	- -58	- 121	- -99	- 133	- -74	- -91	- 165	- 224	- 169	
	Moterys	- -80	- 107	- 128	- 126	- 130	- 110	- 111	- 228	- 126	

*1.5.3 lentelė. Natūrali gyventojų kaita
Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra*

		Lietuvos Respublika	Panevėžio apskritis	Panevėžio r. sav.
Neto migracija asmenys	2022	72372	1145	256
	2021	19653	-744	290
	2020	19993	-898	130
	2019	10794	-1808	84
	2018	-3292	-2437	-85
	2017	-27557	-4614	-424
	2016	-30171	-4267	-61
	2015	-22403	-2869	-240
	2014	-12327	-1980	-177

1.5.4. Neto migracija

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

		Vyrai ir moterys		
		Lietuvos Respublika	Panevėžio apskritis	Panevėžio r. sav.
Medianinis gyventojų amžius metų pradžioje metai	2022	44	48	45
	2021	44	48	45
	2020	44	48	47
	2019	44	48	46
	2018	43	47	46
	2017	43	47	45
	2016	43	46	45
	2015	42	45	44
	2014	42	45	44

1.5.5 lentelė. Medianinis (vidutinis) šalies gyventojų amžius

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

		Vyrai ir moterys		
		Lietuvos Respublika	Panevėžio apskritis	Panevėžio r. sav.
Demografinės senatvės koeficientas metų pradžioje asmenys	2022	134	183	139
	2021	134	180	139
	2020	132	173	147
	2019	131	169	145
	2018	131	167	143
	2017	130	163	142
	2016	129	160	142
	2015	129	157	140

	2014	126	153	134
	Pokytis	6,35%	19,61%	3,73%

1.5.6 lentelė. Demografinės senatvės koeficientas
Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

Teritorija	Viso	0-4 m.	5-9 m.	10-14 m.	15-19 m.	20-24 m.	25-29 m.	30-34 m.	35-39 m.	40-44 m.	45-49 m.	50-54 m.	55-59 m.	60-64 m.	65-69 m.	70-74 m.	75-79 m.	80-84 m.	85+ m.
<i>Gyventojų skaičius 2021 m., asmenys</i>																			
Lietuvos Respublika	281076	1132649	142640	141782	129667	143062	169202	195179	187440	180504	194062	206066	218574	209994	159026	132007	110068	86191	72648
Panevėžio apskritis	216233	8126	9133	9690	10526	11635	12726	12950	11075	12037	15229	17877	19175	17452	12936	10774	10138	7897	6855
Panevėžio r. sav. VVG	35426	1456	1677	1757	1933	2065	2123	2226	1954	2116	2543	2965	3070	2706	1948	1525	1391	1051	917
<i>Gyventojų skaičius 2011 m., asmenys</i>																			
Lietuvos Respublika	3043429	148418	136942	167852	213394	217962	193362	186317	203781	218409	231517	231802	184616	163131	148603	144300	118684	83120	51219
Panevėžio apskritis	250390	10246	11187	14412	18406	16018	12368	12703	16171	19102	20517	19598	15522	13641	14097	13033	10832	7455	5082
Panevėžio r. sav. VVG	39011	1661	1925	2415	2993	2584	1967	2028	2531	2990	3243	2989	2422	2029	2102	1823	1514	1060	735
<i>Gyventojų pokytis per 2011-2021 m., %</i>																			
Lietuvos Respublika	-7.6	-10.6	4.2	-15.5	-39.2	-34.4	-12.5	4.8	-8.0	-17.4	-16.2	-11.1	18.4	28.7	7.0	-8.5	-7.3	3.7	41.8
Panevėžio apskritis	-13.6	-20.7	-18.4	-32.8	-42.8	-27.4	2.9	1.9	-31.5	-37.0	-25.8	-8.8	23.5	27.9	-8.2	-17.3	-6.4	5.9	34.9
Panevėžio r. sav. VVG	-9.2	-12.3	-12.9	-27.2	-35.4	-20.1	7.9	9.8	-22.8	-29.2	-21.6	-0.8	26.8	33.4	-7.3	-16.3	-8.1	-0.8	24.8
<i>Gyventojų dalis nuo visų teritorijų gyventojų, %</i>																			
Lietuvos Respublika	100	4.7	5.1	5.0	4.6	5.1	6.0	6.9	6.7	6.4	6.9	7.3	7.8	7.5	5.7	4.7	3.9	3.1	2.6
Panevėžio apskritis	100	3.8	4.2	4.5	4.9	5.4	5.9	6.0	5.1	5.6	7.0	8.3	8.9	8.1	6.0	5.0	4.7	3.7	3.2
Panevėžio r. sav. VVG	100	4.1	4.7	5.0	5.5	5.8	6.0	6.3	5.5	6.0	7.2	8.4	8.7	7.6	5.5	4.3	3.9	3.0	2.6

1.5.7 lentelė. Panevėžio r. gyventojai pagal amžiaus grupes
Šaltinis: 2011, 2021 m. gyventojų ir būstų surašymas

Teritorija	2011				2021				VVG dalis	2011-2021 m. pokytis, %			
	Visi	Vyrai	Moterys	Moterų dalis	Visi	Vyrai	Moterys	Moterų dalis		Visi	Vyrai	Moterys	Moterų dalies pokytis, proc.p.
Lietuvos Respublika	3043429	402604	1640825	54%	2810761	304965	1505796	54%	1.3%	-8%	-7%	-8%	-0.3%
Lietuvos Respublika (kaimas)	1012218	489661	522557	52%	894010	433569	460441	52%	4.0%	-12%	-11%	-12%	-0.1%
Panevėžio apskritis	250390	115039	135351	54%	216233	99527	116706	54%	16.4%	-14%	-13%	-14%	-0.1%
Panevėžio apskritis (kaimas)	102382	49362	53020	52%	86404	41760	44644	52%	41.0%	-16%	-15%	-16%	-0.1%
Panevėžio r. sav.	39011	18870	20141	52%	35426	17257	18169	51%	100.0%	-9%	-9%	-10%	-0.3%
-- (nepriklausomo VVG)	0	0	0	n.d.	0	0	0	n.d.	---	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
Panevėžio r. sav. VVG	39011	18870	20141	52%	35426	17257	18169	51%	100.0%	-9%	-9%	-10%	-0.3%
Panevėžio r. sav. (kaimas)	37430	18161	19269	51%	34185	16692	17493	51%	96.5%	-9%	-8%	-9%	-0.3%
Karsakiškio sen.	2831	1419	1412	50%	2473	1213	1260	51%	7.0%	-13%	-15%	-11%	1.1%
Krekenavos sen.	4271	2042	2229	52%	3526	1741	1785	51%	10.0%	-17%	-15%	-20%	-1.6%
Miežiškių sen.	2424	1164	1260	52%	2008	994	1014	50%	5.7%	-17%	-15%	-20%	-1.5%
Naujamiesčio sen.	2683	1291	1392	52%	2320	1142	1178	51%	6.5%	-14%	-12%	-15%	-1.1%
Pajstrio sen.	2472	1245	1227	50%	2388	1198	1190	50%	6.7%	-3%	-4%	-3%	0.2%
Panevėžio sen.	7142	3471	3671	51%	7583	3688	3895	51%	21.4%	6%	6%	6%	0.0%
Raguvos sen.	1683	797	886	53%	1243	593	650	52%	3.5%	-26%	-26%	-27%	-0.4%
Ramygalos sen.	3698	1767	1931	52%	2871	1383	1488	52%	8.1%	-22%	-22%	-23%	-0.4%
Smilgių sen.	1661	787	874	53%	1423	685	738	52%	4.0%	-14%	-13%	-16%	-0.8%
Upytės sen.	1531	727	804	53%	1301	626	675	52%	3.7%	-15%	-14%	-16%	-0.6%
Vadoklių sen.	1726	812	914	53%	1529	736	793	52%	4.3%	-11%	-9%	-13%	-1.1%
Velžio sen.	6889	3348	3541	51%	6761	3258	3503	52%	19.1%	-1.9%	-3%	-1%	0.4%

1.5.8 lentelė. Panevėžio r. sav. VVG teritorijos gyventojų skaičius pagal lytį
Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra, 2011 m. ir 2021 m. Gyventojų ir būstų surašymai

Teritorija	Aukštasis	Aukštesnysis	Vidurinis	Pagrindinis	Pradinis	Neturintys pradinio
2021 m., asm.						
Lietuvos Respublika	684846	398692	805167	337958	265051	43758
Panevėžio apskritis	41053	37447	64238	31276	21754	3209

Panevėžio r. sav.	6197	5514	10583	5364	3978	655
<i>2011 m., asm.</i>						
Lietuvos Respublika	585841	466686	843225	404418	411892	45790
Panevėžio apskritis	34801	44084	67690	40269	38369	3712
Panevėžio r. sav.	4755	6291	10732	6561	6419	666
<i>Pokytis, %</i>						
Lietuvos Respublika	16.9%	-14.6%	-4.5%	-16.4%	-35.7%	-4.4%
Panevėžio apskritis	18.0%	-15.1%	-5.1%	-22.3%	-43.3%	-13.6%
Panevėžio r. sav.	30.3%	-12.4%	-1.4%	-18.2%	-38.0%	-1.7%
<i>Dalis nuo visų gyv. 2021 m., %</i>						
Lietuvos Respublika	27.0%	15.7%	31.8%	13.3%	10.5%	1.7%
Panevėžio apskritis	20.6%	18.8%	32.3%	15.7%	10.9%	1.6%
Panevėžio r. sav.	19.2%	17.1%	32.8%	16.6%	12.3%	2.0%

1.5.9 lentelė. Panevėžio r. sav. gyventojų pasiskirstymas pagal išsilavinimą
Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra, 2011 m. ir 2021 m. Gyventojų ir būstų surašymai

Teritorija	Darbo jėga	Užimti gyventojai	Bedarbiai	Neaktyvūs gyventojai
<i>2021 m., asm.</i>				
Lietuvos Respublika	1476804	1265534	211270	916886
Panevėžio apskritis	111012	93081	17929	78274
Panevėžio r. sav.	18681	15610	3069	11849
<i>2011 m., asm.</i>				
Lietuvos Respublika	1467051	1175447	291604	1122989
Panevėžio apskritis	115509	88306	27203	99031
Panevėžio r. sav.	17834	13146	4688	15174
<i>Pokytis, %</i>				
Lietuvos Respublika	0.7%	7.7%	-27.5%	-18.4%
Panevėžio apskritis	-3.9%	5.4%	-34.1%	-21.0%
Panevėžio r. sav.	4.7%	18.7%	-34.5%	-21.9%
<i>Dalis*, %</i>				
Lietuvos Respublika	61.7%	52.9%	8.8%	38.3%
Panevėžio apskritis	58.6%	49.2%	9.5%	41.4%
Panevėžio r. sav.	61.2%	51.1%	10.1%	38.8%

1.5.10 lentelė. Panevėžio r. sav. gyventojų pasiskirstymas pagal ekonominį aktyvumą 2021 m.
Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra, 2011 m. ir 2021 m. Gyventojų ir būstų surašymai

Metai (pradžiai)	Panevėžio rajono savivaldybė				
	Iš viso	Moterys	Vyrai	Jaunimas 16–29 m.	Vyresni nei 50 m.
2014	2793	1390	1403	Nėra duomenų	1020
2015	2337	1137	1200	Nėra duomenų	899
2016	2243	1059	1184	333	930
2017	2002	935	1067	262	890
2018	1957	902	1055	259	895
2019	1948	897	1051	316	851
2020	1892	909	983	348	807
2021	3732	1775	1957	929	1489
2022	2188	1041	1147	405	976
2023	1790	826	964	324	764

1.5.11. Bedarbio statusu registruotų klientų skaičius Panevėžio rajono savivaldybėje
Šaltinis: Užimtumo tarnybos Panevėžio sk.

2023-01-01	Viso	Moterys	proc.	Vyrai	Jaunimas 16-29 m.	proc.	Vyresni nei 50 m.	proc.
Karsakiškio	161	76	47,20	85	27	16,77	70	43,48
Krekenavos	200	87	43,50	113	46	23,00	74	37,00
Miežiškių	117	63	53,85	54	19	16,24	52	44,44
Naujamesčio	125	58	46,40	67	20	16,00	57	45,60
Pajstrio	125	59	47,20	66	16	12,80	56	44,80
Panevėžio	318	150	47,17	168	61	19,18	126	39,62
Raguvos	84	37	44,05	47	9	10,71	44	52,38
Ramygalos	148	65	43,92	83	23	15,54	70	47,30
Smilgių	76	37	48,68	39	23	30,26	32	42,11
Upytės	59	22	37,29	37	16	27,12	23	38,98
Vadoklių	89	38	42,70	51	16	17,98	35	39,33
Velžio	294	139	47,28	155	54	18,37	122	41,50

1.5.12 lentelė. Bedarbio statusu registruotų klientų skaičius Panevėžio rajono savivaldybėje pagal seniūnijas
Šaltinis: Užimtumo tarnybos Panevėžio sk.

Eil. Nr.	Rodiklis	2018	2019	2020	2021	2022	Pokytis, proc.
1.	Gyventojų skaičius	35 762	35 444	35 324	35 188	35 155	-1,70%
	iš jų:						
1.1.	mieste	1 426	1 415	1 367	1 303	1 232	-13,60%
1.2.	kaime	34 336	34 029	33 957	33 885	33 923	-1,20%
2.	Iš bendro gyventojų skaičiaus:						
2.1.	pensinio amžiaus gyventojai	8 324	8 198	7 602	7 266	7 549	-9,31%
2.1.1.	Iš jų: neįgalūs pensinio amžiaus gyventojai	1 993	2 014	2 063	1 896	1 587	-20,37%

2.1.1.1.	kuriems nustatytas didelių specialiųjų poreikių lygis	696	709	769	621	408	-41,38%
2.1.1.2.	kuriems nustatytas vidutinių specialiųjų poreikių lygis	1 235	1 246	1 228	1 206	1 124	-8,99%
2.1.1.3.	kuriems nustatytas nedidelių specialiųjų poreikių lygis	62	59	66	69	55	-11,29%
2.1.2.	Iš jų asmenys, turintys sunkią negalią	517	528	398	490	450	-12,96%
2.2.	darbingo amžiaus gyventojai	21 176	21 071	21 302	21 523	21 589	1,95%
2.2.1.	Iš jų: neįgalūs darbingo amžiaus gyventojai	1 047	1 042	996	1 008	956	-8,69%
2.2.2.	Iš jų asmenys, turintys sunkią negalią	101	102	103	120	123	21,78%
2.3.	Vaikai:	6 262	6 175	6 420	6 399	6 017	-3,91%
2.3.1.	iš jų: vaikai, turintys negalią	202	200	183	170	149	-26,24%
2.3.2.	Iš jų vaikai, turintys sunkią negalią	12	11	8	15	20	66,67%
2.3.3.	specialiųjų poreikių vaikai	961	1 040	1 090	938	691	-28,10%
2.3.4.	tėvų globos netekę vaikai	199	176	145	135	118	-40,70%
3.	Socialinę riziką patiriančios šeimos	224	242	251	235	224	0,00%
4.	Vaikų skaičius socialinę riziką patiriančiose šeimose	505	543	551	518	456	-9,70%

*1.5.13 lentelė. Socialinę atskirtį patiriantys gyventojai Panevėžio r.
Šaltinis: Panevėžio rajono savivaldybės 2022 m. socialinių paslaugų planas*

Teritorija	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pokytis*
Lietuvos Respublika	74314	59109	47315	41887	40440	36863	30436	37882	-49%
Panevėžio apskritis	8563	6671	5066	4753	4612	4301	3529	4352	-49%
Panevėžio r. sav.	1058	932	739	682	678	624	499	646	-39%

*1.5.14 lentelė. socialines pašalpas gaunančių šeimų skaičius VVG teritorijoje
Šaltinis: Statistikos Departamentas Socialinės paramos statistika*

Teritorija	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pokytis*
Skurstantys asmenys, asm.	n.d.	n.d.	n.d.	9484	7862	7650	8415	8265	-12.9%
Skurdo rizikos lygis, %	n.d.	n.d.	n.d.	26%	22%	22%	24%	24%	-10.3%
Dirbančių soc. darbuotojų, jų padėjėjų ir užimtumo specialistų skaičius	n.d.	n.d.	n.d.	164	147	150	162	85	-48.2%
Socialinių darbuotojų skaičius, tenkantis 100 skurstančiųjų**	n.d.	n.d.	n.d.	1.73	1.87	1.96	1.93	1.03	-40.5%

*1.5.15 lentelė. Skurdo rizika ir socialinių darbuotojų skaičius Panevėžio r. sav.
Šaltinis: Socialinės paramos veiksmingumo indeksas.*

1.6. skyrius

Ekonominė veikla	2011	2021	Pokytis	2011 m. struktūra	2021 m. struktūra
Iš viso pagal ekonominės veiklos rūšis	13146	15612	19%	100%	100%
Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė	2135	1577	-26%	16%	10%

Pramonė	2509	3679	47%	19%	24%
Statyba	867	1139	31%	7%	7%
Didmeninė ir mažmeninė prekyba	2353	2960	26%	18%	19%
Transportas ir saugojimas	761	1027	35%	6%	7%
Apgyvandinimo ir maitinimo paslaugų veikla, Informacija ir ryšiai	329	479	46%	3%	3%
Finansinė ir draudimo veikla, Nekilnojamojo turto operacijos	246	269	9%	2%	2%
Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	292	396	36%	2%	3%
Administracinė ir aptarnavimo veikla	312	581	86%	2%	4%
Viešasis valdymas ir gynyba, Privalomasis socialinis draudimas	640	841	31%	5%	5%
Švietimas	1343	1181	-12%	10%	8%
Žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas	791	1064	35%	6%	7%
Kitos paslaugos	392	419	7%	3%	3%
Nenurodyta	176	0	-100%	1%	0%

1.6.1 lentelė. Dirbančių asmenų skaičius (asmenys) pagal ekonomines veiklas Panevėžio r. sav.
Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra, 2011 m. ir 2021 m. Gyventojų ir būstų surašymai.

		Vyrai ir moterys		
		Lietuvos Respublika	Panevėžio apskritis	Panevėžio r. sav.
Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis proc.	2022	9	9,3	8,4
	2021	13	14,2	13,8
	2020	12,6	14,1	13
	2019	8,4	9,1	8,5
	2018	8,5	9,4	8,5
	2017	7,9	9	8,2
	2016	8,1	9,2	8,6
	2015	8,7	10,2	9,7
	2014	9,5	11,3	10,8

1.6.2 lentelė. Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis
Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

Teritorija	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Pokytis	Vidutiniškai per metus
Lietuvos Respublika	5845	7716	8699	9265	10431	8528	10015	15952	10839	85%	9699
Panevėžio apskritis	272	309	294	376	515	408	394	563	498	83%	403
Panevėžio r. sav.	13	20	21	33	56	33	37	61	70	438%	38

1.6.3. lentelė. Laisvų darbo vietų (naujų) skaičius
Šaltinis: Užimtumo tarnyba

			Veikiantys ūkio subjektai metų pradžioje vnt.										pokytis
			2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
Lietuvos Respublika	TOTAL	Iš viso pagal ekonomines veiklos rūšis	90790	93017	99200	104074	104117	105093	107444	108258	113516	122458	13,49
	A	Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė	1953	2170	2315	2428	2416	2335	2344	2318	2352	2382	12,20
	B	Kasyba ir karjerų eksploatavimas	97	106	123	121	129	129	139	138	157	163	16,80
	C	Apdirbamoji gamyba	6937	7543	7699	7848	7789	7899	8054	8066	8470	9166	13,21
	D	Elektros, dujų, garo tiekimas ir oro kondicionavimas	679	1021	1053	1040	1010	1015	994	926	1006	1060	15,61
	E	Vandens tiekimas, nuotekų valymas, atliekų tvarkymas ir regeneravimas	377	401	401	424	426	405	417	392	369	368	9,76
	F	Statyba	6127	6987	7315	7749	8029	8420	9020	9364	10403	11841	19,33
	G	Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas	22262	24352	25178	25345	24813	24743	24780	24398	25290	26842	12,06
	H	Transportas ir saugojimas	6714	7451	7605	8029	8118	8361	8565	8501	8845	9144	13,62
	I	Apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla	3054	3336	3441	3528	3546	3562	3743	3791	3987	4105	13,44
	J	Informacija ir ryšiai	2660	3057	3303	3442	3452	3497	3640	3726	4051	4607	17,32
	K	Finansinė ir draudimo veikla	697	745	782	826	891	931	984	1065	1306	1354	19,43
	L	Nekilnojamojo turto operacijos	3751	4263	4535	4786	4940	5190	5442	5581	5928	6333	16,88
	M	Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	8281	9400	10055	10964	10902	11103	11365	11524	12372	13694	16,54
N	Administracinė ir aptarnavimo veikla	2499	2968	3243	3355	3382	3499	3733	3805	4119	4490	17,97	
O	Viešasis valdymas ir gynyba; privalomasis	516	521	522	517	519	466	426	423	432	465	9,01	

		socialinis draudimas											
	P	Švietimas	3657	3672	3917	3987	4000	4001	4009	3960	4055	4186	11,45
	Q	Žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas	2985	3048	3190	3517	3628	3649	3711	3728	3762	3931	13,17
	R	Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	4401	2820	3792	5164	5115	4839	4599	4691	4917	4825	10,96
	S	Kita aptarnavimo veikla	1314 3	9156	1073 1	11004	11012	11049	11479	11861	11695	13501	10,27
	T	Namų ūkių, samdančių darbininkus, veikla; namų ūkių veikla, susijusi su savoms reikmėms tenkinti skirtų nediferencijuojamų gaminių gamyba ir paslaugų teikimu										1	#DIV/0!
	U	Ekstrateritorinių organizacijų ir įstaigų veikla											#DIV/0!
	XX	Nenurodyta											#DIV/0!
Panevėžio apskritis	TOTAL	Iš viso pagal ekonomines veiklos rūšis	5938	5628	5982	6403	6394	6406	6485	6523	6680	7057	11,88
	A	Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė	215	233	255	271	269	268	272	268	279	281	13,07
	B	Kasyba ir karjerų eksploatavimas	8	10	10	10	8	8	10	11	13	11	13,75
	C	Apdirbamoji gamyba	568	594	592	599	593	597	597	594	610	653	11,50
	D	Elektros, dujų, garo tiekimas ir oro kondicionavimas	33	43	41	43	45	44	40	37	35	39	11,82
	E	Vandens tiekimas, nuotekų valymas, atliekų tvarkymas ir regeneravimas	26	27	27	30	28	29	29	26	22	23	8,85
	F	Statyba	299	328	355	385	397	415	431	433	458	503	16,82

G	Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas	1495	1588	1606	1644	1593	1564	1567	1530	1546	1586	10,61
H	Transportas ir saugojimas	420	463	474	527	553	568	573	572	587	610	14,52
I	Apgyvendini mo ir maitinimo paslaugų veikla	210	217	222	220	217	216	224	236	236	235	11,19
J	Informacija ir ryšiai	64	65	66	69	70	72	74	79	85	94	14,69
K	Finansinė ir draudimo veikla	18	17	19	22	22	22	21	21	23	22	12,22
L	Nekilnojamojo turto operacijos	162	182	198	212	212	224	236	245	256	265	16,36
M	Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	274	304	311	367	356	351	364	361	387	425	15,51
N	Administracinė ir aptarnavimo veikla	103	116	129	137	147	150	166	176	194	211	20,49
O	Viešasis valdymas ir gynyba; privalomasis socialinis draudimas	39	40	39	38	38	33	30	29	30	30	7,69
P	Švietimas	245	224	240	249	252	249	244	222	224	220	8,98
Q	Žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas	187	191	203	232	240	238	242	238	244	245	13,10
R	Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	320	153	237	363	356	338	318	322	345	332	10,38
S	Kita aptarnavimo veikla	1252	833	958	985	998	1020	1047	1123	1106	1272	10,16

1.6.4 lentelė. Veikiantys ūkio subjektai
Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

		Veikiančių mažų ir vidutinių įmonių skaičius metų pradžioje vnt.							Pokytis, proc.
		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Lietuvos Respublika	Iš viso pagal pajamų grupes	79472	82885	83069	84510	86738	87284	92628	16,55%
	iki 9 999 EUR	17537	17993	17290	16644	16333	15061	18250	4,07%
	10 000–49 999 EUR	20819	22282	22085	21880	21864	21613	22730	9,18%
	50 000–99 999 EUR	9689	10077	10276	10544	10798	11046	11460	18,28%
	100 000–499 999 EUR	19081	19773	20219	21225	22552	23365	23804	24,75%

	500 000–999 999 EUR	4797	5005	5213	5509	5826	6204	6202	29,29%
	1 000 000–1 999 999 EUR	3243	3351	3451	3751	4039	4262	4385	35,21%
	2 000 000–4 999 999 EUR	2606	2654	2743	2926	3125	3345	3327	27,67%
	5 000 000–9 999 999 EUR	937	967	993	1122	1214	1312	1387	48,03%
	10 000 000–19 999 999 EUR	461	474	468	553	589	645	672	45,77%
	20 000 000–49 999 999 EUR	222	220	241	254	292	310	306	37,84%
	50 000 000 EUR ir daugiau	80	89	90	102	106	121	105	31,25%
Panevėžio apskritis	Iš viso pagal pajamų grupes	4420	4692	4676	4706	4787	4767	4928	11,49%
	iki 9 999 EUR	812	864	864	836	838	726	903	11,21%
	10 000–49 999 EUR	1257	1382	1297	1297	1270	1264	1301	3,50%
	50 000–99 999 EUR	606	620	655	645	658	652	638	5,28%
	100 000–499 999 EUR	1090	1164	1182	1195	1271	1352	1319	21,01%
	500 000–999 999 EUR	270	264	271	303	288	309	302	11,85%
	1 000 000–1 999 999 EUR	170	178	168	183	209	200	193	13,53%
	2 000 000–4 999 999 EUR	144	140	166	158	152	156	160	11,11%
	5 000 000–9 999 999 EUR	46	50	38	53	63	71	72	56,52%
	10 000 000–19 999 999 EUR	17	21	26	27	27	25	26	52,94%
	20 000 000–49 999 999 EUR	7	7	7	6	8	9	12	71,43%
	50 000 000 EUR ir daugiau	1	2	2	3	3	3	2	100,00%
Panevėžio r. sav.	Iš viso pagal pajamų grupes	684	709	738	781	811	804	863	26,17%
	iki 9 999 EUR	134	118	136	142	120	112	161	20,15%
	10 000–49 999 EUR	177	195	192	197	206	205	212	19,77%
	50 000–99 999 EUR	91	100	105	109	126	105	120	31,87%
	100 000–499 999 EUR	186	182	193	207	222	239	235	26,34%
	500 000–999 999 EUR	43	50	50	55	60	66	58	34,88%
	1 000 000–1 999 999 EUR	28	32	24	37	38	36	35	25,00%

2 000 000–4 999 999 EUR	13	20	28	24	27	28	27	107,69%
5 000 000–9 999 999 EUR	9	8	4	6	8	10	10	11,11%
10 000 000–19 999 999 EUR	3	4	5	3	3	2	3	0,00%
20 000 000–49 999 999 EUR			1				1	#DIV/0!
50 000 000 EUR ir daugiau				1	1	1	1	#DIV/0!

1.6.5 lentelė. Veikiančių mažų ir vidutinių įmonių skaičius
Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

Įmonės	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Pokytis	2022 m. struktūra
Iš viso pagal darbuotojų skaičių	5255	5725	5947	6230	6240	5862	5781	5761	5637	7.3%	100.0%
0–4 darbuotojai	691	734	783	764	791	893	952	914	883	27.8%	15.7%
5–9 darbuotojai	854	889	908	1098	1064	1049	1055	881	894	4.7%	15.9%
10–19 darbuotojų	783	931	929	934	837	937	907	823	920	17.5%	16.3%
20–49 darbuotojai	1371	1418	1447	1522	1613	1423	1567	1662	1532	11.7%	27.2%
50–99 darbuotojai	1082	1242	1305	1298	1219	1204	950	1014	916	-15.3%	16.2%
100–149 darbuotojai	474	360	390	380	482	356	350	467	492	3.8%	8.7%
150–249 darbuotojai	0	151	185	234	234	0	0	0	0		0.0%

1.6.6. lentelė. Darbuotojų skaičius veikiančiose mažose ir vidutinėse įmonėse Panevėžio r. sav.
Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra, Verslo statistika

Sektorius (EVRK kodas)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pokytis	2014 m. struktūra	2021 m. struktūra	Struktūros pokytis*
Iš viso pagal ekonomines veiklos rūšis	415.5	456.2	491.0	560.8	647.1	682.9	731.6	867.9	109%	100%	100%	0.0%
Miškininkystė ir žuvininkystė (A02_A03)	4.9	4.5	4.7	5.6	5.6	5.8	6.5	7.9	62%	1%	1%	-0.3%
Kasyba ir karjerų eksploatavimas; apdirbamoji gamyba (B_C)	126.5	125.6	109.8	120.1	132.5	139.5	174.6	342.0	170%	30%	39%	9.0%
Elektros, dujų, vandens tiekimas ir atliekų tvarkymas (D_E)	4.9	5.0	4.6	5.5	7.1	7.9	8.4	7.5	55%	1%	1%	-0.3%
Statyba (F)	11.6	16.4	14.7	23.4	32.2	27.7	27.9	44.0	280%	3%	5%	2.3%

Didmeninė ir mažmeninė prekyba (G)	211.5	240.9	287.0	324.6	377.8	394.8	423.9	366.4	73%	51%	42%	-8.7%
Transportas ir saugojimas (H)	44.4	49.4	53.4	58.3	62.7	65.2	59.2	66.1	49%	11%	8%	-3.1%
Apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla (I)	2.4	2.7	2.9	3.9	3.7	3.8	3.8	3.4	38%	1%	0%	-0.2%
Informacija ir ryšiai (J)	0.0	0.4	0.2	0.5	0.6	11.3	1.2	1.5	5426%	0%	0%	0.2%
Nekilnojamojo turto operacijos (L)	1.8	1.7	4.1	9.0	8.9	8.8	9.5	3.3	80%	0%	0%	-0.1%
Profesinė, mokslinė ir techninė veikla (M)	3.6	5.1	4.3	4.6	7.5	7.9	8.5	15.1	323%	1%	2%	0.9%
Administracinė ir aptarnavimo veikla (N)	1.8	1.9	1.9	1.4	4.5	5.5	4.0	5.3	199%	0%	1%	0.2%
Švietimas, sveikata, socialinė veikla (P_TO_Q)	0.4	0.6	0.6	0.7	1.1	1.4	1.4	1.7	288%	0%	0%	0.1%
Kita aptarnavimo veikla (R_S)	1.7	2.0	2.8	3.4	2.9	3.3	2.8	3.7	114%	0%	0%	0.0%

1.6.7 lentelė. Įmonių apyvarta (mln. Eur) Panevėžio r. sav.
Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra, Verslo statistika

		Viešbučiai ir panašios laikinos buveinės; poilsiautojų ir kitas trumpalaikis apgyvendinimas; poilsinės transporto priemonės, priekabų aikštelės ir stovyklavietės		
		Lietuvos Respublika	Panevėžio apskritis	Panevėžio r. sav.
Apgyvendinimo įstaigų skaičius vnt.	2022	4580	152	20
	2021	4263	176	15
	2020	3352	118	11
	2019	3754	126	18
	2018	3616	118	14
	2017	2971	100	23
	2016	2686	87	10
	2015	2319	79	18
	2014	2062	62	19

1.6.8. lentelė Apgyvendinimo įstaigų skaičius
Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra, Verslo statistika

	Numerių skaičius apgyvendinimo įstaigose vnt.									
	Viešbučiai ir panašios laikinos buveinės; poilsiautojų ir kitas trumpalaikis apgyvendinimas; poilsinės transporto priemonės, priekabų aikštelės ir stovyklavietės									
	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	
Lietuvos Respublika	41885	48604	41733	40941	35188	31764	30618	29353	28933	44,77%

Panevėžio apskritis	1204	1667	1101	1123	1001	951	858	863	777	54,95%
Panevėžio r. sav.	272	220	127	171	192	204	181	181	172	58,14%

1.6.9 lentelė. Numerių skaičius apgyvendinimo įstaigose
Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra, Verslo statistika

Teritorija	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pokytis
Lietuvos Respublika	153096	162342	166684	177646	185861	192607	200806	n.d.	31%
Panevėžio apskritis	12075	12958	12110	12939	12875	12787	13120	n.d.	9%
Panevėžio r. sav.	1793	2028	1777	2046	2065	2084	2178	n.d.	21%

1.6.10. lentelė. Savarankiškai dirbančių fizinių asmenų (be ūkininkų) ir savininkų skaičius Panevėžio r. sav.
Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra, Darbo užmokesčio ir dirbančiųjų statistika.

		Bruto					
		Šalies ūkis su individualiosiomis įmonėmis			Šalies ūkis be individualiųjų įmonių		
		Lietuvos Respublika	Panevėžio apskritis	Panevėžio r. sav.	Lietuvos Respublika	Panevėžio apskritis	Panevėžio r. sav.
Moterų ir vyrų mėnesinio darbo užmokesčio skirtumas proc.	2021	9,9	8,6	2,6	9,8	8,2	1,1
	2020	11,4	9,2	3,4	11,3	8,6	1,7
	2019	11,3	12,3	6,2	11,1	11,9	4,3
	2018	13,4	13,1	7,6	13,2	12,6	5,8
	2017	15,1	14,5	9,8	14,9	14,1	7,9
	2016	15,6	14	10,8	15,4	13,2	9
	2015	15,5	14,2	8,5	15,2	13,4	6,9
	2014	15	13,4	8,4	14,7	12,5	7
	Pokytis	-34,00%	-35,82%	-69,05%	-33,33%	-34,40%	-84,29%

1.6.11 lentelė. Moterų ir vyrų mėnesinio darbo užmokesčio skirtumas
Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra, Verslo statistika

Teritorija	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Pokytis*
Lietuvos Respublika	122176	123767	124318	124494	116011	114263	86258	87614	87141	-29%
Panevėžio apskritis	12148	12076	12071	12039	11124	10985	7953	7982	7829	-36%
Panevėžio r. sav.	2106	2220	2252	2248	2218	2182	1791	1797	1743	-17%

1.6.12 lentelė. Ūkininkų ūkių skaičius Panevėžio r. sav.
Šaltinis: Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras

Ūkio dydis	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Pokytis*
iki 5 ha	861	905	933	944	1302	1174	824	840	815	-5%
5-20 ha	829	873	883	875	620	625	601	597	576	-31%
20-50 ha	306	334	325	323	181	233	206	205	199	-35%
50-100 ha	67	65	68	63	54	72	92	80	78	16%

>100 ha	40	41	41	41	57	73	64	71	70	75%
---------	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

1.6.13 lentelė. Ūkininkų ūkių skaičius pagal dydį Panevėžio r. sav.

Šaltinis: Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras

Ūkininkų ūkiai	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Pokytis*
Ūkininkų iki 40 m. ūkių skaičius	388	448	439	425	401	370	318	309	315	-19%
Ūkininkų nuo 40 m. iki pensinio amžiaus ūkių skaičius	968	1014	1038	1039	1043	1052	931	932	916	-5%
Ūkininkų ūkių skaičius nuo pensinio amžiaus	750	758	775	784	774	760	542	556	512	-32%

1.6.14 lentelė. Ūkininkų ūkių skaičius Panevėžio r. sav.

Šaltinis: Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras

Ūkiai	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Pokytis*
Visi ūkininkų ūkiai	2106	2220	2252	2248	2218	2182	1791	1797	1743	-17.2%
Augalininkystė	1333	1423	1443	1446	1481	1498	1269	1303	1284	-3.7%
Gyvulininkystė	289	308	325	323	327	329	273	270	259	-10.4%
Mišrus žemės ūkis	433	435	433	426	351	295	204	193	179	-58.7%
Žemės ūkiui būdingų paslaugų veikla	4	4	4	4	5	3	2	2	2	-50.0%
Miškininkystė	21	24	22	24	29	33	27	18	12	-42.9%
Miškininkystei būdingų paslaugų veikla	1	1	1	1	1	2	2	2	2	100.0%
Žuvininkystė	0	0	0	0	0	1	1	1	0	n.d.
Alternatyvi žemės ūkiui veikla	25	25	24	24	24	21	13	8	5	-80.0%

1.6.15. lentelė. Ūkininkų ūkių skaičius pagal specializaciją Panevėžio r. sav.

Šaltinis: Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras

Teritorija	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Pokytis*
Lietuvos Respublika	0	2655	2511	2461	2411	2387	2198	2498	2648	-0.3%
Panevėžio r. sav.	0	50	52	49	48	45	40	45	47	-6.0%
Dalis	n.d	1.9%	2.1%	2.0%	2.0%	1.9%	1.8%	1.8%	1.8%	-0.1%

1.6.16. lentelė. Ekologinių ūkių skaičius Panevėžio r. sav.

Šaltinis: EkoAgros duomenys.

Teritorija	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pokytis*
Mažmeninės prekybos įmonių parduotuvių skaičius**									
Lietuvos Respublika	15509	15958	16461	16326	16379	16819	16492	16308	5%
Panevėžio apskritis	1347	1403	1425	1390	1369	1386	1333	1270	-6%
Panevėžio r. sav.	126	124	129	123	118	113	102	92	-27%

<i>Mažmeninės prekybos įmonių parduotuvių skaičius 1000 gyventojų**</i>									
Lietuvos Respublika	5	6	6	6	6	6	6	6	20%
Panevėžio apskritis	6	6	6	6	6	6	6	6	0%
Panevėžio r. sav.	3	3	4	3	3	3	3	3	0%
<i>Mažmeninės prekybos įmonių parduotuvių prekybos plotas**</i>									
Lietuvos Respublika	3015	3143	3229	3322	3462	3575	3639	3697	23%
Panevėžio apskritis	202	215	220	229	232	240	240	270	34%
Panevėžio r. sav.	8	8	9	9	8	8	7	9	13%
<i>Mažmeninės prekybos įmonių apyvarta (be PVM) vienam gyventojui***</i>									
Lietuvos Respublika	3239	3261	3458	3762	4167	4561	4693	5583	72%
Panevėžio apskritis	2690	2723	2922	3021	3417	3618	3719	4176	55%
Panevėžio r. sav.	752	752	994	1034	1211	1429	1960	1670	122%

1.6.17 lentelė. Mažmeninė prekybos (EVRK G47) įmonių parduotuvių skaičius* Panevėžio r. sav.
Šaltinis: valstybės duomenų agentūra, Verslo statistika.

Rodiklis	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pokytis*
Keleivių vežimas autobusais	78.4	174.1	287.8	289.1	294.6	148.3	3	16.5	-79%
<i>Vietinio (priemiestinio) susisiekimo maršrutas</i>	53.2	162.4	184	254.4	215.7	16.2	1.8	15	-72%
<i>Specialus reisas</i>	6.8	3.9	35.2	15.7	20.2	32.9	0.5	0.9	-87%
<i>Užsakomasis reisas</i>	4.4	7.9	68.6	19	58.7	99.2	0.7	0.6	-86%
Autobusų rida	331	607	967	727	907	324	8	150	-55%
Autobusų maršrutų skaičius	9	17	17	17	11	3	3	3	-67%
<i>Vidutiniškai vienam gyventojui tenka kelionių autobusais</i>									
Lietuvos Respublika	110	103	102	103	103	104	65	58	-47%
Panevėžio apskritis	53	50	63	59	52	55	37	30	-43%
Panevėžio r. sav.	2	5	8	8	8	4	0	0	-100%

1.6.18 lentelė. Keleivių vežimas autobusais Panevėžio r. sav.
Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra, Transportas.

1.8. skyrius

Teritorija	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022*	Pokytis
Lietuvos Respublika	216921	221665	234244	239623	242118	235570	261782	270841	12%
Panevėžio r. sav.	5169	5952	5976	5988	5891	6460	6624	6504	10%
Dalis	2.4%	2.7%	2.6%	2.5%	2.4%	2.7%	2.5%	2.4%	0.0%

1.8.1. lentelė. Ekologinis ūkininkavimas (plotas, ha) Panevėžio r. sav. * Deklaruoti plotai (negalutiniai duomenys).

Šaltinis: EkoAgros duomenys.

9 priedas. Gyventojų apklausos ataskaita

Pridedama atskiru priedu.

10 priedas. Organizacijų apklausos ataskaita

Pridedama atskiru priedu.

Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos priemonės „LEADER programa“ veiklos srities „Parengiamoji parama“ įgyvendinimo taisyklių, taikomų projektams, skirtiems 2023–2027 metų vietos plėtros strategijoms parengti, 4 priedas

(Kaimo vietovių VPS formos II dalis ir jos pildymo instrukcija)

1. Apibendrinta informacija apie VVG teritoriją, VPS turinį ir rezultatus

1.1	VVG pavadinimas	Panevėžio rajono vietos veiklos grupė	
1.2	VVG kodas (4 didžiosios raidės)	PANE	
1.3	VVG teritorijos seniūnijų skaičius	12	
1.4	VVG teritorijos kaimo gyvenamųjų vietovių skaičius	548	
1.5	Parengta Vietos plėtros strategija (VPS) yra teminė	Taip	
1.6	VVG teritorijos poreikių skaičius	4	
1.7	VVG teritorijai aktualių BŽŪP tikslų skaičius	3	
1.8	VPS priemonių skaičius	6	
1.9	Pagrindiniai rezultatai:	Planuojama rodiklio reikšmė	
	Žemės ūkio sektoriaus skaitmeninimas. Ūkių, pagal BŽŪP gaunančių paramą skaitmeninėms ūkininkavimo technologijoms plėtoti, skaičius	0	
1.9.1			
1.9.2	Dalis nuo visų ūkių VVG teritorijoje, proc.	0,00	
1.9.3	Ekonomikos augimas ir darbo vietų kūrimas kaimo vietovėse. BŽŪP projektais remiamas naujų darbo vietų kūrimas	10	
1.9.4	Kaimo ekonomikos plėtojimas. Kaimo verslo įmonių, įskaitant bioekonomikos įmones, kurių naudojamą paramą pagal BŽŪP skiriama parama, skaičius	12	
1.9.5	Europos kaimo tinklų kūrimas. Kaimo gyventojų, kuriems naudojantis BŽŪP parama, sudarytos palankesnės sąlygos naudotis paslaugomis ir infrastruktūra, skaičius	66	
1.9.6	Dalis nuo visų VVG teritorijos gyventojų, proc.	0,19	
1.9.7	Socialinės įtraukties skatinimas. Asmenų, kuriems taikomi remiami socialinės įtraukties projektai, skaičius	16	
1.9.9	Dalis nuo visų VVG teritorijos gyventojų, proc.	0,05	
1.10	Konteksto rodikliai:	Pradinė rodiklio reikšmė	Metai
1.10.1	Ūkių skaičius VVG teritorijoje	1 743	2022
1.10.2	Gyventojų skaičius VVG teritorijoje	35 225	2023

2. VVG teritorijos stiprybės, silpnybės, galimybės ir grėsmės (SSGG) ir jų sąsajos su VVG teritorijos poreikiais

VVG:	PANE
------	------

	1	2	3	4	5	6	7	8
					1 poreikis	2 poreikis	3 poreikis	4 poreikis
		Stiprybės	Teiginį pagrindžiančio situacijos analizės rodiklio Nr.	Susijusių VVG teritorijos poreikių skaičius	Plėtoti įsidarbinimo galimybes gyventojams ir skatinti jų ekonominį užimtumą	Didinti viešųjų ir kitų paslaugų skirtingoms gyventojų grupėms prieinamumą ir kokybę	Stiprinti NVO gyvybingumą, siekiant socialinės ir ekonominės įtraukties didinimo	Skatinti gyventojų bendruomeniškumą, veiklumą ir ugdyti sąmoningumą
2.1								
2.1.1	1 stiprybė	VVG teritorija patogi savo geografine padėtimi, palanki logistiniu požiūriu.	R3, R4	2	Taip	Taip	Ne	Ne
2.1.2	2 stiprybė	Teritorija pasižymi derlingomis žemėmis, kuriose plėtojama augalininkystė.	R92	1	Taip	Ne	Ne	Ne
2.1.3	3 stiprybė	Rajone gausu bendruomeninių organizacijų, kitų NVO, veikiančių įvairiose srityse.	R65, R66, R67, R68, R69,	4	Taip	Taip	Taip	Taip
2.1.4	4 stiprybė	Santykinai mažėjantis skurdo lygis, mažėjantis skurstančių, socialines pašalpas gaunančių asmenų skaičius.	R31, R32, R33, R35	1	Ne	Ne	Taip	Ne
2.1.5	5 stiprybė	Išplėtotas rajono kultūros centrų tinklas, veikia meno kolektyvai, gausus tradicinių amatininkų skaičius.	R87, R88, R89, R90	2	Ne	Taip	Ne	Taip
2.1.6	6 stiprybė	Sėkmingai plėtojamas tiek smulkusis ir vidutinis, tiek socialinis / bendruomeninis verslas.	R45, R46, R59	3	Taip	Ne	Taip	Taip
2.1.7	7 stiprybė	Gausu lankytinų ir turizmo plėtrai patrauklių objektų.	R90	2	Taip	Taip	Ne	Ne
2.1.8	8 stiprybė			0	Ne	Ne	Ne	Ne
2.1.9	9 stiprybė			0	Ne	Ne	Ne	Ne
2.1.10	10 stiprybė			0	Ne	Ne	Ne	Ne
2.2								
		Silpnybės	Teiginį pagrindžiančio situacijos analizės rodiklio Nr.					
2.2.1	1 stiprybė	Neigiami demografiniai procesai, pasireiškiantys visuomenės senėjimu ir sparčiu gyventojų mažėjimu.	R13, R14, R15	3	Taip	Taip	Taip	Ne
2.2.2	2 stiprybė	Žemas gyventojų, ypač jaunimo, visuomeninis ir pilietinis aktyvumas.	R7, R73	2	Ne	Ne	Taip	Taip
2.2.3	3 stiprybė	Nepakankamai plėtojamos ekologiškos, alternatyvios žemės ūkio veiklos.	R58, R93	1	Taip	Ne	Ne	Ne
2.2.4	4 stiprybė	Palapsniui augantis vyresnių žmonių ir jaunimo nedarbo lygis, įsidarbinimo galimybių, kvalifikuotos ir motyvuotos darbo jėgos stoka.	R8, R29	1	Taip	Ne	Ne	Ne
2.2.5	5 stiprybė	Nepakankamai išplėtotos viešosios ir kitos paslaugos gyventojams.	R83	1	Ne	Taip	Ne	Ne
2.2.6	6 stiprybė			0	Ne	Ne	Ne	Ne
2.2.7	7 stiprybė			0	Ne	Ne	Ne	Ne
2.2.8	8 stiprybė			0	Ne	Ne	Ne	Ne
2.2.9	9 stiprybė			0	Ne	Ne	Ne	Ne
2.2.10	10 stiprybė			0	Ne	Ne	Ne	Ne

1	2	3	4	5	6	7	8
				1 poreikis	2 poreikis	3 poreikis	4 poreikis
2.3	Galimybės	Teiginį pagrindžiančio rodiklio Nr. ar kitas informacijos šaltinis					
2.3.1	1 stiprybė Konkurencingo verslo skatinimo politika, paramos galimybės sudarys palankias prielaidas ekonominiam vystymuisi VVG teritorijoje.	7 m. ES fondų investicijų p	1	Taip	Ne	Ne	Ne
2.3.2	2 stiprybė Informacinių technologijų sparti plėtra skatins inovacijas ir leis teigiamai transformuoti veiklos procesus.	7 m. ES fondų investicijų p	3	Ne	Taip	Taip	Taip
2.3.3	3 stiprybė Socialinių inovacijų diegimas sustiprins socialinę ir ekonominę įtrauktį.	7 m. ES fondų investicijų p	2	Ne	Taip	Taip	Ne
2.3.4	4 stiprybė Valdžios formuojama bendruomenių ir NVO plėtra bei naujojo periodo finansavimo galimybės įgalins organizacijas aktyviai veikti.	acionalinis pažangos planas	3	Taip	Ne	Taip	Taip
2.3.5	5 stiprybė		0	Ne	Ne	Ne	Ne
2.3.6	6 stiprybė		0	Ne	Ne	Ne	Ne
2.3.7	7 stiprybė		0	Ne	Ne	Ne	Ne
2.3.8	8 stiprybė		0	Ne	Ne	Ne	Ne
2.3.9	9 stiprybė		0	Ne	Ne	Ne	Ne
2.3.10	10 stiprybė		0	Ne	Ne	Ne	Ne
2.4	Grėsmės	Teiginį pagrindžiančio rodiklio Nr. ar kitas informacijos šaltinis					
2.4.1	1 stiprybė Pragyvenimo išlaidų mažėjimas dėl infliacijos, naujų technologijų, geopolitinių priežasčių lems gyventojų migraciją, nedarbą ir užimtumo mažėjimą.	m. Panevėžio regiono plė	1	Taip	Ne	Ne	Ne
2.4.2	2 stiprybė Senėjanti visuomenė sukels darbo jėgos trūkumą ir didelę socialinę išlaidų našta, kuri mažins ekonomikos augimo galimybes.	m. Panevėžio regiono plė	2	Taip	Taip	Ne	Ne
2.4.3	3 stiprybė Žemės ūkio produkcijos gamintojų konkurencingumo mažėjimas nesugebant prisitaikyti prie besikeičiančių rinkos sąlygų.	kaimo plėtros 2023–2027	1	Taip	Ne	Ne	Ne
2.4.4	4 stiprybė Dėl padidėjusio gyvenimo tempo ir informacijos srauto nepakankamas gyventojų aktyvumas ir susidomėjimas bendruomeniniu gyvenimu.	kaimo plėtros 2023–2027	3	Ne	Taip	Taip	Taip
2.4.5	5 stiprybė		0	Ne	Ne	Ne	Ne
2.4.6	6 stiprybė		0	Ne	Ne	Ne	Ne
2.4.7	7 stiprybė		0	Ne	Ne	Ne	Ne
2.4.8	8 stiprybė		0	Ne	Ne	Ne	Ne
2.4.9	9 stiprybė		0	Ne	Ne	Ne	Ne
2.4.10	10 stiprybė		0	Ne	Ne	Ne	Ne

3. VVG teritorijos poreikiai

VVG:	PANE
-------------	------

	1	2
	Poreikio numeris	Poreikis
3.1	1 poreikis	Plėtoti įsidarbinimo galimybes gyventojams ir skatinti jų ekonominį užimtumą
3.2	2 poreikis	Didinti viešųjų ir kitų paslaugų skirtingoms gyventojų grupėms prieinamumą ir kokybę
3.3	3 poreikis	Stiprinti NVO gyvybingumą, siekiant socialinės ir ekonominės įtraukties didinimo
3.4	4 poreikis	Skatinti gyventojų bendruomeniškumą, veiklumą ir ugdyti sąmoningumą
3.5	5 poreikis	
3.6	6 poreikis	
3.7	7 poreikis	
3.8	8 poreikis	
3.9	9 poreikis	
3.10	10 poreikis	
3.11	11 poreikis	
3.12	12 poreikis	
3.13	13 poreikis	
3.14	14 poreikis	
3.15	15 poreikis	
3.16	16 poreikis	
3.17	17 poreikis	
3.18	18 poreikis	
3.19	19 poreikis	
3.20	20 poreikis	

4. VVG teritorijos poreikių pagrindimas

VVG:	PANE	
	1 poreikis	
4.1	Poreikis	Plėtoti įsidarbinimo galimybes gyventojams ir skatinti jų ekonominį užimtumą
4.2	Poreikio sąsaja su stiprybėmis ir (arba) galimybėmis	Poreikis suformuluotas, atsižvelgiant į 1, 2, 3, 6, 7 stiprybes ir 1, 4 galimybes. Palanki VVG geografinė padėtis, derlingos žemės, gausus veikiančių NVO ir didėjantis smulkaus ir vidutinio verslo įmonių skaičius, įgyvendinami bendruomeniniai ir socialiniai verslai rodo VVG teritorijos potencialą plėtoti įsidarbinimo galimybes ir skatinti ekonominį užimtumą. Konkurencinga verslo skainimo politika ir parama bei naujojo periodo finansavimo galimybės sudarys prielaidas ekonominiam vystymuisi.
4.3	Poreikio sąsaja su silpnybėmis ir (arba) grėsmėmis	Netaikoma.
4.4	Poreikio sąsaja su situacijos analizės rodikliais (poreikio dydžio, problemos masto, intervencijos poreikio kiekybinis pagrindimas)	1. Veikiančių mažų ir vidutinių įmonių skaičius pagal visas pajamų grupes Panevėžio r. išaugo 26,17 proc. (R45). 2. Darbuotojų skaičius veikiančiose mažose ir vidutinėse įmonėse Panevėžio r. sav. 2014–2022 m. augo 7,3 proc. (R46). 3. 2014–2021 m. įmonių apyvarta mln. Eur rajone augo 109 proc. (R47)
4.5	Poreikio sąsaja su aukštesnio lygmens strateginiais dokumentais	Poreikis susijęs su: 1) 2022–2030 m. Panevėžio regiono plėtros planu; 2) Panevėžio rajono savivaldybės 2023–2030 m. strateginiu plėtros planu; 3) 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programa; 4) Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginiu planu; 5) 2021–2030 m. Nacionaliniu pažangos planu. VPS priemonės susijusios su šių strategijų tikslais, tačiau tiesioginių investicijų iš VPS nenumatyta.
4.6	Poreikio sąsaja su VVG teritorijos gyventojų nuomone	Atsižvelgta į gyventojų nurodytas ekonomines problemas: gyventojų motyvacijos dirbti stoka, įsidarbinimo galimybių trūkumas, mažos vietos gyventojų pajamos; taip pat sritys, į kurias turėtų būti investuojama: parama darbo vietų kūrimui (4,22) ir verslo kūrimui ir plėtrai (4,22).
4.7	Poreikį tenkinančių VPS priemonių skaičius	3
4.8	Susijęs nacionalinis poreikis 1	h.1. Skatinti kaimo gyventojų ir kaimo bendruomenių verslo iniciatyvas
4.9	Susijęs nacionalinis poreikis 2	h.2. Didinti kaimo gyventojų užimtumą ir socialinę įtrauktį
4.10	Susijęs nacionalinis poreikis 3	g.3 . Skatinti verslų kūrimąsi kaime, žemės ūkio veiklos įvairinimą
4.11	Ar poreikis siejasi su rezultato rodikliu R.3 (skaitmeninės technologijos; pilnas rodiklio pavadinimas 6 lape)?	Ne
4.12	Ar poreikis siejasi su rezultato rodikliu R.37 (darbo vietos; pilnas rodiklio pavadinimas 6 lape)?	Taip
4.13	Poreikis siejasi su rezultato rodikliu R.39 (kaimo verslai; pilnas rodiklio pavadinimas 6 lape)	Taip
4.14	Poreikis siejasi su rezultato rodikliu R.41 (paslaugos ir infrastruktūra; pilnas rodiklio pavadinimas 6 lape)	Taip
4.15	Poreikis siejasi su rezultato rodikliu R.42 (socialinė įtrauktis; pilnas rodiklio pavadinimas 6 lape)	Ne

		2 poreikis
4.1	Poreikis	Didinti viešųjų ir kitų paslaugų skirtingoms gyventojų grupėms prieinamumą ir kokybę
4.2	Poreikio sąsaja su stiprybėmis ir (arba) galimybėmis	Poreikis suformuotas atsižvelgiant į 1, 3, 5, 7 stiprybes ir 2, 3 galimybes. Palanki VVG geografinė padėtis, gausus veikiančių NVO skaičius, išplėtotas kultūros centrų tinklas, lankytinų ir turizmo plėtrai patrauklių objektų gausa rodo VVG teritorijos potencialą didinti viešųjų ir kitų paslaugų prieinamumą ir kokybę. Sparti IT plėtra, socialinių inovacijų diegimas įgalins organizacijas aktyviai veikti bei teikti reikiamas paslaugas gyventojams.
4.3	Poreikio sąsaja su silpnybėmis ir (arba) grėsmėmis	Netaikoma.
4.4	Poreikio sąsaja su situacijos analizės rodikliais (poreikio dydžio, problemos masto, intervencijos poreikio kiekybinis pagrindimas)	1. Lyginant 2017–2021 m. dirbančių socialinių darbuotojų, jų padėjėjų ir užimtumo specialistų skaičius, galima matyti, kad Panevėžio r. jis sumažėjo 48,2 proc. Socialinių darbuotojų skaičius, tenkantis 100 skurstančiųjų, analizuojamu laikotarpiu sumažėjo 40,5 proc. (R 34). 2. Socialinės paramos veiksmingumo indeksas 2017–2021 m. Panevėžio r. sumažėjo nuo 4,89 iki 4,86 (R38). 3. Bendruomeninių organizacijų ir privataus sektoriaus teikiamų paslaugų tinklas rajone nėra išplėtotas (R83).
4.5	Poreikio sąsaja su aukštesnio lygmens strateginiais dokumentais	Poreikis susijęs su: 1) 2022–2030 m. Panevėžio regiono plėtros planu; 2) Panevėžio rajono savivaldybės 2023–2030 m. strateginiu plėtros planu; 3) 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programa; 4) Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginiu planu; 5) 2021–2030 m. Nacionaliniu pažangos planu. VPS priemonės susijusios su šių strategijų tikslais, tačiau tiesioginių investicijų iš VPS nenumatyta.
4.6	Poreikio sąsaja su VVG teritorijos gyventojų nuomone	Atsižvelgta į nurodytas soc. problemas: neigiami demografiniai procesai, viešosios infrastruktūros stoka, gyventojų užimtumo galimybių trūkumas, bendruomeniškumo stoka, taip pat sritys, į kurias turėtų būti investuojama: viešosios infrastruktūros gerinimas, paslaugų prieinamumo ir kokybės gerinimas.
4.7	Poreikį tenkinančių VPS priemonių skaičius	4
4.8	Susijęs nacionalinis poreikis 1	h.1. Skatinti kaimo gyventojų ir kaimo bendruomenių verslo iniciatyvas
4.9	Susijęs nacionalinis poreikis 2	h.2. Didinti kaimo gyventojų užimtumą ir socialinę įtrauktį
4.10	Susijęs nacionalinis poreikis 3	h.4 . Modernizuoti kaimo vietoves didinant gyvenimo sąlygų jose patrauklumą
4.11	Ar poreikis siejasi su rezultato rodikliu R.3 (skaitmeninės technologijos; pilnas rodiklio pavadinimas 6 lape)?	Ne
4.12	Ar poreikis siejasi su rezultato rodikliu R.37 (darbo vietos; pilnas rodiklio pavadinimas 6 lape)?	Taip
4.13	Poreikis siejasi su rezultato rodikliu R.39 (kaimo verslai; pilnas rodiklio pavadinimas 6 lape)	Taip
4.14	Poreikis siejasi su rezultato rodikliu R.41 (paslaugos ir infrastruktūra; pilnas rodiklio pavadinimas 6 lape)	Taip
4.15	Poreikis siejasi su rezultato rodikliu R.42 (socialinė įtrauktis; pilnas rodiklio pavadinimas 6 lape)	Taip

		3 poreikis
4.1	Poreikis	Stiprinti NVO gyvybingumą, siekiant socialinės ir ekonominės įtraukties didinimo
4.2	Poreikio sąsaja su stiprybėmis ir (arba) galimybėmis	Poreikis suformuluotas atsižvelgiant į 3, 4, 6 stiprybes ir 2, 3, 4 galimybes. Gausus bendruomeninių organizacijų skaičius, veikiančių įvairiose srityse, santykinai mažėjantis skurdo lygis, palaiapsniui plėtojamas bendruomeninis ir socialinis verslas rodo potencialą NVO veiklos plėtrai. IT plėtra, socialinių inovacijų diegimas, valdžios formuojama bendruomenių ir NVO plėtra, naujojo periodo finansavimo galimybės skatins NVO gyvybingumą ir soc. įtrauktį.
4.3	Poreikio sąsaja su silpnybėmis ir (arba) grėsmėmis	Netaikoma.
4.4	Poreikio sąsaja su situacijos analizės rodikliais (poreikio dydžio, problemos masto, intervencijos poreikio kiekybinis pagrindimas)	1. Stabilus veikiančių bendruomenių skaičius savivaldybėje – 58 (R64). 2. 2016–2023 m. buvo įkurti 3 socialiniai verslai (du NVO ir vienas privatus sektorius) ir 6 NVO / bendruomeniniai verslai (R59). 3. 2016–2022 m. NVO pateikė 35 vietas projektams, įgyvendino 20 (4 dar vykdomi) (R 74). 4. 2021 m. Panevėžio r. savivaldybė pateko į 10-uką savivaldybių pagal daugiausiai finansuotų NVO organizacijų / projektų skaičių (146) ir užėmė 9 vietą (R76).
4.5	Poreikio sąsaja su aukštesnio lygmens strateginiais dokumentais	Poreikis susijęs su: 1) 2022–2030 m. Panevėžio regiono plėtros planu; 2) Panevėžio rajono savivaldybės 2023–2030 m. strateginiu plėtros planu; 3) 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programa; 4) Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginiu planu; 5) 2021–2030 m. Nacionaliniu pažangos planu. VPS priemonės susijusios su šių strategijų tikslais, tačiau tiesioginių investicijų iš VPS nenumatyta.
4.6	Poreikio sąsaja su VVG teritorijos gyventojų nuomone	Atsižvelgta į organizacijų nurodytas problemas: lėšų veiklai plėtoti stoka, teisės aktų, reglamentuojančių veiklą, kaita, kvalifikuotų ir motyvuotų darbuotojų stoka, taip pat sritys, į kurias tikslinga investuoti: bendruomeninio ir (ar) socialinio verslo plėtra.
4.7	Poreikį tenkinančių VPS priemonių skaičius	5
4.8	Susijęs nacionalinis poreikis 1	h.2. Didinti kaimo gyventojų užimtumą ir socialinę įtrauktį
4.9	Susijęs nacionalinis poreikis 2	h.1. Skatinti kaimo gyventojų ir kaimo bendruomenių verslo iniciatyvas
4.10	Susijęs nacionalinis poreikis 3	Pasirinkite
4.11	Ar poreikis siejasi su rezultato rodikliu R.3 (skaitmeninės technologijos; pilnas rodiklio pavadinimas 6 lape)?	Ne
4.12	Ar poreikis siejasi su rezultato rodikliu R.37 (darbo vietos; pilnas rodiklio pavadinimas 6 lape)?	Taip
4.13	Poreikis siejasi su rezultato rodikliu R.39 (kaimo verslai; pilnas rodiklio pavadinimas 6 lape)	Taip
4.14	Poreikis siejasi su rezultato rodikliu R.41 (paslaugos ir infrastruktūra; pilnas rodiklio pavadinimas 6 lape)	Taip
4.15	Poreikis siejasi su rezultato rodikliu R.42 (socialinė įtrauktis; pilnas rodiklio pavadinimas 6 lape)	Taip

		4 poreikis
4.1	Poreikis	Skatinti gyventojų bendruomeniškumą, veiklumą ir ugdyti sąmoningumą
4.2	Poreikio sąsaja su stiprybėmis ir (arba) galimybėmis	Netaikoma
4.3	Poreikio sąsaja su silpnybėmis ir (arba) grėsmėmis	Poreikis suformuluotas, atsižvelgiant į 2 silpnybę ir 4 grėsmę. Žemas gyventojų, ypač jaunimo, visuomeninis ir pilietinis aktyvumas, palaiapsniui augantis vyresnių žmonių ir jaunimo nedarbas, įsidarbinimo galimybių, kvalifikuotos ir motyvuotos darbo jėgos stoka rodo problemą – bendruomeniškumą ir veiklumą skatinančių veiklų gyventojams stoką. Dėl padidėjusio gyvenimo tempo kyla grėsmė, kad gyventojai nepakankamai domėsis bendruomeniniu gyvenimu.
4.4	Poreikio sąsaja su situacijos analizės rodikliais (poreikio dydžio, problemos masto, intervencijos poreikio kiekybinis pagrindimas)	1. Daugiau nei pusę (55 proc.) Panevėžio rajono savivaldybės jaunimo galima priskirti žemai politinio-pilietinio aktyvumo kategorijai (R73). 2. Aplinkosauginis sąmoningumas – Lietuvos savivaldybių aplinkosaugos reitinge užimama 29 vieta tarp 60 savivaldybių (R98).
4.5	Poreikio sąsaja su aukštesnio lygmens strateginiais dokumentais	Poreikis susijęs su: 1) 2022–2030 m. Panevėžio regiono plėtros planu; 2) Panevėžio rajono savivaldybės 2023–2030 m. strateginiu plėtros planu; 3) 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programa; 4) Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginiu planu; 5) 2021–2030 m. Nacionaliniu pažangos planu. VPS priemonės susijusios su šių strategijų tikslais, tačiau tiesioginių investicijų iš VPS nenumatyta.
4.6	Poreikio sąsaja su VVG teritorijos gyventojų nuomone	Atsižvelgta į gyventojų nurodytas problemas: bendruomeniškumo stoka, visuomeninis ir pilietinis pasyvumas, taip pat sritys, į kurias turėtų būti investuojama: kultūros, švietimo paslaugų teikimas, sveikatingumo priemonių skatinimas, gyventojų bendruomeniškumą skatinančios veiklos.
4.7	Poreikį tenkinančių VPS priemonių skaičius	2
4.8	Susijęs nacionalinis poreikis 1	h.2. Didinti kaimo gyventojų užimtumą ir socialinę įtrauktį
4.9	Susijęs nacionalinis poreikis 2	k.4. Mažinti skaitmeninę atskirtį žemės ūkyje ir kaimo vietovėse
4.10	Susijęs nacionalinis poreikis 3	Pasirinkite
4.11	Ar poreikis siejasi su rezultato rodikliu R.3 (skaitmeninės technologijos; pilnas rodiklio pavadinimas 6 lape)?	Ne
4.12	Ar poreikis siejasi su rezultato rodikliu R.37 (darbo vietos; pilnas rodiklio pavadinimas 6 lape)?	Ne
4.13	Poreikis siejasi su rezultato rodikliu R.39 (kaimo verslai; pilnas rodiklio pavadinimas 6 lape)	Ne
4.14	Poreikis siejasi su rezultato rodikliu R.41 (paslaugos ir infrastruktūra; pilnas rodiklio pavadinimas 6 lape)	Ne
4.15	Poreikis siejasi su rezultato rodikliu R.42 (socialinė įtrauktis; pilnas rodiklio pavadinimas 6 lape)	Ne

5. VVG teritorijai aktualūs BŽŪP tikslai

VVG:	PANE
------	------

1	2	3	4	5	6
	BŽŪP tikslas	Ar tikslas įgyvendinamas VVG teritorijoje	VPS tikslą įgyvendinančių priemonių skaičius	Priemonių, kurioms tikslas yra pagrindinis, skaičius	Priemonių, kurios tikslą įgyvendina horizontaliai, skaičius
5.1	A	BIVP priemonei taikomi BŽŪP tikslai (privalomi)			
5.1.1	8 konkretus tikslas (h punktas)	SO8. Skatinti užimtumą, augimą, lyčių lygybę, įskaitant moterų dalyvavimą ūkininkavimo veikloje, socialinę įtrauktį ir vietos plėtrą kaimo vietovėse, įskaitant žiedinę bioekonomiką ir tvarią miškininkystę	Taip	6	6
5.1.2	Kompleksinis tikslas	XCO. Modernizuoti sektorių skatinant žemės ūkio ir kaimo vietovių žinias, inovacijas ir skaitmeninimą bei dalijimąsi jomis, taip pat skatinant jų diegimą	Taip	1	0
5.2	B	BŽŪP tikslai, kurie VPS gali būti įgyvendinami horizontaliai (pasirenkami)			
5.2.1	4 konkretus tikslas (d punktas)	SO4. Prisidėti prie klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos, be kita ko, mažinant išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ir didinant anglies dioksido sekvestraciją, taip pat plėtoti tvariąją energetiką	Taip	6	0
5.2.2	5 konkretus tikslas (e punktas)	SO5. Skatinti tvarų vystymąsi ir veiksmingą gamtos išteklių, pavyzdžiui, vandens, dirvožemio ir oro, valdymą, be kita ko, mažinant priklausomybę nuo cheminių medžiagų	Ne	0	0
5.2.3	6 konkretus tikslas (f punktas)	SO6. Prisidėti prie biologinės įvairovės nykimo sustabdymo ir sustabdymo, gerinti ekosistemų funkcijas ir išsaugoti buveines bei kraštovaizdžius	Ne	0	0
5.2.4	9 konkretus tikslas (i punktas)	SO9. Gerinti Sąjungos žemės ūkio atsaką į visuomenės poreikius, susijusius su maistu ir sveikata, mažinti maisto atliekų kiekį, gerinti gyvūnų gerovę ir kovoti su atsparumu antimikrobinėms medžiagoms	Ne	0	0
5.3	C	Kiti BŽŪP tikslai (neprivalomi)			
5.3.1	1 konkretus tikslas (a punktas)	SO1. Remti perspektyvias ūkių pajamas ir žemės ūkio sektoriaus atsparumą visoje Sąjungoje, siekiant didinti ilgalaikį aprūpinimą maistu ir žemės ūkio įvairovę, taip pat užtikrinti žemės ūkio gamybos ekonominį tvarumą Sąjungoje	Ne	0	0
5.3.2	2 konkretus tikslas (b punktas)	SO2. Labiau orientuotis į rinką ir didinti ūkių konkurencingumą tiek trumpuoju, tiek ilguoju laikotarpiu, be kita ko, daugiau dėmesio skiriant moksliniams tyrimams, technologijoms ir skaitmenizacijai	Ne	0	0
5.3.3	3 konkretus tikslas (c punktas)	SO3. Gerinti ūkininko padėtį vertės grandinėje	Ne	0	0
5.3.4	7 konkretus tikslas (g punktas)	SO7. Pritraukti jaunuosius ūkininkus ir kitus naujus ūkininkus, palaikyti jų veiklą ir palengvinti tvarią verslo plėtrą kaimo vietovėse	Ne	0	0

* Pilna 9 konkretaus tikslo formuluoatė yra tokia: Gerinti Sąjungos žemės ūkio atsaką į visuomenės poreikius, susijusius su maistu ir sveikata, įskaitant aukštos kokybės, saugų ir maistingą maistą, pagamintą tvariu būdu, mažinti maisto atliekų kiekį, gerinti gyvūnų gerovę ir kovoti su atsparumu antimikrobinėms medžiagoms.

6. VPS produkto ir rezultato rodikliai (VPS lygiu)

VVG:		PANE	
1	2	3	4
Rodiklio kodas	Rodiklio pavadinimas	Kiekybinis tikslas iki 2029 m.	Rodklio tipas (R - rezultato, P - produkto)
6.1	A ES bendrieji rezultato rodikliai:		
6.2	R.3 Žemės ūkio sektoriaus skaitmeninimas. Ūkių, pagal BŽŪP gaunančių paramą skaitmeninėms ūkininkavimo technologijoms plėtoti, skaičius	0	
6.3	R.37 Ekonomikos augimas ir darbo vietų kūrimas kaimo vietovėse. BŽŪP projektais remiamas naujų darbo vietų kūrimas	10	
6.4	R.39 Kaimo ekonomikos plėtojimas. Kaimo verslo įmonių, įskaitant bioekonomikos įmones, kurių naudojantis pagal BŽŪP skiriama parama, skaičius	12	
6.5	R.41 Europos kaimo tinklų kūrimas. Kaimo gyventojų, kuriems, naudojantis BŽŪP parama, sudarytos palankesnės sąlygos naudotis paslaugomis ir infrastruktūra, skaičius	66	
6.6	R.42 Socialinės įtraukties skatinimas. Asmenų, kuriems taikomi remiami socialinės įtraukties projektai, skaičius	16	
6.7	B ES bendrieji produkto rodikliai:		
6.8	L700 Vietos lygiu įgyvendintų projektų skaičius (apima vietos ir bendradarbiavimo projektus)	24	
6.9	L710 Vietos lygiu įgyvendintų projektų, skirtų vietos lygmens inovacijoms, skaičius	0	
6.10	C Nacionaliniai bendrieji rezultato rodikliai:		
6.11	C.1 <i>Įgyvendinant vietos projektus sukurtų darbo vietų pasiskirstymas pagal lytį:</i>	0	
6.12	N-R.37.1 Sukurtų darbo vietų skaičius moterims	0	
6.13	N-R.37.2 Sukurtų darbo vietų skaičius vyrams	0	
6.14	N-R.37.3 Sukurtų darbo vietų skaičius bet kurios lyties asmenims	0	
6.15	C.2 <i>Įgyvendinant vietos projektus sukurtų darbo vietų pasiskirstymas pagal amžių:</i>	0	
6.16	N-R.37.4 Sukurtų darbo vietų skaičius asmenims iki 40 m. (imtinai)	0	
6.17	N-R.37.5 Sukurtų darbo vietų skaičius asmenims nuo 41 m.	0	
6.18	N-R.37.6 Sukurtų darbo vietų skaičius bet kurio amžiaus asmenims	0	
6.19	D Nacionaliniai bendrieji produkto rodikliai:		
6.20	D.1 <i>Vietos projektų teritorinis pasiskirstymas (seniūnijos):</i>		
6.21	N-P.1 VVG teritorijos seniūnijų, kuriose įgyvendinami vietos projektai, skaičius (PLANUOJAMAS)	8	
6.22	N-P.2 VVG teritorijos seniūnijų skaičius, iš viso	12	
6.23	N-P.3 VVG teritorijos seniūnijų, kuriose įgyvendinami vietos projektai, dalis, proc.	67	
6.24	D.2 <i>Vietos projektų teritorinis pasiskirstymas (gyvenamosios vietovės):</i>		
6.25	N-P.4 VVG teritorijos kaimo gyvenamųjų vietovių, kurių gyventojams sudarytos palankesnės sąlygos naudotis paslaugomis ir infrastruktūra, skaičius (PLANUOJAMAS)	20	
6.26	N-P.5 VVG teritorijos kaimo gyvenamųjų vietovių skaičius, iš viso	548	
6.27	N-P.6 VVG teritorijos kaimo gyvenamųjų vietovių, kurių gyventojams sudarytos palankesnės sąlygos naudotis paslaugomis ir infrastruktūra, dalis, proc.	4	
6.28	E VPS rodikliai (produkto, rezultato):		
6.29	PANE-P.1 NVO stiprinimas ir bendruomeniškumo skatinimas. NVO, įgyvendinusių veiklų projektus, skaičius	5	P
6.30	PANE-P.2 NVO stiprinimas ir bendruomeniškumo skatinimas. Veiklų projektų dalyvių skaičius	400	P
6.31	PANE-P.3	0	P
6.32	PANE-P.4	0	P
6.33	PANE-P.5	0	P
6.34	PANE-P.6	0	P
6.35	PANE-P.7	0	P
6.36	PANE-P.8	0	P
6.37	PANE-P.9	0	P
6.38	PANE-P.10	0	P

7. VPS priemonės

VVG: PANE

1	2	3	4	5	6
VPS priemonės numeris	VPS priemonė	Priemonės rūšis (iš sąrašo)	Planuojama paremti projektų (rodiklis L700)	Planuojama paramos suma priemonei, Eur	Išlaidų dalis, nuo vietos projektų įgyvendinimo išlaidų, proc.
7.1	1 priemonė	Ne žemės ūkio verslo kūrimas ir plėtra	8	560 000,00	38,84
7.2	2 priemonė	Bendruomeninio verslo kūrimas ir plėtra	3	150 000,00	10,40
7.3	3 priemonė	Socialinio verslo kūrimas ir plėtra	2	400 000,00	27,75
7.4	4 priemonė	Kokybiškų viešųjų paslaugų prieinamumo didinimas	2	200 000,00	13,87
7.5	5 priemonė	NVO stiprinimas ir vietos gyventojų bendruomeniškumo skatinimas	8	131 648,80	9,13
7.6	6 priemonė	Teritorinis VVG bendradarbiavimas	1	13 000,00	-
7.7	7 priemonė		0	0,00	#N/A
7.8	8 priemonė		0	0,00	#N/A
7.9	9 priemonė		0	0,00	#N/A
7.10	10 priemonė		0	0,00	#N/A
7.11	11 priemonė		0	0,00	#N/A
7.12	12 priemonė		0	0,00	#N/A
7.13	13 priemonė		0	0,00	#N/A
7.14	14 priemonė		0	0,00	#N/A
7.15	15 priemonė		0	0,00	#N/A
7.16	16 priemonė		0	0,00	#N/A
7.17	17 priemonė		0	0,00	#N/A
7.18	18 priemonė		0	0,00	#N/A
7.19	19 priemonė		0	0,00	#N/A
7.20	20 priemonė		0	0,00	#N/A
7.21	Visos VPS priemonės, iš viso		24	1 454 648,80	-
7.22	VVG bendradarbiavimo projektams skirtos priemonės, iš viso		1	13 000,00	
7.23	Vietos projektams skirtos priemonės, iš viso		23	1 441 648,80	100

7.

	7	8	9
	Priemonės kodas (bendras)	Priemonės kodas (unikalus)	Išlaidų kategorija
7.1	LEADER-20VVG-03	PANE-LEADER-20VVG-03-01	Vietos projektų įgyvendinimo išlaidos
7.2	LEADER-20VVG-07	PANE-LEADER-20VVG-07-02	Vietos projektų įgyvendinimo išlaidos
7.3	LEADER-20VVG-06	PANE-LEADER-20VVG-06-03	Vietos projektų įgyvendinimo išlaidos
7.4	LEADER-20VVG-08	PANE-LEADER-20VVG-08-04	Vietos projektų įgyvendinimo išlaidos
7.5	LEADER-20VVG-09	PANE-LEADER-20VVG-09-05	Vietos projektų įgyvendinimo išlaidos
7.6	LEADER-20VVG-11	PANE-LEADER-20VVG-11-06	VPS administravimo išlaidos
7.7	#N/A	#N/A	#N/A
7.8	#N/A	#N/A	#N/A
7.9	#N/A	#N/A	#N/A
7.10	#N/A	#N/A	#N/A
7.11	#N/A	#N/A	#N/A
7.12	#N/A	#N/A	#N/A
7.13	#N/A	#N/A	#N/A
7.14	#N/A	#N/A	#N/A
7.15	#N/A	#N/A	#N/A
7.16	#N/A	#N/A	#N/A
7.17	#N/A	#N/A	#N/A
7.18	#N/A	#N/A	#N/A
7.19	#N/A	#N/A	#N/A
7.20	#N/A	#N/A	#N/A
7.21			
7.22			
7.23			

8. VPS priemonių sąsajos su BŽŪP tikslais

WVG:	PANE
-------------	------

1	2	3	4	5
VPS priemonės numeris	VPS priemonė	Iš viso įgyvendina BŽŪP tikslų	8 konkretus tikslas (h)	Kompleksinis tikslas (k)
8.1	1 priemonė Ne žemės ūkio verslo kūrimas ir plėtra	2	Taip	Ne
8.2	2 priemonė Bendruomeninio verslo kūrimas ir plėtra	2	Taip	Ne
8.3	3 priemonė Socialinio verslo kūrimas ir plėtra	2	Taip	Ne
8.4	4 priemonė Kokybiškų viešųjų paslaugų prieinamumo didinimas	2	Taip	Ne
8.5	5 priemonė NVO stiprinimas ir vietos gyventojų bendruomeniškumo skatinimas	2	Taip	Ne
8.6	6 priemonė Teritorinis VVG bendradarbiavimas	3	Taip	Taip
8.7	7 priemonė	0	Ne	Ne
8.8	8 priemonė	0	Ne	Ne
8.9	9 priemonė	0	Ne	Ne
8.10	10 priemonė	0	Ne	Ne
8.11	11 priemonė	0	Ne	Ne
8.12	12 priemonė	0	Ne	Ne
8.13	13 priemonė	0	Ne	Ne
8.14	14 priemonė	0	Ne	Ne
8.15	15 priemonė	0	Ne	Ne
8.16	16 priemonė	0	Ne	Ne
8.17	17 priemonė	0	Ne	Ne
8.18	18 priemonė	0	Ne	Ne
8.19	19 priemonė	0	Ne	Ne
8.20	20 priemonė	0	Ne	Ne

9. VPS priemonių sąsajos su VVG teritorijos poreikiais

WVG: PANE

1	2	3	4	5	6	7
VPS priemonės numeris	VPS priemonė	Iš viso tenkina poreikių	1 poreikis	2 poreikis	3 poreikis	4 poreikis
			Plėtoti įsidarbinimo galimybes gyventojams ir skatinti jų ekonominę užimtumą	Didinti viešųjų ir kitų paslaugų skirtingoms gyventojų grupėms prieinamumą ir kokybę	Stiprinti NVO gyvybingumą, siekiant socialinės ir ekonominės įtraukties didinimo	Skatinti gyventojų bendruomeniškumą, veiklumą ir ugdyti sąmoningumą
1 priemonė	Ne žemės ūkio verslo kūrimas ir plėtra	2	Taip	Taip	Ne	Ne
2 priemonė	Bendruomeninio verslo kūrimas ir plėtra	3	Taip	Taip	Taip	Ne
3 priemonė	Socialinio verslo kūrimas ir plėtra	3	Taip	Taip	Taip	Ne
4 priemonė	Kokybiškų viešųjų paslaugų prieinamumo didinimas	2	Ne	Taip	Taip	Ne
5 priemonė	NVO stiprinimas ir vietos gyventojų bendruomeniškumo skatinimas	2	Ne	Ne	Taip	Taip
6 priemonė	Teritorinis VVG bendradarbiavimas	2	Ne	Ne	Taip	Taip
7 priemonė		0	Ne	Ne	Ne	Ne
8 priemonė		0	Ne	Ne	Ne	Ne
9 priemonė		0	Ne	Ne	Ne	Ne
10 priemonė		0	Ne	Ne	Ne	Ne
11 priemonė		0	Ne	Ne	Ne	Ne
12 priemonė		0	Ne	Ne	Ne	Ne
13 priemonė		0	Ne	Ne	Ne	Ne
14 priemonė		0	Ne	Ne	Ne	Ne
15 priemonė		0	Ne	Ne	Ne	Ne
16 priemonė		0	Ne	Ne	Ne	Ne
17 priemonė		0	Ne	Ne	Ne	Ne
18 priemonė		0	Ne	Ne	Ne	Ne
19 priemonė		0	Ne	Ne	Ne	Ne
20 priemonė		0	Ne	Ne	Ne	Ne

9.1
9.2
9.3
9.4
9.5
9.6
9.7
9.8
9.9
9.10
9.11
9.12
9.13
9.14
9.15
9.16
9.17
9.18
9.19
9.20

9. VPS priemonių sąšajos su VVG teritorijos poreikiais

WG:

1	8	9	10	11	12	13	14	15
	5 poreikis	6 poreikis	7 poreikis	8 poreikis	9 poreikis	10 poreikis	11 poreikis	12 poreikis
VPS priemonės numeris	0	0	0	0	0	0	0	0
1 priemonė	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
2 priemonė	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
3 priemonė	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
4 priemonė	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
5 priemonė	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
6 priemonė	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
7 priemonė	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
8 priemonė	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
9 priemonė	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
10 priemonė	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
11 priemonė	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
12 priemonė	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
13 priemonė	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
14 priemonė	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
15 priemonė	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
16 priemonė	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
17 priemonė	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
18 priemonė	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
19 priemonė	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
20 priemonė	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne

- 9.1
- 9.2
- 9.3
- 9.4
- 9.5
- 9.6
- 9.7
- 9.8
- 9.9
- 9.10
- 9.11
- 9.12
- 9.13
- 9.14
- 9.15
- 9.16
- 9.17
- 9.18
- 9.19
- 9.20

9. VPS priemonių sąšajos su VVG teritorijos poreikiais

VVG:

1	16	17	18	19	20	21	22
	13 poreikis	14 poreikis	15 poreikis	16 poreikis	17 poreikis	18 poreikis	19 poreikis
VPS priemonės numeris	0	0	0	0	0	0	0
1 priemonė	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
2 priemonė	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
3 priemonė	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
4 priemonė	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
5 priemonė	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
6 priemonė	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
7 priemonė	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
8 priemonė	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
9 priemonė	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
10 priemonė	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
11 priemonė	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
12 priemonė	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
13 priemonė	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
14 priemonė	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
15 priemonė	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
16 priemonė	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
17 priemonė	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
18 priemonė	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
19 priemonė	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
20 priemonė	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne

9.1
9.2
9.3
9.4
9.5
9.6
9.7
9.8
9.9
9.10
9.11
9.12
9.13
9.14
9.15
9.16
9.17
9.18
9.19
9.20

10. VPS priemonių aprašymas

VVG:	PANE	
	1 priemonė	
10.1	Priemonės pavadinimas	Ne žemės ūkio verslo kūrimas ir plėtra
10.2	Priemonės rūšis	Ne žemės ūkio verslo kūrimas ir plėtra
10.3	VVG teritorijos poreikių, kuriuos tenkina priemonė, skaičius	2
10.4	BŽŪP tikslų, kuriuos įgyvendina priemonė, skaičius	2
10.5	Pagrindinis BŽŪP tikslas, kurį įgyvendina VPS priemonė	SO8. Skatinti užimtumą, augimą, lyčių lygybę, įskaitant moterų dalyvavimą ūkininkavimo veikloje, socialinę įtrauktį ir vietos plėtrą kaimo vietovėse, įskaitant žiedinę bioekonomiką ir tvarią miškininkystę
10.6	Ar priemonė prisideda prie 4 konkretaus BŽŪP tikslo? (tikslas nurodytas 5 lape)	Taip
10.7	Ar priemonė prisideda prie 5 konkretaus BŽŪP tikslo? (tikslas nurodytas 5 lape)	Ne
10.8	Ar priemonė prisideda prie 6 konkretaus BŽŪP tikslo? (tikslas nurodytas 5 lape)	Ne
10.9	Ar priemonė prisideda prie 9 konkretaus BŽŪP tikslo? (tikslas nurodytas 5 lape)	Ne
10.10	A dalis. Priemonės intervencijos logika:	
10.11	Priemonės tikslas, ryšys su pagrindiniu BŽŪP tikslu ir VVG teritorijos poreikiais (problemomis ir (arba) potencialu), ryšys su VPS tema (jei taikoma)	Tikslas – didinti VVG gyventojų užimtumą, kuriant naujus ir plėtojant esamus verslus, ypač dėmesį skiriant trūkstamų paslaugų gyventojams teikimui. Šia priemone siekiama išnaudoti esamą smulkiojo ir vidutinio verslo augimo potencialą rajone, didinti kaimo verslų konkurencingumą ir ekonominį gyvybingumą, kurti darbo vietas vietos gyventojams. Priemonė tiesiogiai prisideda prie pagrindinio BŽŪP tikslo, skatindama gyventojų užimtumą, vietos ekonomikos augimą. Priemonė tiesiogiai siejasi su numatyta VPS tema (Tvarus vietos ekonomikos augimas) ir nustatytais poreikiais, kadangi bus skatinamas tvarus ekonomikos augimas kaimo vietovėse, kuriamos naujos darbo vietos, skatinamas gyventojų užimtumas. Priemone siekiama spręsti vietos gyventojų įsidarbinimo galimybių stoką, taip pat didinti paslaugų prieinamumą ir jų įvairovę kaimo vietovėse.
10.12	Pokytis, kurio siekiama VPS priemone	Išaugęs paslaugų kaimo gyventojams prieinamumas ir įvairovė.
10.13	Kaip priemonė prisidės prie horizontalaus tikslo d įgyvendinimo? (pildoma, jei taikoma)	Atrankos metu skiriami papildomi balai projektams, kurie numatys klimato kaitos švelninimo priemones.
10.14	Kaip priemonė prisidės prie horizontalaus tikslo e įgyvendinimo? (pildoma, jei taikoma)	Netaikoma
10.15	Kaip priemonė prisidės prie horizontalaus tikslo f įgyvendinimo? (pildoma, jei taikoma)	Netaikoma
10.16	Kaip priemonė prisidės prie horizontalaus tikslo i įgyvendinimo? (pildoma, jei taikoma)	Netaikoma
10.17	B dalis. Pareiškėjų ir projektų tinkamumo sąlygos, projektų atrankos principai:	
10.18	Pagal priemonę remiamos veiklos	Remiamos ekonominės veiklos rūšys, nepatenkančios į EVRK A sekcijos „Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė“ 1 ir 3 skyrius (išskyrus veiklą, susijusią su paslaugų žemės ūkiui teikimu). Turi būti kuriamos darbo vietos.
10.19	Tinkami pareiškėjai ir partneriai (jei taikomas reikalavimas projektus įgyvendinti su partneriais)	Fiziniai ir juridiniai asmenys, atitinkantys labai mažai arba mažai įmonei keliamus reikalavimus.
10.20	Priemonės tikslinė grupė (pildoma, jei nesutampa su tinkamais pareiškėjais ir (arba) partneriais)	Netaikoma
10.21	Tinkamumo sąlygos pareiškėjams ir projektams	Tinkamumo sąlygos numatytos Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginiame plane ir Vietos projektų administravimo taisyklėse.
10.22	Projektų atrankos principai	Atrenkant vietos projektus, pirmumas bus teikiamas (alternatyviai pasirenkant atrankos principus) jaunų žmonių įgyvendinamiems vietos projektams; teikiantiems paslaugas gyventojams; naudojantiems klimato kaitos švelninimo priemones.

10.23	Planuojamų kvietimų teikti paraiškas skaičius	3
10.24	C dalis. Paramos dydžiai:	
10.25	Didžiausia paramos suma vietos projektui, Eur	Pradžiai: 50 000 Eur, plėtrai: 90 000 Eur
10.26	Paramos lyginamoji dalis, proc.	Iki 65 proc.
10.27	Planuojama paramos suma priemonei, Eur	560 000,00
10.28	Planuojama paremti projektų (rodiklis L700)	8
10.29	Paaškinimas, kaip nustatyta rodiklio L700 reikšmė	Pagal priemonę planuojamų paremti projektų skaičius apskaičiuotas pagal maksimalią planuojamą paramos sumą vienam projektui.
10.30	D dalis. Priemonės indėlis į ES ir nacionalinių horizontaliųjų principų įgyvendinimą:	
10.31	Subregioninės vietovės principas:	
10.32	Ar siekiama, kad pagal priemonę finansuojami projektai apimtų visas VVG teritorijos seniūnijas?	Ne
10.33	Pasirinkimo pagrindimas	Numatomų finansuoti vietos projektų skaičius yra mažesnis (8) nei VVG teritorijoje yra seniūnijų (12).
10.34	Partnerystės principas:	
10.35	Ar siekiama, kad pagal priemonę finansuojami projektai būtų vykdomi su partneriais?	Ne
10.36	Pasirinkimo pagrindimas	Netaikoma
10.37	Inovacijų principas:	
10.38	Ar siekiama, kad pagal priemonę finansuojami projektai būtų skirti inovacijoms vietos lygiu diegti?	Ne
10.39	Pasirinkimo pagrindimas	Netaikoma
10.40	Planuojama paremti projektų, skirtų inovacijoms vietos lygiu diegti (rodiklis L710)	0
10.41	Lyčių lygybė ir nediskriminavimas:	
10.42	Ar pagal priemonę finansuojami projektai, skirti lyčių lygybei ir nediskriminavimui?	Ne
10.43	Pasirinkimo pagrindimas (jei taip, kaip bus užtikrinta)	Netaikoma
10.44	Jaunimas:	
10.45	Ar pagal priemonę finansuojami projektai, skirti jaunimui?	Taip
10.46	Pasirinkimo pagrindimas (jei taip, kaip bus užtikrinta)	Atrenkant vietos projektus pirmumas bus taikomas vietos projektams, kuriuos pateiks jauni asmenys iki 40 m. amžiaus.
10.47	E dalis. Priemonės rezultato rodikliai:	
10.48	SP rezultato rodiklių taikymas priemonei:	
10.49	R.3	Ne
10.50	R.37	Taip
10.51	R.39	Taip
10.52	R.41	Taip
10.53	R.42	Ne
10.54	VPS rodiklių taikymas priemonei:	
10.55	PANE-P.1	Ne
10.56	PANE-P.2	Ne
10.57	PANE-P.3	Ne
10.58	PANE-P.4	Ne
10.59	PANE-P.5	Ne
10.60	PANE-P.6	Ne
10.61	PANE-P.7	Ne
10.62	PANE-P.8	Ne
10.63	PANE-P.9	Ne
10.64	PANE-P.10	Ne
10.65	F dalis. Pagal priemonę remiamų projektų pobūdis:	
10.66	Remiami pelno projektai	Taip
10.67	Remiami projektai, susiję su žinių perdavimu, įskaitant konsultacijas, mokymą ir keitimąsi žiniomis apie tvarią, ekonominę, socialinę, aplinką ir klimatą tausojančią veiklą (aktuali rodikliui L801)	Ne
10.68	Remiami projektai, susiję su gamintojų organizacijomis, vietinėmis rinkomis, trumpomis tiekimo grandinėmis ir kokybės schemomis, įskaitant paramą investicijoms, rinkodaros veiklą ir kt. (aktuali rodikliui L802)	Ne
10.69	Remiami projektai, susiję su atsinaujinančios energijos gamybos pajėgumais, įskaitant biologinę (aktuali rodikliui L803)	Ne

10.70	Remiami projektai, prisidedantys prie aplinkos tvarumo, klimato kaitos švelninimo bei prisitaikymo prie jos tikslų įgyvendinimo kaimo vietovėse (aktualu rodikliui L804)	Taip
10.71	Remiami projektai, kurie kuria darbo vietas (aktualu rodikliui L805)	Taip
10.72	Remiami kaimo verslų, įskaitant bioekonomiką, projektai (aktualu rodikliui L 806)	Taip
10.73	Remiami projektai, susiję su sumanių kaimų strategijomis (aktualu rodikliui L807)	Ne
10.74	Remiami projektai, gerinantys paslaugų prieinamumą ir infrastruktūrą (aktualu rodikliui L808)	Taip
10.75	Remiami socialinės įtraukties projektai (aktualu rodikliui L809)	Ne
2 priemonė		
10.1	Priemonės pavadinimas	Bendruomeninio verslo kūrimas ir plėtra
10.2	Priemonės rūšis	Bendruomeninis verslas
10.3	VVG teritorijos poreikių, kuriuos tenkina priemonė, skaičius	3
10.4	BŽŪP tikslų, kuriuos įgyvendina priemonė, skaičius	2
10.5	Pagrindinis BŽŪP tikslas, kurį įgyvendina VPS priemonė	SO8. Skatinti užimtumą, augimą, lyčių lygybę, įskaitant moterų dalyvavimą ūkininkavimo veikloje, socialinę įtrauktį ir vietos plėtrą kaimo vietovėse, įskaitant žiedinę bioekonomiką ir tvarią miškininkystę
10.6	Ar priemonė prisideda prie 4 konkretaus BŽŪP tikslo? (tikslas nurodytas 5 lape)	Taip
10.7	Ar priemonė prisideda prie 5 konkretaus BŽŪP tikslo? (tikslas nurodytas 5 lape)	Ne
10.8	Ar priemonė prisideda prie 6 konkretaus BŽŪP tikslo? (tikslas nurodytas 5 lape)	Ne
10.9	Ar priemonė prisideda prie 9 konkretaus BŽŪP tikslo? (tikslas nurodytas 5 lape)	Ne
10.10	A dalis. Priemonės intervencijos logika:	
10.11	Priemonės tikslas, ryšys su pagrindiniu BŽŪP tikslu ir VVG teritorijos poreikiais (problemomis ir (arba) potencialu), ryšys su VPS tema (jei taikoma)	Tikslas – skatinti bendruomeninių organizacijų ekonominį aktyvumą ir verslumą, taip pat didinti įvairių paslaugų kaimo gyventojams prieinamumą. Priemone siekiama mažinti socialinę atskirtį bei didinti socialinę integraciją ir gyventojų užimtumą per bendruomeninių organizacijų ekonominės veiklos vystymą. Priemonė prisideda prie pagrindinio BŽŪP tikslo, skatindama gyventojų užimtumą, socialinę įtrauktį. Priemonė siejasi su VPS tema (Tvarus vietos ekonomikos augimas) ir poreikiais, kadangi bus skatinamas tvarus ekonomikos augimas kaimo vietovėse, kuriame nauji / plėtojami bendruomeniniai verslai, aktyvinamos nepelno siekiančios organizacijos teikti paslaugas gyventojams. Priemone siekiama spręsti problemas: viešųjų (ypač socialinių) ir kitų paslaugų kaimo vietovėse įvairovės nepakankamumas ar ribotas prieinamumas, žemas bendruomeninių ir kitų NVO ekonominis aktyvumas.
10.12	Pokytis, kurio siekiama VPS priemone	Išaugęs kaimo bendruomenių verslumas.
10.13	Kaip priemonė prisidės prie horizontalaus tikslo d įgyvendinimo? (pildoma, jei taikoma)	Atrankos metu skiriami papildomi balai projektams, kurie numatys klimato kaitos švelninimo priemones.
10.14	Kaip priemonė prisidės prie horizontalaus tikslo e įgyvendinimo? (pildoma, jei taikoma)	Netaikoma
10.15	Kaip priemonė prisidės prie horizontalaus tikslo f įgyvendinimo? (pildoma, jei taikoma)	Netaikoma
10.16	Kaip priemonė prisidės prie horizontalaus tikslo i įgyvendinimo? (pildoma, jei taikoma)	Netaikoma

10.17	B dalis. Pareiškėjų ir projektų tinkamumo sąlygos, projektų atrankos principai:	
10.18	Pagal priemonę remiamos veiklos	Remiamos veiklos, skirtos bendruomeninių organizacijų ekonominės veiklos kaimo vietovėse pradžia ir plėtra, atsižvelgiant į vietos poreikius. Ypač skatintina veikla, apimanti įvairių paslaugų gyventojams teikimą kaimo vietovėse.
10.19	Tinkami pareiškėjai ir partneriai (jei taikomas reikalavimas projektus įgyvendinti su partneriais)	Bendruomeninės organizacijos ir jų įsteigti ir valdomi juridiniai asmenys.
10.20	Priemonės tikslinė grupė (pildoma, jei nesutampa su tinkamais pareiškėjais ir (arba) partneriais)	Bendruomeninės organizacijos; VVG teritorijos gyventojai.
10.21	Tinkamumo sąlygos pareiškėjams ir projektams	Tinkamumo sąlygos numatytos Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginiame plane ir Vietos projektų administravimo taisyklėse.
10.22	Projektų atrankos principai	Atrenkant vietos projektus, pirmumas bus teikiamas teikiantiems paslaugas vietos gyventojams; naudojantiems klimato kaitos švelninimo priemones; kuriantiems darbo vietas.
10.23	Planuojamų kvietimų teikti paraiškas skaičius	2
10.24	C dalis. Paramos dydžiai:	
10.25	Didžiausia paramos suma vietos projektui, Eur	50 000 Eur
10.26	Paramos lyginamoji dalis, proc.	Iki 95 proc.
10.27	Planuojama paramos suma priemonei, Eur	150 000,00
10.28	Planuojama paremti projektų (rodiklis L700)	3
10.29	Paiškinimas, kaip nustatyta rodiklio L700 reikšmė	Pagal priemonę planuojamų paremti projektų skaičius apskaičiuotas pagal maksimalią planuojamą paramos sumą vienam projektui.
10.30	D dalis. Priemonės indėlis į ES ir nacionalinių horizontaliųjų principų įgyvendinimą:	
10.31	Subregioninės vietovės principas:	
10.32	Ar siekiama, kad pagal priemonę finansuojami projektai apimtų visas VVG teritorijos seniūnijas?	Ne
10.33	Pasirinkimo pagrindimas	Numatomų finansuoti vietos projektų skaičius yra mažesnis (3) nei VVG teritorijoje yra seniūnijų (12).
10.34	Partnerystės principas:	
10.35	Ar siekiama, kad pagal priemonę finansuojami projektai būtų vykdomi su partneriais?	Taip, pasirinktinai
10.36	Pasirinkimo pagrindimas	Pareiškėjas turės galimybę pasirinkti vietos projektą vykdyti su partneriais.
10.37	Inovacijų principas:	
10.38	Ar siekiama, kad pagal priemonę finansuojami projektai būtų skirti inovacijoms vietos lygiu diegti?	Ne
10.39	Pasirinkimo pagrindimas	Netaikoma
10.40	Planuojama paremti projektų, skirtų inovacijoms vietos lygiu diegti (rodiklis L710)	0
10.41	Lyčių lygybė ir nediskriminavimas:	
10.42	Ar pagal priemonę finansuojami projektai, skirti lyčių lygybei ir nediskriminavimui?	Ne
10.43	Pasirinkimo pagrindimas (jei taip, kaip bus užtikrinta)	Netaikoma
10.44	Jaunimas:	
10.45	Ar pagal priemonę finansuojami projektai, skirti jaunimui?	Ne
10.46	Pasirinkimo pagrindimas (jei taip, kaip bus užtikrinta)	Netaikoma

10.47	E dalis. Priemonės rezultato rodikliai:	
10.48	SP rezultato rodiklių taikymas priemonei:	
10.49	R.3	Ne
10.50	R.37	Ne
10.51	R.39	Taip
10.52	R.41	Ne
10.53	R.42	Ne
10.54	VPS rodiklių taikymas priemonei:	
10.55	PANE-P.1	Ne
10.56	PANE-P.2	Ne
10.57	PANE-P.3	Ne
10.58	PANE-P.4	Ne
10.59	PANE-P.5	Ne
10.60	PANE-P.6	Ne
10.61	PANE-P.7	Ne
10.62	PANE-P.8	Ne
10.63	PANE-P.9	Ne
10.64	PANE-P.10	Ne
10.65	F dalis. Pagal priemonę remiamų projektų pobūdis:	
10.66	Remiami pelno projektai	Taip
10.67	Remiami projektai, susiję su žinių perdavimu, įskaitant konsultacijas, mokymą ir keitimąsi žiniomis apie tvarią, ekonominę, socialinę, aplinką ir klimatą tausojančią veiklą (aktualu rodikliui L801)	Ne
10.68	Remiami projektai, susiję su gamintojų organizacijomis, vietinėmis rinkomis, trumpomis tiekimo grandinėmis ir kokybės schemomis, įskaitant paramą investicijoms, rinkodaros veiklą ir kt. (aktualu rodikliui L802)	Ne
10.69	Remiami projektai, susiję su atsinaujinančios energijos gamybos pajėgumais, įskaitant biologinę (aktualu rodikliui L803)	Ne
10.70	Remiami projektai, prisidedantys prie aplinkos tvarumo, klimato kaitos švelninimo bei prisitaikymo prie jos tikslų įgyvendinimo kaimo vietovėse (aktualu rodikliui L804)	Taip
10.71	Remiami projektai, kurie kuria darbo vietas (aktualu rodikliui L805)	Ne
10.72	Remiami kaimo verslų, įskaitant bioekonomiką, projektai (aktualu rodikliui L 806)	Taip
10.73	Remiami projektai, susiję su sumanių kaimų strategijomis (aktualu rodikliui L807)	Ne
10.74	Remiami projektai, gerinantys paslaugų prieinamumą ir infrastruktūrą (aktualu rodikliui L808)	Taip
10.75	Remiami socialinės įtraukties projektai (aktualu rodikliui L809)	Taip

		3 priemonė
10.1	Priemonės pavadinimas	Socialinio verslo kūrimas ir plėtra
10.2	Priemonės rūšis	Socialinis verslas
10.3	VVG teritorijos poreikių, kuriuos tenkina priemonė, skaičius	3
10.4	BŽŪP tikslų, kuriuos įgyvendina priemonė, skaičius	2
10.5	Pagrindinis BŽŪP tikslas, kurį įgyvendina VPS priemonė	SO8. Skatinti užimtumą, augimą, lyčių lygybę, įskaitant moterų dalyvavimą ūkininkavimo veikloje, socialinę įtrauktį ir vietos plėtrą kaimo vietovėse, įskaitant žiedinę bioekonomiką ir tvarią miškininkystę
10.6	Ar priemonė prisideda prie 4 konkretaus BŽŪP tikslo? (tikslas nurodytas 5 lape)	Taip
10.7	Ar priemonė prisideda prie 5 konkretaus BŽŪP tikslo? (tikslas nurodytas 5 lape)	Ne
10.8	Ar priemonė prisideda prie 6 konkretaus BŽŪP tikslo? (tikslas nurodytas 5 lape)	Ne
10.9	Ar priemonė prisideda prie 9 konkretaus BŽŪP tikslo? (tikslas nurodytas 5 lape)	Ne
10.10	A dalis. Priemonės intervencijos logika:	
10.11	Priemonės tikslas, ryšys su pagrindiniu BŽŪP tikslu ir VVG teritorijos poreikiais (problemomis ir (arba) potencialu), ryšys su VPS tema (jei taikoma)	Tikslas – kurti ir plėtoti socialinį verslą kaimo vietovėse, siekiant didinti įvairių paslaugų gyventojams prieinamumą, taip didinant socialinę įtrauktį ir gyventojų užimtumą. Priemonė prisideda prie pagrindinio BŽŪP tikslo, skatindama gyventojų socialinę įtrauktį ir užimtumą. Priemonė siejasi su VPS tema (Tvarus vietos ekonomikos augimas) ir poreikiais, kadangi bus skatinamas tvarus ekonomikos augimas kaimo vietovėse, kuriamos naujos / plėtojamos įmonės, aktyvinamos nepelno siekiančios įmonės teikti paslaugas gyventojams, taikant socialinio verslo modelį. Priemone siekiama spręsti problemą: viešųjų paslaugų (ypač socialinių) nepakankamumas.
10.12	Pokytis, kurio siekiama VPS priemone	Išaugęs teikiamų paslaugų kaimo gyventojams prieinamumas.
10.13	Kaip priemonė prisidės prie horizontalaus tikslo d įgyvendinimo? (pildoma, jei taikoma)	Atrankos metu skiriami papildomi balai projektams, kurie numatys klimato kaitos švelninimo priemones.
10.14	Kaip priemonė prisidės prie horizontalaus tikslo e įgyvendinimo? (pildoma, jei taikoma)	Netaikoma
10.15	Kaip priemonė prisidės prie horizontalaus tikslo f įgyvendinimo? (pildoma, jei taikoma)	Netaikoma
10.16	Kaip priemonė prisidės prie horizontalaus tikslo i įgyvendinimo? (pildoma, jei taikoma)	Netaikoma

10.17	B dalis. Pareiškėjų ir projektų tinkamumo sąlygos, projektų atrankos principai:	
10.18	Pagal priemonę remiamos veiklos	Remiamos veiklos, skatinančios socialinę įtrauktį, pagal socialinio verslo koncepciją. Turi būti kuriamos darbo vietos.
10.19	Tinkami pareiškėjai ir partneriai (jei taikomas reikalavimas projektus įgyvendinti su partneriais)	Juridinis asmuo, atitinkantis soc. verslo gairėse nustatytus kriterijus.
10.20	Priemonės tikslinė grupė (pildoma, jei nesutampa su tinkamais pareiškėjais ir (arba) partneriais)	VVG teritorijos gyventojai, ypač socialiai pažeidžiamos grupės; socialinio verslo vykdytojai.
10.21	Tinkamumo sąlygos pareiškėjams ir projektams	Tinkamumo sąlygos numatytos Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginiame plane ir Vietos projektų administravimo taisyklėse.
10.22	Projektų atrankos principai	Atrenkant vietos projektus, pirmumas bus teikiamas (alternatyviai pasirenkant atrankos principus) kuriantiems daugiau darbo vietų; teikiantiems socialines ir (ar) sveikatos priežiūros paslaugas gyventojams; naudojančioms klimato kaitos švelninimo priemones.
10.23	Planuojamų kvietimų teikti paraiškas skaičius	2
10.24	C dalis. Paramos dydžiai:	
10.25	Didžiausia paramos suma vietos projektui, Eur	200 000 Eur
10.26	Paramos lyginamoji dalis, proc.	Iki 95 proc.
10.27	Planuojama paramos suma priemonei, Eur	400 000,00
10.28	Planuojama paremti projektų (rodiklis L700)	2
10.29	Paaiškinimas, kaip nustatyta rodiklio L700 reikšmė	Pagal priemonę planuojamų paremti projektų skaičius apskaičiuotas pagal maksimalią planuojamą paramos sumą vienam projektui.
10.30	D dalis. Priemonės indėlis į ES ir nacionalinių horizontalių principų įgyvendinimą:	
10.31	Subregioninės vietovės principas:	
10.32	Ar siekiama, kad pagal priemonę finansuojami projektai apimtų visas VVG teritorijos seniūnijas?	Ne
10.33	Pasirinkimo pagrindimas	Numatomų finansuoti vietos projektų skaičius yra mažesnis (2) nei VVG teritorijoje yra seniūnijų (12).
10.34	Partnerystės principas:	
10.35	Ar siekiama, kad pagal priemonę finansuojami projektai būtų vykdomi su partneriais?	Taip, pasirinktinai
10.36	Pasirinkimo pagrindimas	Pareiškėjas turės galimybę pasirinkti vietos projektą vykdyti su partneriais.

10.37	Inovacijų principas:	
10.38	Ar siekiama, kad pagal priemonę finansuojami projektai būtų skirti inovacijoms vietos lygiu diegti?	Ne
10.39	Pasirinkimo pagrindimas	Netaikoma
10.40	Planuojama paremti projektų, skirtų inovacijoms vietos lygiu diegti (rodiklis L710)	0
10.41	Lyčių lygybė ir nediskriminavimas:	
10.42	Ar pagal priemonę finansuojami projektai, skirti lyčių lygybei ir nediskriminavimui?	Ne
10.43	Pasirinkimo pagrindimas (jei taip, kaip bus užtikrinta)	Netaikoma
10.44	Jaunimas:	
10.45	Ar pagal priemonę finansuojami projektai, skirti jaunimui?	Ne
10.46	Pasirinkimo pagrindimas (jei taip, kaip bus užtikrinta)	Netaikoma
10.47	E dalis. Priemonės rezultato rodikliai:	
10.48	SP rezultato rodiklių taikymas priemonei:	
10.49	R.3	Ne
10.50	R.37	Taip
10.51	R.39	Taip
10.52	R.41	Taip
10.53	R.42	Taip
10.54	VPS rodiklių taikymas priemonei:	
10.55	PANE-P.1	Ne
10.56	PANE-P.2	Ne
10.57	PANE-P.3	Ne
10.58	PANE-P.4	Ne
10.59	PANE-P.5	Ne
10.60	PANE-P.6	Ne
10.61	PANE-P.7	Ne
10.62	PANE-P.8	Ne
10.63	PANE-P.9	Ne
10.64	PANE-P.10	Ne

10.65	F dalis. Pagal priemonę remiamų projektų pobūdis:	
10.66	Remiami pelno projektai	Taip
10.67	Remiami projektai, susiję su žinių perdavimu, įskaitant konsultacijas, mokymą ir keitimąsi žiniomis apie tvarią, ekonominę, socialinę, aplinką ir klimatą tausojančią veiklą (aktualu rodikliui L801)	Ne
10.68	Remiami projektai, susiję su gamintojų organizacijomis, vietinėmis rinkomis, trumpomis tiekimo grandinėmis ir kokybės schemomis, įskaitant paramą investicijoms, rinkodaros veiklą ir kt. (aktualu rodikliui L802)	Ne
10.69	Remiami projektai, susiję su atsinaujinančios energijos gamybos pajėgumais, įskaitant biologinę (aktualu rodikliui L803)	Ne
10.70	Remiami projektai, prisidedantys prie aplinkos tvarumo, klimato kaitos švelninimo bei prisitaikymo prie jos tikslų įgyvendinimo kaimo vietovėse (aktualu rodikliui L804)	Taip
10.71	Remiami projektai, kurie kuria darbo vietas (aktualu rodikliui L805)	Taip
10.72	Remiami kaimo verslų, įskaitant bioekonomiką, projektai (aktualu rodikliui L 806)	Taip
10.73	Remiami projektai, susiję su sumanių kaimų strategijomis (aktualu rodikliui L807)	Ne
10.74	Remiami projektai, gerinantys paslaugų prieinamumą ir infrastruktūrą (aktualu rodikliui L808)	Taip
10.75	Remiami socialinės įtraukties projektai (aktualu rodikliui L809)	Taip

		4 priemonė
10.1	Priemonės pavadinimas	Kokybiškų viešųjų paslaugų prieinamumo didinimas
10.2	Priemonės rūšis	Viešųjų paslaugų prieinamumo didinimas (ne pelno)
10.3	VVG teritorijos poreikių, kuriuos tenkina priemonė, skaičius	2
10.4	BŽŪP tikslų, kuriuos įgyvendina priemonė, skaičius	2
10.5	Pagrindinis BŽŪP tikslas, kurį įgyvendina VPS priemonė	SO8. Skatinti užimtumą, augimą, lyčių lygybę, įskaitant moterų dalyvavimą ūkininkavimo veikloje, socialinę įtrauktį ir vietos plėtrą kaimo vietovėse, įskaitant žiedinę bioekonomiką ir tvarią miškininkystę
10.6	Ar priemonė prisideda prie 4 konkretaus BŽŪP tikslo? (tikslas nurodytas 5 lape)	Taip
10.7	Ar priemonė prisideda prie 5 konkretaus BŽŪP tikslo? (tikslas nurodytas 5 lape)	Ne
10.8	Ar priemonė prisideda prie 6 konkretaus BŽŪP tikslo? (tikslas nurodytas 5 lape)	Ne
10.9	Ar priemonė prisideda prie 9 konkretaus BŽŪP tikslo? (tikslas nurodytas 5 lape)	Ne
10.10	A dalis. Priemonės intervencijos logika:	
10.11	Priemonės tikslas, ryšys su pagrindiniu BŽŪP tikslu ir VVG teritorijos poreikiais (problemomis ir (arba) potencialu), ryšys su VPS tema (jei taikoma)	Tikslas – didinti gyvenimo kokybę kaime gerinančių viešųjų paslaugų prieinamumą gyventojams ir svečiams. Priemonė siekiama teikti kokybiškas viešąsias paslaugas (pvz., neformaliojo švietimo, sveikatingumo, sporto, laisvalaikio ir užimtumo, kultūros ir pan.) ir gerinti viešąją infrastruktūrą, būtiną paslaugoms teikti. Priemonė prisideda prie pagrindinio BŽŪP tikslo, skatindama gyventojų užimtumą, socialinę įtrauktį ir vietos plėtrą. Priemonė siejasi su VPS tema (Tvarus vietos ekonomikos augimas) ir poreikiais, kadangi bus skatinamas tvarus ekonomikos augimas kaimo vietovėse, pagerinta viešoji infrastruktūra, kuria galės naudotis tiek gyventojai, tiek svečiai, pagal poreikį teikiamos viešosios paslaugos. Priemonė siejasi su VVG teritorijos problemomis: nepakankamai išplėtotos viešosios paslaugos gyventojams, ypač socialinės, viešosios infrastruktūros stoka.
10.12	Pokytis, kurio siekiama VPS priemonė	Išaugęs viešųjų paslaugų prieinamumas kaimo gyventojams.
10.13	Kaip priemonė prisidės prie horizontalaus tikslo d įgyvendinimo? (pildoma, jei taikoma)	Atrankos metu skiriami papildomi balai projektams, kurie numatys klimato kaitos švelninimo priemones.
10.14	Kaip priemonė prisidės prie horizontalaus tikslo e įgyvendinimo? (pildoma, jei taikoma)	Netaikoma
10.15	Kaip priemonė prisidės prie horizontalaus tikslo f įgyvendinimo? (pildoma, jei taikoma)	Netaikoma
10.16	Kaip priemonė prisidės prie horizontalaus tikslo i įgyvendinimo? (pildoma, jei taikoma)	Netaikoma
10.17	B dalis. Pareiškėjų ir projektų tinkamumo sąlygos, projektų atrankos principai:	
10.18	Pagal priemonę remiamos veiklos	Remiamas įvairių viešųjų paslaugų teikimas gyventojams ir tam reikalingos viešosios infrastruktūros gerinimas.
10.19	Tinkami pareiškėjai ir partneriai (jei taikomas reikalavimas projektus įgyvendinti su partneriais)	Viešieji juridiniai asmenys (NVO, savivaldybės administracija ir jos įstaigos ar įmonės).
10.20	Priemonės tikslinė grupė (pildoma, jei nesutampa su tinkamais pareiškėjais ir (arba) partneriais)	VVG teritorijos gyventojai.
10.21	Tinkamumo sąlygos pareiškėjams ir projektams	Tinkamumo sąlygos numatytos Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginiame plane ir Vietos projektų administravimo taisyklėse.
10.22	Projektų atrankos principai	Atrenkant vietos projektus, pirmumas bus teikiamas naudojantiems klimato kaitos švelninimo priemones; apimantiems didesnę partnerystės mąstą ir (ar) įvairovę.
10.23	Planuojamų kvietimų teikti paraiškas skaičius	1

10.24	C dalis. Paramos dydžiai:	
10.25	Didžiausia paramos suma vietos projektui, Eur	100 000 Eur
10.26	Paramos lyginamoji dalis, proc.	Iki 95 proc., kai NVO teikia paslaugas; iki 40 proc., kuriamas arba didinamas viešųjų paslaugų ir infrastruktūros prieinamumas vietos bendruomenei.
10.27	Planuojama paramos suma priemonei, Eur	200 000,00
10.28	Planuojama paremti projektų (rodiklis L700)	2
10.29	Paaiškinimas, kaip nustatyta rodiklio L700 reikšmė	Pagal priemonę planuojamų paremti projektų skaičius apskaičiuotas pagal maksimalią planuojamą paramos sumą vienam projektui.
10.30	D dalis. Priemonės indėlis į ES ir nacionalinių horizontaliųjų principų įgyvendinimą:	
10.31	Subregioninės vietovės principas:	
10.32	Ar siekiama, kad pagal priemonę finansuojami projektai apimtų visas VVG teritorijos seniūnijas?	Ne
10.33	Pasirinkimo pagrindimas	Numatomų finansuoti vietos projektų skaičius yra mažesnis (2) nei VVG teritorijoje yra seniūnijų (12).
10.34	Partnerystės principas:	
10.35	Ar siekiama, kad pagal priemonę finansuojami projektai būtų vykdomi su partneriais?	Taip, pasirinktinai
10.36	Pasirinkimo pagrindimas	Pareiškėjas turės galimybę pasirinkti vietos projektą vykdyti su partneriais.
10.37	Inovacijų principas:	
10.38	Ar siekiama, kad pagal priemonę finansuojami projektai būtų skirti inovacijoms vietos lygiu diegti?	Ne
10.39	Pasirinkimo pagrindimas	Netaikoma
10.40	Planuojama paremti projektų, skirtų inovacijoms vietos lygiu diegti (rodiklis L710)	0
10.41	Lyčių lygybė ir nediskriminavimas:	
10.42	Ar pagal priemonę finansuojami projektai, skirti lyčių lygybei ir nediskriminavimui?	Ne
10.43	Pasirinkimo pagrindimas (jei taip, kaip bus užtikrinta)	Netaikoma
10.44	Jaunimas:	
10.45	Ar pagal priemonę finansuojami projektai, skirti jaunimui?	Ne
10.46	Pasirinkimo pagrindimas (jei taip, kaip bus užtikrinta)	Netaikoma
10.47	E dalis. Priemonės rezultato rodikliai:	
10.48	SP rezultato rodiklių taikymas priemonei:	
10.49	R.3	Ne
10.50	R.37	Ne
10.51	R.39	Ne
10.52	R.41	Taip
10.53	R.42	Ne
10.54	VPS rodiklių taikymas priemonei:	
10.55	PANE-P.1	Ne
10.56	PANE-P.2	Ne
10.57	PANE-P.3	Ne
10.58	PANE-P.4	Ne
10.59	PANE-P.5	Ne
10.60	PANE-P.6	Ne
10.61	PANE-P.7	Ne
10.62	PANE-P.8	Ne
10.63	PANE-P.9	Ne
10.64	PANE-P.10	Ne

10.65	F dalis. Pagal priemonę remiamų projektų pobūdis:	
10.66	Remiami pelno projektai	Ne
10.67	Remiami projektai, susiję su žinių perdavimu, įskaitant konsultacijas, mokymą ir keitimąsi žiniomis apie tvarią, ekonominę, socialinę, aplinką ir klimatą tausojančią veiklą (aktualu rodikliui L801)	Ne
10.68	Remiami projektai, susiję su gamintojų organizacijomis, vietinėmis rinkomis, trumpomis tiekimo grandinėmis ir kokybės schemomis, įskaitant paramą investicijoms, rinkodaros veiklą ir kt. (aktualu rodikliui L802)	Ne
10.69	Remiami projektai, susiję su atsinaujinančios energijos gamybos pajėgumais, įskaitant biologinę (aktualu rodikliui L803)	Ne
10.70	Remiami projektai, prisidedantys prie aplinkos tvarumo, klimato kaitos švelninimo bei prisitaikymo prie jos tikslų įgyvendinimo kaimo vietovėse (aktualu rodikliui L804)	Taip
10.71	Remiami projektai, kurie kuria darbo vietas (aktualu rodikliui L805)	Ne
10.72	Remiami kaimo verslų, įskaitant bioekonomiką, projektai (aktualu rodikliui L 806)	Ne
10.73	Remiami projektai, susiję su sumanių kaimų strategijomis (aktualu rodikliui L807)	Ne
10.74	Remiami projektai, gerinantys paslaugų prieinamumą ir infrastruktūrą (aktualu rodikliui L808)	Taip
10.75	Remiami socialinės įtraukties projektai (aktualu rodikliui L809)	Ne
		5 priemonė
10.1	Priemonės pavadinimas	NVO stiprinimas ir vietos gyventojų bendruomeniškumo skatinimas
10.2	Priemonės rūšis	Veiklos projektai
10.3	VVG teritorijos poreikių, kuriuos tenkina priemonė, skaičius	2
10.4	BŽŪP tikslų, kuriuos įgyvendina priemonė, skaičius	2
10.5	Pagrindinis BŽŪP tikslas, kurį įgyvendina VPS priemonė	SO8. Skatinti užimtumą, augimą, lyčių lygybę, įskaitant moterų dalyvavimą ūkininkavimo veikloje, socialinę įtrauktį ir vietos plėtrą kaimo vietovėse, įskaitant žiedinę bioekonomiką ir tvarią miškininkystę
10.6	Ar priemonė prisideda prie 4 konkretaus BŽŪP tikslo? (tikslas nurodytas 5 lape)	Taip
10.7	Ar priemonė prisideda prie 5 konkretaus BŽŪP tikslo? (tikslas nurodytas 5 lape)	Ne
10.8	Ar priemonė prisideda prie 6 konkretaus BŽŪP tikslo? (tikslas nurodytas 5 lape)	Ne
10.9	Ar priemonė prisideda prie 9 konkretaus BŽŪP tikslo? (tikslas nurodytas 5 lape)	Ne

10.10	A dalis. Priemonės intervencijos logika:	
10.11	Priemonės tikslas, ryšys su pagrindiniu BŽŪP tikslu ir VVG teritorijos poreikiais (problemomis ir (arba) potencialu), ryšys su VPS tema (jei taikoma)	Tikslas – stiprinti ir aktyvinti vietos bendruomenines ir nevyriausybinės organizacijas bei ugdyti vietos gyventojų sąmoningumą, stiprinti jų bendruomeniškumą ir veiklumą. Priemone siekiama aktyvinti NVO, stiprinti jų gebėjimus, skatinti bendradarbiavimą tiek su kitomis NVO, tiek kitų sektorių atstovais. Taip pat didinti gyventojų motyvaciją įsiliesti į visuomeninį ir ekonominį gyvenimą, puoselėti krašto vietos kultūros tradicijas. Priemonė prisideda prie pagrindinio BŽŪP tikslo, skatindama gyventojų užimtumą, socialinę įtrauktį ir vietos plėtrą. Priemonė siejasi su VPS tema (Tvarus vietos ekonomikos augimas) ir poreikiais, kadangi bus skatinamas tvarus ekonomikos augimas kaimo vietovėse - bus sustiprintos organizacijos, sustiprintas gyventojų bendruomeniškumas, padidės motyvacija drąsiau įsiliesti į ekonominį gyvenimą. VVG teritorija turi potencialo šiai priemonei įgyvendinti, nes rajone gausu veikiančių bendruomeninių organizacijų, kitų NVO, veikiančių įvairiose srityse.
10.12	Pokytis, kurio siekiama VPS priemone	Sustiprintos NVO ir kaimo bendruomeninės organizacijos; sustiprintas gyventojų bendruomeniškumas ir veiklumas.
10.13	Kaip priemonė prisidės prie horizontalaus tikslo d įgyvendinimo? (pildoma, jei taikoma)	Atrankos metu skiriami papildomi balai projektams, kurie numatys klimato kaitos švelninimo priemones.
10.14	Kaip priemonė prisidės prie horizontalaus tikslo e įgyvendinimo? (pildoma, jei taikoma)	Netaikoma
10.15	Kaip priemonė prisidės prie horizontalaus tikslo f įgyvendinimo? (pildoma, jei taikoma)	Netaikoma
10.16	Kaip priemonė prisidės prie horizontalaus tikslo i įgyvendinimo? (pildoma, jei taikoma)	Netaikoma
10.17	B dalis. Pareiškėjų ir projektų tinkamumo sąlygos, projektų atrankos principai:	
10.18	Pagal priemonę remiamos veiklos	Remiamos BO ir NVO gebėjimus stiprinančios veiklos, taip pat gyventojų bendruomeniškumo, sąmoningumo didinimo veiklos (pvz., kultūros, sporto renginiai, neformalus švietimas aplinkosaugos, sveikatingumo tematika, edukacijos, verslumo stovyklos ir pan.). Projektai turi būti susiję su VPS tema.
10.19	Tinkami pareiškėjai ir partneriai (jei taikomas reikalavimas projektus įgyvendinti su partneriais)	Viešieji juridiniai asmenys (bendruomeninės organizacijos ir kitos NVO).
10.20	Priemonės tikslinė grupė (pildoma, jei nesutampa su tinkamais pareiškėjais ir (arba) partneriais)	VVG teritorijos gyventojai, NVO.
10.21	Tinkamumo sąlygos pareiškėjams ir projektams	Tinkamumo sąlygos numatytos Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginiame plane ir Vietos projektų administravimo taisyklėse.
10.22	Projektų atrankos principai	Atrankant vietos projektus, pirmumas bus teikiamas (alternatyviai pasirenkant atrankos principus) apimantiems didesnį projekto naudos gavėjų skaičių; apimantiems didesnę teritoriją; naudojantiems klimato kaitos švelninimo priemones.
10.23	Planuojamų kvietimų teikti paraiškas skaičius	2

10.24	C dalis. Paramos dydžiai:	
10.25	Didžiausia paramos suma vietos projektui, Eur	16 456 Eur
10.26	Paramos lyginamoji dalis, proc.	Iki 90 proc.
10.27	Planuojama paramos suma priemonei, Eur	131 648,80
10.28	Planuojama paremti projektų (rodiklis L700)	8
10.29	Paaikškinimas, kaip nustatyta rodiklio L700 reikšmė	Pagal priemonę planuojamų paremti projektų skaičius apskaičiuotas pagal maksimalią planuojamą paramos sumą vienam projektui.
10.30	D dalis. Priemonės indėlis į ES ir nacionalinių horizontaliųjų principų įgyvendinimą:	
10.31	Subregioninės vietovės principas:	
10.32	Ar siekiama, kad pagal priemonę finansuojami projektai apimtų visas VVG teritorijos seniūnijas?	Ne
10.33	Pasirinkimo pagrindimas	Numatomų finansuoti vietos projektų skaičius yra mažesnis (8) nei VVG teritorijoje yra seniūnijų (12).
10.34	Partnerystės principas:	
10.35	Ar siekiama, kad pagal priemonę finansuojami projektai būtų vykdomi su partneriais?	Taip, pasirinktinai
10.36	Pasirinkimo pagrindimas	Pareiškėjas turės galimybę pasirinkti vietos projektą vykdyti su partneriais.
10.37	Inovacijų principas:	
10.38	Ar siekiama, kad pagal priemonę finansuojami projektai būtų skirti inovacijoms vietos lygiu diegti?	Ne
10.39	Pasirinkimo pagrindimas	Netaikoma
10.40	Planuojama paremti projektų, skirtų inovacijoms vietos lygiu diegti (rodiklis L710)	0
10.41	Lyčių lygybė ir nediskriminavimas:	
10.42	Ar pagal priemonę finansuojami projektai, skirti lyčių lygybei ir nediskriminavimui?	Ne
10.43	Pasirinkimo pagrindimas (jei taip, kaip bus užtikrinta)	Netaikoma
10.44	Jaunimas:	
10.45	Ar pagal priemonę finansuojami projektai, skirti jaunimui?	Taip
10.46	Pasirinkimo pagrindimas (jei taip, kaip bus užtikrinta)	Skatintinas jaunimo dalyvavimas.
10.47	E dalis. Priemonės rezultato rodikliai:	
10.48	SP rezultato rodiklių taikymas priemonei:	
10.49	R.3	Ne
10.50	R.37	Ne
10.51	R.39	Ne
10.52	R.41	Ne
10.53	R.42	Ne

10.54	VPS rodiklių taikymas priemonei:	
10.55	PANE-P.1	Taip
10.56	PANE-P.2	Taip
10.57	PANE-P.3	Ne
10.58	PANE-P.4	Ne
10.59	PANE-P.5	Ne
10.60	PANE-P.6	Ne
10.61	PANE-P.7	Ne
10.62	PANE-P.8	Ne
10.63	PANE-P.9	Ne
10.64	PANE-P.10	Ne
10.65	F dalis. Pagal priemonę remiamų projektų pobūdis:	
10.66	Remiami pelno projektai	Ne
10.67	Remiami projektai, susiję su žinių perdavimu, įskaitant konsultacijas, mokymą ir keitimąsi žiniomis apie tvarią, ekonominę, socialinę, aplinką ir klimatą tausojančią veiklą (aktualu rodikliui L801)	Ne
10.68	Remiami projektai, susiję su gamintojų organizacijomis, vietinėmis rinkomis, trumpomis tiekimo grandinėmis ir kokybės schemomis, įskaitant paramą investicijoms, rinkodaros veiklą ir kt. (aktualu rodikliui L802)	Ne
10.69	Remiami projektai, susiję su atsinaujinančios energijos gamybos pajėgumais, įskaitant biologinę (aktualu rodikliui L803)	Ne
10.70	Remiami projektai, prisidedantys prie aplinkos tvarumo, klimato kaitos švelninimo bei prisitaikymo prie jos tikslų įgyvendinimo kaimo vietovėse (aktualu rodikliui L804)	Taip
10.71	Remiami projektai, kurie kuria darbo vietas (aktualu rodikliui L805)	Ne
10.72	Remiami kaimo verslų, įskaitant bioekonomiką, projektai (aktualu rodikliui L 806)	Ne
10.73	Remiami projektai, susiję su sumanių kaimų strategijomis (aktualu rodikliui L807)	Ne
10.74	Remiami projektai, gerinantys paslaugų prieinamumą ir infrastruktūrą (aktualu rodikliui L808)	Ne
10.75	Remiami socialinės įtraukties projektai (aktualu rodikliui L809)	Ne

		6 priemonė
10.1	Priemonės pavadinimas	Teritorinis VVG bendradarbiavimas
10.2	Priemonės rūšis	Teritorinis VVG bendradarbiavimas
10.3	VVG teritorijos poreikių, kuriuos tenkina priemonė, skaičius	2
10.4	BŽŪP tikslų, kuriuos įgyvendina priemonė, skaičius	3
10.5	Pagrindinis BŽŪP tikslas, kurį įgyvendina VPS priemonė	SO8. Skatinti užimtumą, augimą, lyčių lygybę, įskaitant moterų dalyvavimą ūkininkavimo veikloje, socialinę įtrauktį ir vietos plėtrą kaimo vietovėse, įskaitant žiedinę bioekonomiką ir tvarią miškininkystę
10.6	Ar priemonė prisideda prie 4 konkretaus BŽŪP tikslo? (tikslas nurodytas 5 lape)	Taip
10.7	Ar priemonė prisideda prie 5 konkretaus BŽŪP tikslo? (tikslas nurodytas 5 lape)	Ne
10.8	Ar priemonė prisideda prie 6 konkretaus BŽŪP tikslo? (tikslas nurodytas 5 lape)	Ne
10.9	Ar priemonė prisideda prie 9 konkretaus BŽŪP tikslo? (tikslas nurodytas 5 lape)	Ne
10.10	A dalis. Priemonės intervencijos logika:	
10.11	Priemonės tikslas, ryšys su pagrindiniu BŽŪP tikslu ir VVG teritorijos poreikiais (problemomis ir (arba) potencialu), ryšys su VPS tema (jei taikoma)	Tikslas – per teritorinį bendradarbiavimą keistis gerąja patirtimi su kitomis VVG pagal VPS temą (Tvarus vietos ekonomikos augimas), siekiant perimti ir diegti žinias, metodus, inovatyvius, tvarius ir išmanių sprendimus. Visa tai prisidės prie kaimiškųjų teritorijų plėtros sėkmingai sprendžiant ekonominius, kultūrinius, socialinius, aplinkosaugos iššūkius, įvardintus situacijos analizėje ir tenkinant vietos gyventojų poreikius. Priemone siekiama semtis naujų idėjų mokantis iš kitų, pasidalijant savo idėjomis ir jas aptariant su kitų VVG atstovais. Priemonė prisideda prie pagrindinio BŽŪP tikslo, skatindama socialinę įtrauktį ir vietos plėtrą.
10.12	Pokytis, kurio siekiama VPS priemone	Padidėjusi gerosios praktikos sklaida VVG teritorijoje ir už jos ribų: perimta partnerių patirtis, pasidalinta turima mūsų patirtimi sprendžiant gyvenamosios aplinkos ekonomines, aplinkosaugines bei sociokultūrines problemas.
10.13	Kaip priemonė prisidės prie horizontalaus tikslo d įgyvendinimo? (pildoma, jei taikoma)	Siekiama perimti gerąją patirtį ir diegti žinias, metodus, tvarius ir išmanių sprendimus, padėsiančius spręsti VVG teritorijoje kylančius aplinkosaugos iššūkius, taikyti klimato kaitos švelninimo priemones.
10.14	Kaip priemonė prisidės prie horizontalaus tikslo e įgyvendinimo? (pildoma, jei taikoma)	Netaikoma
10.15	Kaip priemonė prisidės prie horizontalaus tikslo f įgyvendinimo? (pildoma, jei taikoma)	Netaikoma
10.16	Kaip priemonė prisidės prie horizontalaus tikslo i įgyvendinimo? (pildoma, jei taikoma)	Netaikoma
10.17	B dalis. Pareiškėjų ir projektų tinkamumo sąlygos, projektų atrankos principai:	
10.18	Pagal priemonę remiamos veiklos	Bendradarbiavimo veiklos (pvz., dalijimasis žiniomis, patirties mainai, vizitai, renginiai ir pan.)
10.19	Tinkami pareiškėjai ir partneriai (jei taikomas reikalavimas projektus įgyvendinti su partneriais)	Panevėžio r. vietos veiklos grupė
10.20	Priemonės tikslinė grupė (pildoma, jei nesutampa su tinkamais pareiškėjais ir (arba) partneriais)	Netaikoma
10.21	Tinkamumo sąlygos pareiškėjams ir projektams	Netaikoma
10.22	Projektų atrankos principai	Netaikoma
10.23	Planuojamų kvietimų teikti paraiškas skaičius	0

10.24	C dalis. Paramos dydžiai:	
10.25	Didžiausia paramos suma vietos projektui, Eur	13 000 Eur
10.26	Paramos lyginamoji dalis, proc.	Iki 95 proc.
10.27	Planuojama paramos suma priemonei, Eur	13 000,00
10.28	Planuojama paremti projektų (rodiklis L700)	1
10.29	Paaiškinimas, kaip nustatyta rodiklio L700 reikšmė	Planuojamas projektų skaičius apskaičiuotas pagal didžiausią galimą paramos sumą ir turimą biudžetą.
10.30	D dalis. Priemonės indėlis į ES ir nacionalinių horizontaliųjų principų įgyvendinimą:	
10.31	Subregioninės vietovės principas:	
10.32	Ar siekiama, kad pagal priemonę finansuojami projektai apimtų visas VVG teritorijos seniūnijas?	Ne
10.33	Pasirinkimo pagrindimas	Netaikoma
10.34	Partnerystės principas:	
10.35	Ar siekiama, kad pagal priemonę finansuojami projektai būtų vykdomi su partneriais?	Taip, privalomai
10.36	Pasirinkimo pagrindimas	Projektas įgyvendinamas su partneriu (-iais).
10.37	Inovacijų principas:	
10.38	Ar siekiama, kad pagal priemonę finansuojami projektai būtų skirti inovacijoms vietos lygiu diegti?	Ne
10.39	Pasirinkimo pagrindimas	Netaikoma
10.40	Planuojama paremti projektų, skirtų inovacijoms vietos lygiu diegti (rodiklis L710)	0
10.41	Lyčių lygybė ir nediskriminavimas:	
10.42	Ar pagal priemonę finansuojami projektai, skirti lyčių lygybei ir nediskriminavimui?	Ne
10.43	Pasirinkimo pagrindimas (jei taip, kaip bus užtikrinta)	Netaikoma
10.44	Jaunimas:	
10.45	Ar pagal priemonę finansuojami projektai, skirti jaunimui?	Ne
10.46	Pasirinkimo pagrindimas (jei taip, kaip bus užtikrinta)	Netaikoma

10.47	E dalis. Priemonės rezultato rodikliai:	
10.48	SP rezultato rodiklių taikymas priemonei:	
10.49	R.3	Ne
10.50	R.37	Ne
10.51	R.39	Ne
10.52	R.41	Ne
10.53	R.42	Ne
10.54	VPS rodiklių taikymas priemonei:	
10.55	PANE-P.1	Ne
10.56	PANE-P.2	Ne
10.57	PANE-P.3	Ne
10.58	PANE-P.4	Ne
10.59	PANE-P.5	Ne
10.60	PANE-P.6	Ne
10.61	PANE-P.7	Ne
10.62	PANE-P.8	Ne
10.63	PANE-P.9	Ne
10.64	PANE-P.10	Ne
10.65	F dalis. Pagal priemonę remiamų projektų pobūdis:	
10.66	Remiami pelno projektai	Ne
10.67	Remiami projektai, susiję su žinių perdavimu, įskaitant konsultacijas, mokymą ir keitimąsi žiniomis apie tvarią, ekonominę, socialinę, aplinką ir klimatą tausojančią veiklą (aktualu rodikliui L801)	Taip
10.68	Remiami projektai, susiję su gamintojų organizacijomis, vietinėmis rinkomis, trumpomis tiekimo grandinėmis ir kokybės schemomis, įskaitant paramą investicijoms, rinkodaros veiklą ir kt. (aktualu rodikliui L802)	Ne
10.69	Remiami projektai, susiję su atsinaujinančios energijos gamybos pajėgumais, įskaitant biologinę (aktualu rodikliui L803)	Ne
10.70	Remiami projektai, prisidedantys prie aplinkos tvarumo, klimato kaitos švelninimo bei prisitaikymo prie jos tikslų įgyvendinimo kaimo vietovėse (aktualu rodikliui L804)	Taip
10.71	Remiami projektai, kurie kuria darbo vietas (aktualu rodikliui L805)	Ne
10.72	Remiami kaimo verslų, įskaitant bioekonomiką, projektai (aktualu rodikliui L 806)	Ne
10.73	Remiami projektai, susiję su sumanių kaimų strategijomis (aktualu rodikliui L807)	Ne
10.74	Remiami projektai, gerinantys paslaugų prieinamumą ir infrastruktūrą (aktualu rodikliui L808)	Ne
10.75	Remiami socialinės įtraukties projektai (aktualu rodikliui L809)	Ne

10. VPS priemonių indėlis į ES ir nacionalinių horizontaliųjų principų įgyvendinimą

	1	2
	VPS priemonių skaičius, iš viso	6
	Subregioninės vietovės principas:	
10.32	VPS priemonių, pagal kurias siekiama, kad finansuojami projektai apimtų visas VVG teritorijos seniūnijas, skaičius	0
	Partnerystės principas:	
10.35	VPS priemonių, pagal kurias finansuojami projektai turi būti PRIVALOMAI vykdomi su partneriais, skaičius	1
10.35	VPS priemonių, pagal kurias finansuojami projektai gali būti PASIRINKTINAI vykdomi su partneriais, skaičius	4
	Inovacijų principas:	
10.38	VPS priemonių, pagal kurias finansuojami projektai turi būti PRIVALOMAI skirti inovacijoms vietos lygiu diegti, skaičius	0
10.38	VPS priemonių, pagal kurias finansuojami projektai gali būti PASIRINKTINAI skirti inovacijoms vietos lygiu diegti, skaičius	0
10.28	Planuojama paremti projektų, iš viso (rodiklis L700)	24
10.40	Planuojama paremti projektų, skirtų inovacijoms vietos lygiu diegti (rodiklis L710)	0
	Projektų, skirtų inovacijoms vietos lygiu diegti, dalis, proc.	0
	Lyčių lygybė ir nediskriminavimas:	
10.42	VPS priemonių, pagal kurias finansuojami projektai, skirti moterų ir vyrų lygių galimybių skatinimui ir nediskriminavimui, skaičius	0
	Jaunimas:	
10.45	VPS priemonių, pagal kurias finansuojami projektai, skirti jaunimui, skaičius	2

11. VPS priemonių rodikliai ir metiniai tikslai

VVG: PANE

1 lentelė								
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Rodiklio kodas	Rodiklis	Iš viso	1 priemonė Ne žemės ūkio verslo kūrimas ir plėtra	2 priemonė Bendruomeninio verslo kūrimas ir plėtra	3 priemonė Socialinio verslo kūrimas ir plėtra	4 priemonė Kokybiškų viešųjų paslaugų prieinamumo didinimas	5 priemonė NVO stiprinimas ir vietos gyventojų bendruomeniškumo skatinimas	6 priemonė Teritorinis VVG bendradarbiavimas
A	ES bendrieji rezultato rodikliai:							
11.4	R.3	Žemės ūkio sektoriaus skaitmeninimas. Ūkių, pagal BŽŪP gaunančių paramą skaitmeninėms ūkininkavimo technologijoms plėtoti, skaičius	0	0	0	0	0	0
11.20	R.37	Ekonomikos augimas ir darbo vietų kūrimas kaimo vietovėse. BŽŪP projektais remiamas naujų darbo vietų kūrimas	10,00	8,00	0,00	2,00	0,00	0,00
11.38	R.39	Kaimo ekonomikos plėtojimas. Kaimo verslo įmonių, įskaitant bioekonomikos įmones, kurių naudojamasi pagal BŽŪP skiriama parama, skaičius	12	8	2	2	0	0
11.54	R.41	Europos kaimo tinklų kūrimas. Kaimo gyventojų, kuriems, naudojantis BŽŪP parama, sudarytos palankesnės sąlygos naudotis paslaugomis ir infrastruktūra, skaičius	66	30	0	16	20	0
11.70	R.42	Socialinės įtraukties skatinimas. Asmenų, kuriems taikomi remiami socialinės įtraukties projektai, skaičius	16	0	0	16	0	0

2 lentelė								
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Rodiklio kodas	Rodiklis	Iš viso	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	2028 m.	2029 m.
11.5	R.3	Žemės ūkio sektoriaus skaitmeninimas. Ūkių, pagal BŽŪP gaunančių paramą skaitmeninėms ūkininkavimo technologijoms plėtoti, skaičius	0	0	0	0	0	0
11.23	R.37	Ekonomikos augimas ir darbo vietų kūrimas kaimo vietovėse. BŽŪP projektais remiamas naujų darbo vietų kūrimas	10,00	0,00	0,00	0,00	2,00	3,00
11.39	R.39	Kaimo ekonomikos plėtojimas. Kaimo verslo įmonių, įskaitant bioekonomikos įmones, kurių naudojamasi pagal BŽŪP skiriama parama, skaičius	12	0	0	0	2	5
11.55	R.41	Europos kaimo tinklų kūrimas. Kaimo gyventojų, kuriems, naudojantis BŽŪP parama, sudarytos palankesnės sąlygos naudotis paslaugomis ir infrastruktūra, skaičius	66	0	0	0	10	28
11.71	R.42	Socialinės įtraukties skatinimas. Asmenų, kuriems taikomi remiami socialinės įtraukties projektai, skaičius	16	0	0	0	0	8

3 lentelė

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Rodiklio kodas	Rodiklis	Iš viso	1 priemonė Ne žemės ūkio verslo kūrimas ir plėtra	2 priemonė Bendruomeninio verslo kūrimas ir plėtra	3 priemonė Socialinio verslo kūrimas ir plėtra	4 priemonė Kokybiškų viešųjų paslaugų prieinamumo didinimas	5 priemonė NVO stiprinimas ir vietos gyventojų bendruomeniškumo skatinimas	6 priemonė Teritorinis VVG bendradarbiavimas
E	VPS rodikliai (produkto, rezultato):							
11.86	PANE-P.1 NVO stiprinimas ir bendruomeniškumo skatinimas. NVO, įgyvendinusių veiklų projektus, skaičius	5	0	0	0	0	5	0
11.102	PANE-P.2 NVO stiprinimas ir bendruomeniškumo skatinimas. Veiklų projektų dalyvių skaičius	400	0	0	0	0	400	0
11.118	PANE-P.3	0	0	0	0	0	0	0
11.134	PANE-P.4	0	0	0	0	0	0	0
11.150	PANE-P.5	0	0	0	0	0	0	0
11.166	PANE-P.6	0	0	0	0	0	0	0
11.182	PANE-P.7	0	0	0	0	0	0	0
11.198	PANE-P.8	0	0	0	0	0	0	0
11.214	PANE-P.9	0	0	0	0	0	0	0
11.230	PANE-P.10	0	0	0	0	0	0	0

4 lentelė

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Rodiklio kodas	Rodiklis	Iš viso	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	2028 m.	2029 m.
11.87	PANE-P.1 NVO stiprinimas ir bendruomeniškumo skatinimas. NVO, įgyvendinusių veiklų projektus, skaičius	5	0	0	0	0	5	0
11.103	PANE-P.2 NVO stiprinimas ir bendruomeniškumo skatinimas. Veiklų projektų dalyvių skaičius	400	0	0	0	0	300	100
11.119	PANE-P.3	0	0	0	0	0	0	0
11.135	PANE-P.4	0	0	0	0	0	0	0
11.151	PANE-P.5	0	0	0	0	0	0	0
11.167	PANE-P.6	0	0	0	0	0	0	0
11.183	PANE-P.7	0	0	0	0	0	0	0
11.199	PANE-P.8	0	0	0	0	0	0	0
11.215	PANE-P.9	0	0	0	0	0	0	0
11.231	PANE-P.10	0	0	0	0	0	0	0

12. VPS priemonių rezultato rodiklių pagrindimas

VVG:	PANE
------	------

	1	2	3	4
	VPS priemonės numeris	VPS priemonė	Kiekybinis tikslas iki 2029 m.	Kiekybinio tikslo pagrindimas
12.1	R.3	Žemės ūkio sektoriaus skaitmeninimas. Ūkių, pagal BŽŪP gaunančių paramą skaitmeninėms ūkininkavimo technologijoms plėtoti, skaičius		
12.2	1 priemonė	Ne žemės ūkio verslo kūrimas ir plėtra	0	
12.3	2 priemonė	Bendruomeninio verslo kūrimas ir plėtra	0	
12.4	3 priemonė	Socialinio verslo kūrimas ir plėtra	0	
12.5	4 priemonė	Kokybiškų viešųjų paslaugų prieinamumo didinimas	0	
12.6	5 priemonė	NVO stiprinimas ir vietos gyventojų bendruomeniškumo skatinimas	0	
12.7	6 priemonė	Teritorinis VVG bendradarbiavimas	0	
12.8	7 priemonė		0	
12.9	8 priemonė		0	
12.10	9 priemonė		0	
12.11	10 priemonė		0	
12.12	11 priemonė		0	
12.13	12 priemonė		0	
12.14	13 priemonė		0	
12.15	14 priemonė		0	
12.16	15 priemonė		0	
12.17	16 priemonė		0	
12.18	17 priemonė		0	
12.19	18 priemonė		0	
12.20	19 priemonė		0	
12.21	20 priemonė		0	

1	2	3	4
VPS priemonės numeris	VPS priemonė	Kiekybinis tikslas iki 2029 m.	Kiekybinio tikslo pagrindimas
12.22	R.37 Ekonomikos augimas ir darbo vietų kūrimas kaimo vietovėse. BŽŪP projektais remiamas naujų darbo vietų kūrimas		
12.23	1 priemonė Ne žemės ūkio verslo kūrimas ir plėtra	8	Pagal priemonę planuojama paremti 8 verslo projektus, kuriais turi būti kuriamos darbo vietos.
12.24	2 priemonė Bendruomeninio verslo kūrimas ir plėtra	0	
12.25	3 priemonė Socialinio verslo kūrimas ir plėtra	2	Pagal priemonę planuojama paremti 2 verslo projektus, kuriais turi būti kuriamos darbo vietos.
12.26	4 priemonė Kokybiškų viešųjų paslaugų prieinamumo didinimas	0	
12.27	5 priemonė NVO stiprinimas ir vietos gyventojų bendruomeniškumo skatinimas	0	
12.28	6 priemonė Teritorinis VVG bendradarbiavimas	0	
12.29	7 priemonė	0	
12.30	8 priemonė	0	
12.31	9 priemonė	0	
12.32	10 priemonė	0	
12.33	11 priemonė	0	
12.34	12 priemonė	0	
12.35	13 priemonė	0	
12.36	14 priemonė	0	
12.37	15 priemonė	0	
12.38	16 priemonė	0	
12.39	17 priemonė	0	
12.40	18 priemonė	0	
12.41	19 priemonė	0	
12.42	20 priemonė	0	

1	2	3	4
VPS priemonės numeris	VPS priemonė	Kiekybinis tikslas iki 2029 m.	Kiekybinio tikslo pagrindimas
12.43	R.39 Kaimo ekonomikos plėtojimas. Kaimo verslo įmonių, įskaitant bioekonomikos įmones, kurių naudojantis pagal BŽŪP skiriama parama, skaičius		
12.44	1 priemonė Ne žemės ūkio verslo kūrimas ir plėtra		8 Pagal priemonę planuojama paremti 8 verslo projektus. Skaičiuojami unikalūs juridiniai ir/arba fiziniai asmenys.
12.45	2 priemonė Bendruomeninio verslo kūrimas ir plėtra		2 Pagal priemonę planuojama paremti 3 bendruomeninio verslo projektus. Skaičiuojama, kad suplanuotus 3 verslo projektus įgyvendins ne mažiau kaip 2 unikalūs juridiniai asmenys. Suplanuoti 2 kvietimai, todėl įvertinta tikimybė, kad tas pats paramos gavėjas paramos gali kreiptis antrą kartą.
12.46	3 priemonė Socialinio verslo kūrimas ir plėtra		2 Pagal priemonę planuojama paremti 2 socialinio verslo projektus. Skaičiuojami unikalūs juridiniai asmenys.
12.47	4 priemonė Kokybiškų viešųjų paslaugų prieinamumo didinimas	0	
12.48	5 priemonė NVO stiprinimas ir vietos gyventojų bendruomeniškumo skatinimas	0	
12.49	6 priemonė Teritorinis VVG bendradarbiavimas	0	
12.50	7 priemonė	0	0
12.51	8 priemonė	0	0
12.52	9 priemonė	0	0
12.53	10 priemonė	0	0
12.54	11 priemonė	0	0
12.55	12 priemonė	0	0
12.56	13 priemonė	0	0
12.57	14 priemonė	0	0
12.58	15 priemonė	0	0
12.59	16 priemonė	0	0
12.60	17 priemonė	0	0
12.61	18 priemonė	0	0
12.62	19 priemonė	0	0
12.63	20 priemonė	0	0

1	2	3	4
VPS priemonės numeris	VPS priemonė	Kiekybinis tikslas iki 2029 m.	Kiekybinio tikslo pagrindimas
12.64	R.41		
	Europos kaimo tinklų kūrimas. Kaimo gyventojų, kuriems, naudojantis BŽŪP parama, sudarytos palankesnės sąlygos naudotis paslaugomis ir infrastruktūra, skaičius		
12.65	1 priemonė	30	Pagal priemonę planuojama paremti 8 verslo projektus. Skaičiuojama, kad potencialiai projektai sudarys palankesnes sąlygas naudotis paslaugomis gyventojams – 30 asm.
12.66	2 priemonė	0	
12.67	3 priemonė	16	Pagal priemonę planuojama paremti 2 socialinio verslo projektus. Skaičiuojama, kad potencialiai projektai sudarys palankesnes sąlygas naudotis paslaugomis gyventojams – 16 asm. Planuojant remtasi patirtimi ir prielaidomis, kad projektai gali būti susiję su statybos darbais ir soc. paslaugų teikimu.
12.68	4 priemonė	20	Pagal priemonę planuojama paremti 2 vietos projektus. Skaičiuojama, kad potencialiai projektai sudarys palankesnes sąlygas naudotis paslaugomis gyventojams – ne mažiau kaip 20 asm.
12.69	5 priemonė	0	
12.70	6 priemonė	0	
12.71	7 priemonė	0	
12.72	8 priemonė	0	
12.73	9 priemonė	0	
12.74	10 priemonė	0	
12.75	11 priemonė	0	
12.76	12 priemonė	0	
12.77	13 priemonė	0	
12.78	14 priemonė	0	
12.79	15 priemonė	0	
12.80	16 priemonė	0	
12.81	17 priemonė	0	
12.82	18 priemonė	0	
12.83	19 priemonė	0	
12.84	20 priemonė	0	

1	2	3	4
VPS priemonės numeris	VPS priemonė	Kiekybinis tikslas iki 2029 m.	Kiekybinio tikslo pagrindimas
12.85	R.42 Socialinės įtraukties skatinimas. Asmenų, kuriems taikomi remiami socialinės įtraukties projektai, skaičius		
12.86	1 priemonė Ne žemės ūkio verslo kūrimas ir plėtra	0	
12.87	2 priemonė Bendruomeninio verslo kūrimas ir plėtra	0	
12.88	3 priemonė Socialinio verslo kūrimas ir plėtra	16	Pagal priemonę planuojama paremti 2 socialinio verslo projektus. Skaičiuojama, kad potencialiai projektuose dalyvaus mažiau galimybių turintys arba socialinę atskirtį patiriantys asmenys – 16 asm. Planuojant remtasi patirtimi ir prielaidomis, kad soc. paslaugas gaus mažiau galimybių turintys asm.
12.89	4 priemonė Kokybiškų viešųjų paslaugų prieinamumo didinimas	0	
12.90	5 priemonė NVO stiprinimas ir vietos gyventojų bendruomeniškumo skatinimas	0	
12.91	6 priemonė Teritorinis VVG bendradarbiavimas	0	
12.92	7 priemonė	0	0
12.93	8 priemonė	0	0
12.94	9 priemonė	0	0
12.95	10 priemonė	0	0
12.96	11 priemonė	0	0
12.97	12 priemonė	0	0
12.98	13 priemonė	0	0
12.99	14 priemonė	0	0
12.100	15 priemonė	0	0
12.101	16 priemonė	0	0
12.102	17 priemonė	0	0
12.103	18 priemonė	0	0
12.104	19 priemonė	0	0
12.105	20 priemonė	0	0

14. Pokyčiai, kurių siekiama VVG teritorijoje (kiekybine išraiška)

VVG:	PANE
------	------

1	2	3	4	5	6
VPS priemonės numeris	VPS turinio elementas	VPS priemonių pavadinimai, susiję poreikiai	Pokyčio rodiklio pradinė reikšmė	Pokyčio rodiklio pradinės reikšmės metai	Pokyčio rodiklio siekiama reikšmė 2029 m.
14.1	Priemonės pavadinimas	Ne žemės ūkio verslo kūrimas ir plėtra	Išaugęs paslaugų kaimo gyventojams prieinamumas ir įvairovė.		
14.2	Susijusių poreikių skaičius	2			
14.3	Susijęs poreikis 1	1 poreikis. Plėtoti įsidarbinimo galimybes gyventojams ir skatinti jų ekonominį užimtumą			
14.4	Susijęs poreikis 2	2 poreikis. Didinti viešųjų ir kitų paslaugų skirtingoms gyventojų grupėms prieinamumą ir kokybę			
14.5	Susijęs poreikis 3				
14.6	Pokytį pagrindžiantis rodiklis 1	Naujai sukurtų arba pagerintų paslaugų gyvenamojoje teritorijoje skaičius (VVG ataskaitos)			
14.7	Pokytį pagrindžiantis rodiklis 2				
14.8	Pokytį pagrindžiantis rodiklis 3				
14.9	Priemonės pavadinimas	Bendruomeninio verslo kūrimas ir plėtra	Išaugęs kaimo bendruomenių verslumas.		
14.10	Susijusių poreikių skaičius	3			
14.11	Susijęs poreikis 1	1 poreikis. Plėtoti įsidarbinimo galimybes gyventojams ir skatinti jų ekonominį užimtumą			
14.12	Susijęs poreikis 2	2 poreikis. Didinti viešųjų ir kitų paslaugų skirtingoms gyventojų grupėms prieinamumą ir kokybę			
14.13	Susijęs poreikis 3	3 poreikis. Stiprinti NVO gyvybingumą, siekiant socialinės ir ekonominės įtraukties didinimo			
14.14	Pokytį pagrindžiantis rodiklis 1	Kaimo bendruomenių, plėtojančių bendruomeninį verslą, skaičius			
14.15	Pokytį pagrindžiantis rodiklis 2				
14.16	Pokytį pagrindžiantis rodiklis 3				
14.17	Priemonės pavadinimas	Socialinio verslo kūrimas ir plėtra	Išaugęs teikiamų paslaugų kaimo gyventojams prieinamumas.		
14.18	Susijusių poreikių skaičius	3			
14.19	Susijęs poreikis 1	1 poreikis. Plėtoti įsidarbinimo galimybes gyventojams ir skatinti jų ekonominį užimtumą			
14.20	Susijęs poreikis 2	2 poreikis. Didinti viešųjų ir kitų paslaugų skirtingoms gyventojų grupėms prieinamumą ir kokybę			
14.21	Susijęs poreikis 3	3 poreikis. Stiprinti NVO gyvybingumą, siekiant socialinės ir ekonominės įtraukties didinimo			
14.22	Pokytį pagrindžiantis rodiklis 1	Naujai sukurtų ar pagerintų socialinių paslaugų skaičius (VVG informacija)			
14.23	Pokytį pagrindžiantis rodiklis 2				
14.24	Pokytį pagrindžiantis rodiklis 3				

1	2	3	4	5	6
VPS priemonės numeris	VPS turinio elementas	VPS priemonių pavadinimai, susiję poreikiai	Pokyčio rodiklio pradinė reikšmė	Pokyčio rodiklio pradinės reikšmės metai	Pokyčio rodiklio siekiama reikšmė 2029 m.
14.25	Priemonės pavadinimas	Kokybiškų viešųjų paslaugų prieinamumo didinimas	Išaugęs viešųjų paslaugų prieinamumas kaimo gyventojams.		
14.26	Susijusių poreikių skaičius	2			
14.27	Susijęs poreikis 1	2 poreikis. Didinti viešųjų ir kitų paslaugų skirtingoms gyventojų grupėms prieinamumą ir kokybę			
14.28	Susijęs poreikis 2	3 poreikis. Stiprinti NVO gyvybingumą, siekiant socialinės ir ekonominės įtraukties didinimo			
14.29	Susijęs poreikis 3				
14.30	Pokytį pagrindžiantis rodiklis 1	Naujai sukurtų arba pagerintų viešųjų paslaugų gyvenamojoje teritorijoje skaičius (VVG ataskaitos)	0	2023 m.	2
14.31	Pokytį pagrindžiantis rodiklis 2				
14.32	Pokytį pagrindžiantis rodiklis 3				
14.33	Priemonės pavadinimas	NVO stiprinimas ir vietos gyventojų bendruomeniškumo skatinimas	Sustiprintos NVO ir kaimo bendruomeninės organizacijos; sustiprintas gyventojų bendruomeniškumas ir veiklumas.		
14.34	Susijusių poreikių skaičius	2			
14.35	Susijęs poreikis 1	3 poreikis. Stiprinti NVO gyvybingumą, siekiant socialinės ir ekonominės įtraukties didinimo			
14.36	Susijęs poreikis 2	4 poreikis. Skatinti gyventojų bendruomeniškumą, veiklumą ir ugdyti sąmoningumą			
14.37	Susijęs poreikis 3				
14.38	Pokytį pagrindžiantis rodiklis 1	Renginių, skatinančių ekonominę įtrauktį, skaičius	-	2023 m.	6
14.39	Pokytį pagrindžiantis rodiklis 2	Projektų, kuriuose aktyviai dalyvavo / savanoriavo vietos gyventojai, dalis	-	2023 m.	50 proc.
14.40	Pokytį pagrindžiantis rodiklis 3				
14.41	D dalis. Priemonės indėlis į ES ir nacionalinius poreikius	Teritorinis VVG bendradarbiavimas	Padidėjusi gerosios praktikos sklaida VVG teritorijoje ir už jos ribų; perimta partnerių patirtis, pasidalinta turima mūsų patirtimi sprendžiant gyvenamosios aplinkos ekonomines, aplinkosaugines bei sociokultūrines problemas.		
14.42	Susijusių poreikių skaičius	2			
14.43	Susijęs poreikis 1	3 poreikis. Stiprinti NVO gyvybingumą, siekiant socialinės ir ekonominės įtraukties didinimo			
14.44	Susijęs poreikis 2	4 poreikis. Skatinti gyventojų bendruomeniškumą, veiklumą ir ugdyti sąmoningumą			
14.45	Susijęs poreikis 3				
14.46	Pokytį pagrindžiantis rodiklis 1	VVG teritorijos fiziniai ir/arba juridiniai asmenys, dalyvaujantys gerosios praktikos sklaidoje	-	2023 m.	10
14.47	Pokytį pagrindžiantis rodiklis 2				
14.48	Pokytį pagrindžiantis rodiklis 3				

15. Preliminarus VPS įgyvendinimo planas

VVG:	PANE
------	------

VPS priemonės numeris	VPS priemonė	2024 m.				2025 m.			
		I ketv.	II ketv.	III ketv.	IV ketv.	I ketv.	II ketv.	III ketv.	IV ketv.
1 priemonė	Ne žemės ūkio verslo kūrimas ir plėtra	0,00	0,00	200 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	200 000,00
2 priemonė	Bendruomeninio verslo kūrimas ir plėtra	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100 000,00	0,00	0,00
3 priemonė	Socialinio verslo kūrimas ir plėtra	0,00	0,00	200 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4 priemonė	Kokybiškų viešųjų paslaugų prieinamumo didinimas	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	200 000,00	0,00	0,00
5 priemonė	NVO stiprinimas ir vietos gyventojų bendruomeniškumo skatinimas	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	82 280,00
6 priemonė	Teritorinis VVG bendradarbiavimas	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Iš viso	0,00	0,00	400 000,00	0,00	0,00	300 000,00	0,00	282 280,00

Pastaba:

Faktinis kvietimų skaičius konkrečiais metais gali nesutapti su lentelėje nurodytu. Konkrečių metų kvietimai suplanuojami rengiant metinį kvietimų grafiką, kuris skelbiamas VVG svetainėje.

VPS priemonės numeris	VPS priemonė	2026 m.				2027 m.			
		I ketv.	II ketv.	III ketv.	IV ketv.	I ketv.	II ketv.	III ketv.	IV ketv.
1 priemonė	Ne žemės ūkio verslo kūrimas ir plėtra	0,00	0,00	0,00	160 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2 priemonė	Bendruomeninio verslo kūrimas ir plėtra	0,00	0,00	0,00	50 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3 priemonė	Socialinio verslo kūrimas ir plėtra	0,00	200 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4 priemonė	Kokybiškų viešųjų paslaugų prieinamumo didinimas	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5 priemonė	NVO stiprinimas ir vietos gyventojų bendruomeniškumo skatinimas	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	49 368,80
6 priemonė	Teritorinis VVG bendradarbiavimas	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Iš viso	0,00	200 000,00	0,00	210 000,00	0,00	0,00	0,00	49 368,80

Pastaba:

Faktinis kvietimų skaičius konkrečiais metais gali nesutapti su lentelėje nurodytu. Konkrečių metų kvietimai suplanuojami rengiant metinį kvietimų grafiką, kuris skelbiamas VVG svetainėje.

VPS priemonės numeris	VPS priemonė	2028 m.				2029 m.			
		I ketv.	II ketv.	III ketv.	IV ketv.	I ketv.	II ketv.	III ketv.	IV ketv.
1 priemonė	Ne žemės ūkio verslo kūrimas ir plėtra	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2 priemonė	Bendruomeninio verslo kūrimas ir plėtra	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3 priemonė	Socialinio verslo kūrimas ir plėtra	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4 priemonė	Kokybiškų viešųjų paslaugų prieinamumo didinimas	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5 priemonė	NVO stiprinimas ir vietos gyventojų bendruomeniškumo skatinimas	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6 priemonė	Teritorinis VVG bendradarbiavimas	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Iš viso	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Pastaba:

Faktinis kvietimų skaičius konkrečiais metais gali nesutapti su lentelėje nurodytu. Konkrečių metų kvietimai suplanuojami rengiant metinį kvietimų grafiką, kuris skelbiamas VVG svetainėje.

16. VPS išlaidos pagal išlaidų kategorijas ir priemonių rūšis

VVG:	PANE
------	------

	1	2	3	4	5	6	7
	Išlaidų kategorija	Priemonės kodas (bendras)	Priemonės rūšis	VPS priemonių skaičius	Planuojama paramos suma, Eur	Išlaidų dalis, nuo atitinkamos kategorijos išlaidų, proc.	
16.1							
16.2	Vietos projektų įgyvendinimo išlaidos	LEADER-20VVG-01	Ne žemės ūkio verslo pradžia	0	0,00	0,0	100
16.3	Vietos projektų įgyvendinimo išlaidos	LEADER-20VVG-02	Ne žemės ūkio verslo plėtra	0	0,00	0,0	
16.4	Vietos projektų įgyvendinimo išlaidos	LEADER-20VVG-03	Ne žemės ūkio verslo kūrimas ir plėtra	1	560 000,00	38,8	
16.5	Vietos projektų įgyvendinimo išlaidos	LEADER-20VVG-04	Ūkio subjektų (fizinė ir (arba) juridinių asmenų) bendradarbiavimas	0	0,00	0,0	
16.6	Vietos projektų įgyvendinimo išlaidos	LEADER-20VVG-05	Žemės ūkio verslas	0	0,00	0,0	
16.7	Vietos projektų įgyvendinimo išlaidos	LEADER-20VVG-06	Socialinis verslas	1	400 000,00	27,7	
16.8	Vietos projektų įgyvendinimo išlaidos	LEADER-20VVG-07	Bendruomeninis verslas	1	150 000,00	10,4	
16.9	Vietos projektų įgyvendinimo išlaidos	LEADER-20VVG-08	Viešųjų paslaugų prieinamumo didinimas (ne pelno)	1	200 000,00	13,9	
16.10	Vietos projektų įgyvendinimo išlaidos	LEADER-20VVG-09	Veiklos projektai	1	131 648,80	9,1	
16.11	Vietos projektų įgyvendinimo išlaidos	LEADER-20VVG-10	Mokymų projektai	0	0,00	0,0	
16.12	VPS administravimo išlaidos	LEADER-20VVG-11	Teritorinis VVG bendradarbiavimas	1	13 000,00	3,6	100
16.13	VPS administravimo išlaidos	LEADER-20VVG-12	Tarptautinis VVG bendradarbiavimas	0	0,00	0,0	
16.14	VPS administravimo išlaidos	-	VVG veiklos išlaidos	0	344 892,69	95,7	
16.15	VPS administravimo išlaidos	-	VVG teritorijos gyventojų aktyvumo skatinimo išlaidos	0	2 519,51	0,7	
16.16	Vietos projektų įgyvendinimo išlaidos, iš viso				1 441 648,80	80,0	100
16.17	VPS administravimo išlaidos, iš viso				360 412,20	20,0	
16.18	Iš viso				1 802 061,00	100	100

17. Metinis VPS išlaidų planas

VVG:	PANE
------	------

	1	2	3	4	5	6	7	8
	Išlaidų kategorija	Planuojama išlaidų suma, iš viso, Eur	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	2028 m.	2029 m.
17.1								
17.2	Planuojama metinė išlaidų suma, Eur							
17.3	Vietos projektų įgyvendinimo išlaidos	1 441 648,80	400 000,00	300 000,00	482 280,00	210 000,00	49 368,80	0,00
17.4	VPS administravimo išlaidos (be VVG bendradarbiavimo projektų išlaidų)	347 412,20	96 392,99	72 294,74	116 209,38	50 604,06	11 896,99	0,00
17.5	VVG bendradarbiavimo projektų išlaidos	13 000,00	0,00	0,00	0,00	13 000,00	0,00	0,00
17.6	Iš viso	1 802 061,00	496 392,99	372 294,74	598 489,38	273 604,06	61 265,79	0,00
17.7	Planuojama metinė išlaidų dalis, proc.							
17.8	Vietos projektų įgyvendinimo išlaidos	100,00	27,75	20,81	33,45	14,57	3,42	0,00
17.9	VPS administravimo išlaidos (be VVG bendradarbiavimo projektų išlaidų)	100,00	27,75	20,81	33,45	14,57	3,42	
17.10	VVG bendradarbiavimo projektų išlaidos	100,00				100,00		
17.11	Iš viso	100,00	27,55	20,66	33,21	15,18	3,40	0,00

18. Informacija apie VVG kolegialaus valdymo organo sudėtį

VVG:	PANE
------	------

	1	2	3
18.1	VVG kolegialaus valdymo organo narių skaičius, iš viso	12	(teikiant VPS)
18.3	Narių pasiskirstymas pagal sektorius:		
18.4	Sektorius, atstovaujami interesai	Narių skaičius	Narių dalis, proc.
18.5	Viešojo administravimo (valdžios) sektorius	2	16,67
18.6	Verslo sektorius (privatūs ekonominiai interesai)	4	33,33
18.7	Pilietinės visuomenės sektorius (socialiniai interesai)	4	33,33
18.8	Kita	2	16,67
18.9	Iš viso:	12	100,00
18.10	Narių pasiskirstymas pagal lytį:		
18.11	Lytis	Narių skaičius	Narių dalis, proc.
18.12	Moterys	7	58,33
18.13	Vyrai	5	41,67
18.14	Iš viso:	12	100
18.15	Narių pasiskirstymas pagal amžių:		
18.16	Amžiaus grupė	Narių skaičius	Narių dalis, proc.
18.17	Asmenys iki 29 m. (imtinai)	2	16,67
18.18	Asmenys nuo 30 iki 40 m. (imtinai)	4	33,33
18.19	Asmenys nuo 41 m.	6	50,00
18.20	Iš viso:	12	100